

A 2015. évi Újbudai Köznevelési Koncepció 2023. évi felülvizsgált, módosított változata

2023. december

Tartalom

1.Célok, alapelvek.....	5
2.Jogszabályi háttér áttekintése	5
2.1.Az aktuális és módosult jogszabályi rendelkezések	5
2.2.Az intézményeket érintő változások a munkáltatásban.....	8
2.2.1A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. tv. rendelkezései	8
2.2.2Tartalmi és eljárásrendi változások az intézményi szabályozó dokumentumok terén fenntartói aspektusból	10
2.2.3Összegzés a jogszabályi változások miatt szükséges feladatokról.....	10
3.Helyzetértékelés	10
3.1.Népességszám, életkori szerkezet	10
3.2.A népességszám és az azt befolyásoló tényezők Budapest XI. kerületében	13
3.3.XI. kerületi érvényes lakcímmel rendelkezők 2009-2023.....	15
3.4.A házasságkötések és válások száma a XI. kerületben 1995-2022.....	16
3.5.A 0-14 éves korosztály számossága (fő) és megoszlása életkori csoportonként (%) 2013-2022 a XI. kerületben.....	17
3.6.A 0-2 évesek és 3-5 évesek számának alakulása a XI. kerületben 2013-2022	18
3.7.Az óvodai nevelés.....	18
3.7.1Az óvodai feladatellátási helyek és férőhelyek alakulása	18
3.7.2Feladatellátási helyek száma a fenntartó nyilvántartása szerint 2023.....	19
3.7.3Az óvodai ellátásban résztvevők megoszlása	21
3.7.4A XI. Kerületi óvodahasználók fenntartó szerinti megoszlása 2014/2015. – 2023/2024. nevelési évek viszonylatában	21
3.7.5Csoportok száma és az egy csoportra jutó átlagos gyermekszám 2001-2022	23
3.7.6Életkor szerinti megoszlás az óvodások között (%) kerületi szinten 2020-2023.....	24
3.7.7Óvodapedagógusok száma és az egy pedagógusra jutó gyermekszám alakulása 2001-2021	25
3.7.8Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő 8 intézményben jelentkező óvodapedagógus fluktuáció.....	28
3.7.9A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma, aránya	29
3.8.Korai fejlesztés a kerületben	40
3.8.1Korai fejlesztés megvalósulása 2018-2022. években.....	41
4.Az önkormányzati köznevelési feladatellátás fő jellemzői	43
4.1.Az önkormányzati fenntartású óvodák kapacitása	43
4.2.Köznevelési megállapodás keretében történő óvodai ellátás biztosítása.....	48
4.3.Nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés biztosítása	49
4.4.Az óvodák szakmai-személyi ellátottsága	51
4.5.Munkatapasztalat, foglalkoztatás	57
4.6.Intézményeken átívelő Szakmai Centrumok tevékenysége	68
4.6.1A Szakmai Centrumok tevékenysége	69
4.6.2Biztonságos közlekedésre nevelés Újbuda önkormányzati fenntartású óvodáiban.....	73
4.6.3Óvodai érzékenyítő program a sérült emberek társadalmi integrációja érdekében.....	73
4.6.4Az „Újbuda Környezettudatos Óvodája” program és a Zöld Óvodává válás elősegítése.....	74
5.Demográfiai előrejelzés.....	77
5.1.A 2015-2024-es hosszú távú előrejelzés tanulságai	77
5.2.A 2020-2030-as hosszú távú előrejelzés fő szempontjai és eredményei	77
5.3.Lakásépítés, lakásállomány	78

5.4.Kapcsolatvizsgálat, előrejelzés.....	81
5.4.1A kerületi önkormányzati és egyéb fenntartású intézmények létszámát befolyásoló adatok.....	81
5.4.2A legfontosabb levonható következtetések:.....	82
6.Beazonosított fejlesztendő területek	85
6.1.Az SNI és a BTMN gyermekek fejlesztése további szakemberek bevonásával, képzésekkel és kerületi szakmai munkaközösség működtetésével.....	85
6.2.Erőforrás és szakemberhiány.....	86
6.2.1Hiányzó pedagógus státuszok betöltésére vonatkozó intézkedések megtervezése	86
6.2.2A legfontosabb levonható következtetések:.....	86
6.3.A kerületi intézmények férőhely-kihasználtsága	87
6.3.1A legfontosabb levonható következtetések:.....	88
6.4.Az óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése, az óvodák innovatív potenciáljának növelése, a pedagógiai-módszertani kultúra megújítása	88
6.5.Az óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése, a szakmai munka alakulása az óvodák megítélése szerint.....	88
6.6.Az óvodák pedagógiai-módszertani kultúrája és kommunikációja a szülők szerint.....	93
6.7.Az óvodák infrastrukturális állapota	97
7.Megoldási javaslatok, lehetőségek.....	100
7.1.A Szakmai Centrumok működtetésének újragondolása, továbbfejlesztése	100
7.2.Vezetői feladatok eredményesebb megoldása, feladatok delegálása	100
7.3.Gyermekfelvételek irányíthatósága.....	100
7.4.Javaslatok az óvodapedagógusok anyagi elismerésének javítására, pályán való kerületben tartására	100
7.5.Az SNI és a BTMN gyermekek csoportonkénti létszámának maximalizálása (2 -2 fő).....	100
7.6.Gyógypedagógiai munkacsoport létrehozása.....	100
7.7.Szülők részére tervezett helyi és kerületi előadások, tájékoztatók.....	100
7.8.Infrastruktúra	100
7.9.Inkluzív nevelés pedagógiai szemléleti és módszertani megerősítése	101
7.10.A szülőkkel való kommunikáció javítása	101
7.11.Az óvodai struktúra átalakítás előnyeinek fenntartása, hátrányainak kompenzálása, a pedagógiai innováció megerősítése.....	101
7.12.A munkaterhelési problémák kezelése.....	101
8.Fenntartói célok, kiemelt feladatok.....	103
8.1.Az Önkormányzat a következő időszakban kiemelt figyelmet kíván fordítani:	104
9.Finanszírozás	106
9.1.A finanszírozás célja és elvei.....	106
9.2.A csoportok létszámának meghatározása	106
9.3.Működési keretek meghatározása.....	106
9.4.A finanszírozás elvei.....	106
9.4.1Személyi fejlesztések.....	107
9.4.2Az intézményi személyi juttatás előirányzat tervezése	107
10.Intézkedési terv	109
10.1.Az inkluzív nevelés pedagógiai, szemléleti és módszertani megerősítése.....	109
10.2.A szülőkkel való kommunikáció javítása	109
10.3.A munkaerőhiány kezelése, az óvodák innovatív potenciáljának javítása	110
10.4.Az önkormányzati óvodai ingatlanok állagának megóvása, fejlesztése	110

11.Záradék.....	112
12.Ábrajegyzék.....	113

1. Célok, alapelvek

A 2015-ös köznevelési koncepció a 2015-2024 évekre tesz javaslatokat a köznevelési feladatokat meghatározó, illetve a köznevelési szolgáltatásokról szóló fenntartói döntésekre vonatkozóan. A mostani felülvizsgálatot a T-Tudok Zrt. által Újbuda Önkormányzata részére 2021-ben készített tanulmány alapozta meg. A tanulmány alapul szolgált a jelen anyagban található helyzetértékelés elkészítésére, a javasolt fejlesztési irányok és feladatok meghatározására.

A koncepció és annak felülvizsgálatai a köznevelés céljait és fejlesztési területeit tekintve a köznevelési törvény és az Országos óvodai nevelési program szemléletének tükrében készült.

Ebben a tekintetben meghatározó szerepe van az óvodákba járó gyermekek egyéni, személyes fejlődésének elősegítésében, a pedagógus munkavállalók megtartásában, folyamatos képzésük támogatásában és a tudásuk növelése által támasztott követelményeknek is. További hatása van a pedagóguspálya presztízsének növelésére a kerületi lehetőségek figyelembevételével.

A kerületi köznevelési koncepció rendszeres felülvizsgálatának célja, az egységesen magas minőségű nevelés-oktatás folyamatos fejlesztése, az egész életen át tartó tanulást megalapozó kulcskompetenciák megszerzésének elősegítése, az óvoda által a társadalmi kohézió erősítésében betöltött elsődleges szerepének megfelelően a hátrányos helyzetű, és a tehetséges gyermekek kiemelt támogatása, a tanulási nehézségek korai felismerése és a személyre szabott pedagógiai megközelítések további támogatása.

Mindehhez kapcsolódóan alapfeltétel:

- a magas színvonalú pedagógusi munka,
- a pedagógus hivatás anyagi és társadalmi megbecsültségének növelése,
- a pedagógus pálya kerületi vonzóvá tétele,
- a pedagógusok folyamatos szakmai fejlődésének biztosítása, valamint
- az ágazati tartalmi szabályozás jogszabályoknak megfelelő egységessége a fejlesztendő kompetenciák, a nevelési célok és átadandó ismeretek tekintetében egyaránt.

Jelen koncepció a 2024-2030 közötti feladatellátás tervezését segíti, melynek érdekében egy intézkedési tervben összegzi a feladatokat, fejlesztési irányokat.

2. Jogszabályi háttér áttekintése

2.1. Az aktuális és módosult jogszabályi rendelkezések

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (továbbiakban Möt.v.) alapvetően a feladatok telepítésének és ellátásának fő elveit meghatározó szabályokat rögzíti, a konkrét feladatok telepítését pedig a(z ágazati) törvényekre bízta.

Ennek alapján a XI. kerület Újbuda Önkormányzata is a fenntartói jogot kizárólag:

- az óvodai nevelés,
- a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése; valamint
- a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése,

mint köznevelési alapeladatok ellátása során gyakorolhat azzal, hogy ezekben az esetekben a működtetés is a fenntartói feladathoz tartozik.

A releváns jogszabályi környezet az alábbi ágazati jogszabályokkal szabályozza ezeket a fenntartói kötelező feladatokat:

A **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény** (továbbiakban: Nkt.) aktuális és hatályos rendelkezései:

- Nkt. 8. § (1) bekezdése értelmében: „az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény”. Abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a gyermek betölti a harmadik életévét, a nevelési év kezdő napjától **legalább napi négy órában kötelező** óvodába járnia.
- A Nkt. 8. § (1) bekezdése alapján az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a kerületben lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.
- Nkt. 8. § (3)* Az óvodai nevelés 6. melléklet szerinti finanszírozott időkerete magában foglalja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokhoz, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozásokra fordítható heti ötven óra időkeretet. A fenntartó az óvodában heti tizenegy órás időkeretben köteles megszervezni a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek fejlesztő pedagógiai ellátását, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek egészségügyi, pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkoztatását.
- Nkt. 8. § (6)* Óvoda esetében a napi nyitvatartási idő **legalább nyolc óra**, amely időtartam a fenntartó engedélyével csökkenthető. Ha a fenntartó engedélye alapján az óvoda hat óránál rövidebb napi nyitvatartási idővel működik, a fenntartásához a központi költségvetésből támogatás nem igényelhető. Ha a napi nyitvatartási idő nem éri el a nyolc órát, a költségvetési támogatás nem teljes összegben illeti meg a fenntartót, a támogatás mértékét a központi költségvetésről szóló törvény állapítja meg.
- Nkt. 2. § (2)* A települési önkormányzati fenntartású intézményekben az óvodai nevelés, az óvodai nevelést kiegészítő pedagógiai szakszolgálatok igénybevétele, e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő gyermekek számára térítésmentes.
- Nkt. 5. § (2) Az óvodai nevelés alapelveit az Óvodai nevelés országos alapprogramja határozza meg. Az óvodák az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készítik el helyi pedagógiai programjukat.

- A Nkt. 49. § (1) bekezdése alapján az óvodai felvétel, átvétel jelentkezés alapján történik. **A gyermek az óvodával jogviszonyban áll.**
- Az Nkt. 49. § (3) szerint az óvoda köteles felvenni, átvenni azt a gyermeket, aki életvitelszerűen az óvoda körzetében lakik. Az életvitelszerű ott lakást a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló **20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 20. § (9) szabályozza.** Ez alapján amennyiben bármely körülmény alapján arra lehet következtetni, hogy a gyermek nem a lakóhelyeként, vagy tartózkodási helyeként bejelentett lakcímen lakik, a szülő felszólítható arra, hogy ezt igazolja egy védőnői igazolás beszerzésével. Ha ennek a szülő nem tud eleget tenni, akkor a védőnői családlátogatást kezdeményezhet és végsőképpen az óvodai felvétel megtagadható.
- A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét külföldön teljesíti, akkor köteles arról írásban értesíteni az Oktatási Hivatalt, a nevelési intézmény tájékoztatása mellett. A napi négy órában óvodai nevelésre kötelezett, az óvodával jogviszonyban álló gyermek szülője, ha gyermeke az óvodakötelezettségét a jövőben külföldön teljesíti, előzetesen köteles értesíteni az óvodavezetőt.
- Nkt. 4. § 23. óvodai csoport: az a legalább egy nevelési évre alkotott oktatásszervezési egység, amely meghatározott közös pedagógiai feladatok végrehajtására alakul az óvodába felvételt nyert, azonos feladatellátási helyre járó gyermekekből.
 - A hatályos Nkt. szerint **maximum 25 fős óvodai csoportok kialakítását kell a fenntartónak figyelembe vennie.** Az Nkt. csoportlétszám maximuma mellett azonban indokolt figyelembe venni az Nkt. 83. § (2) bekezdés d) pontjában foglaltakat is, amelyek értelmében az adott **nevelési évben indítható óvodai csoportok számát a fenntartó határozza meg,** továbbá az Nkt. 25. § (7) bekezdése alapján engedélyezi a maximális csoportlétszámtól való eltérést. Így **a maximum 25 fős csoportlétszámtól eltérhet 20 %-kal igény szerint – ha a csoportszoba mérete szerint ez lehetséges,** illetve szükség esetén a 30 fő/csoport indításához is hozzájárulhat.
- Az Nkt. 23. §-ának (3) bekezdése szerint – a fenntartó típusától függetlenül – **minden óvoda alapító okiratában kötelező feltüntetni az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszámot.** A törvényi rendelkezések alapján a létesítő okiratban külön-külön feladatellátási helyenként kell szerepeltetni az egyes helyekre felvehető maximális gyermeklétszámot. **A feladatellátási helyek összessége aztán meghatározza az összintézményi maximális felvehető gyermekek számát. Az intézménybe, azon belül az egyes feladatellátási helyekre felvehető maximális gyermeklétszám alapító okiratban történő rögzítése azért szükséges, mert a fenntartónak olyan tárgyi, személyi és pénzügyi feltételeket kell biztosítani az intézménye és annak feladatellátási helyei részére, amely az alapító okiratban szereplő gyermeklétszám hosszú távú, biztonságos fogadását, ellátását lehetővé teszi.**
- Az óvodai csoportokra irányadó létszámokat a köznevelésről szóló törvény 4. számú melléklete határozza meg. A mellékletben három szám szerepel:
 - a minimumlétszám,
 - az átlaglétszám és
 - a maximális létszám.

A három szám közül a **maximális létszám (25 fő)** a legfontosabb, ugyanis azt jogszerűen csak

a törvény 25. § (7) bekezdésében meghatározott esetekben lehet figyelmen kívül hagyni. Az óvodai csoportra megállapított maximális létszám a nevelési év indításánál a fenntartó engedélyével **legfeljebb húsz százalékkal átléphető**, továbbá függetlenül az indított csoportok számától, akkor is, ha a nevelési év, során az új gyermek átvétele, felvétele miatt indokolt. A minimális létszámtól csak akkor lehet eltérni, ha azt az óvodai jogviszony nevelési év közben történő megszűnése indokolja.

- **15/A. §^{*} (1) Az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózat feladata a sajátos nevelési igényű gyermek, többi gyermekkel, részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban történő óvodai nevelését végző nevelési-oktatási intézmények számára a sajátos nevelési igényű gyermek neveléséhez, oktatásához szükséges speciális szakképzettséggel rendelkező szakember biztosítása**, amennyiben a nevelési-oktatási intézmény a 47. §-ban meghatározottak szerint alkalmazandó gyógypedagógus, konduktor szakképzettségű szakemberrel nem rendelkezik.
- Nkt. 47. § (3) A sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő óvodába való felvételhez a **szakértői bizottság javaslata szükséges**. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, **óvodai csoportban**, vagy **a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt**, azonos óvodai csoportban történhet.
- Nkt. 8. § (4) * A kötelező óvodai nevelés korai fejlesztésben és gondozásban is teljesíthető.
- Nkt. 18. § (1) A szülő és a pedagógus nevelő munkáját, valamint a nevelési-oktatási intézmény feladatainak ellátását pedagógiai szakszolgálat segíti.
- (2)^{*} Pedagógiai szakszolgálat
 - a) a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás,
 - b) a szakértői bizottsági tevékenység,
 - c) a nevelési tanácsadás,
 - d) a logopédiai ellátás,
 - f) a konduktív pedagógiai ellátás,
 - g) a gyógytestnevelés,
 - h) az óvodapszichológiai ellátás,
 - i) a kiemelten tehetséges gyermekek, gondozása.

2.2. Az intézményeket érintő változások a munkáltatásban

2.2.1 A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. tv. rendelkezései

2023. július 15-én hatályba lépett a pedagógusok új életpályájáról szóló **2023. évi LII. törvény, (továbbiakban Púétv.)**. A törvény számos lényeges ponton változtatja meg a pedagógusok, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatási feltételeit.

2.2.1.1 A törvény köznevelés-politikai céljai:

- A pedagógusok illetménye az elvégzett teljesítményhez igazodjon azzal, hogy a többletteljesítmény minőségi értékelésére rugalmasabb keretek között, objektív kritériumok mentén, **a helyi közösség függetlenségének biztosítása a helyi döntések meghozatalában** elvének érvényesülése mellett kerülhessen sor.

- Többszintű differenciálás: törvényi előírás és munkáltatói döntés alapján.
- A pedagógusok átlagbérének 2025. január 1-ig el kell érnie a magyarországi felsőfokú végzettségűek átlagbérének legalább 80 %-át, melyet legalább 2030. december 31-ig fenn kell tartani.
- Az igazgató (óvodavezető) számára nem az illetményeltérítés, hanem a havi illetményt meghatározó teljesítményértékelés lesz kötelező.
- Illetményeltérítést főszabály szerint csak felfelé lehet majd alkalmazni (kivéve a szankciós jellegű, fegyelmi büntetésként kiszabott illetményvisszavetést).

A bevezetés fázisában rendkívül sok feladat várt az óvodavezetőkre a közalkalmazottak vagy munkavállalók megfelelő időben történő tájékoztatása ügyében, a kinevezések vagy munkaszerződések módosításában.

Az eddigiekben a köznevelésben dolgozó pedagógusok, a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkavállalók vagy közalkalmazotti jogviszonyban, vagy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) hatálya alá tartozó munkaviszonyban végezheték nevelő-oktató munkájukat. A települési önkormányzati fenntartásban működő intézményekben dolgozók közalkalmazotti jogviszonyban álltak. A települési önkormányzati fenntartásban működő intézményekben foglalkoztatott közalkalmazott munkavállalók **közalkalmazotti jogviszonya megszűnik, így a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) korábban rájuk vonatkozó rendelkezései is hatályukat veszítik.** A pedagógusok új életpályájáról szóló törvény **hatályba lépésének dátuma 2023. július 15. napja volt,** az érintettek új jogviszonya pedig csak 2024. január 1. napján jön létre.

A 2023/2024-es nevelési év újdonsága, hogy hatályba lép a köznevelés ágazatának egységes munkajogi kerettörvénye, az **életpályatörvény,** amely **a pedagógusok bérezését** objektív kritériumok alapján értékelt **minőségi teljesítménytöbblet**hez köti, melynek alapja a **teljesítményértékelés.**

A 2024. január 1-jétől a 401/2023.(VIII. 30.) Kormányrendelet szerinti egyes illetménysávokat az alábbi grafikon szemlélteti.

Kutatótanár	640 eFt	1470 eFt
Mesterpedagógus	520 eFt	1365 eFt
Pedagógus II	440eFt	1135 eFt
Pedagógus I.	440 eFt	1065 eFt
Gyakornok	440 eFt	

A pedagógusok új életpályájáról szóló törvény 98. § (2) bekezdésének a Gyakornok, Pedagógus I., Pedagógus II., Mesterpedagógus vagy Kutatótanár fokozatok egyikébe kell besorolni, de ezen belül **nem kell és nem is lehet megjelölni a kategóriát. Megszűnik tehát a háromévenkénti soros és automatikus előrelépés lehetősége.** A törvényben meghatározott illetménysávok alsó határa csupán 4-5%-kal magasabb a 2023. január 1-jén érvényes illetményeknek, a felső határ azonban több mint kétszeresére emelkedett. Arról azonban **jelenleg nincs érdemi információ,** hogy a munkavállalók hányadrésze esetében és **milyen mértékben áll rendelkezésre forrás a jelentősen magasabb felső illetményhatárok megközelítésére.** Elrendelése alapján a munkáltató a fenti keretek között az **ott**

meghatározott szempontok szerinti mérlegelés alapján állapítja meg a havi illetményt, a mérlegelési szempontok között első helyen a szakmai gyakorlati idő mértéke áll. A mérlegelésnél azonban nem szempont az, hogy az érintettnek főiskolai vagy egyetemi szintű a végzettsége.

A köznevelési intézményekben folytatott **nevelő-oktató munka** 2024. január 1-jétől **közalkalmazotti jogviszonyban nem lesz lehetséges**, annak szinte **kizárólagos formája a köznevelési foglalkoztatotti jogviszony lesz.**

A törvény 158. §-ában megjelenő átmeneti rendelkezések az alábbiakat tartalmazzák:

A pedagógus, dajka, könyvtáros, pedagógiai asszisztens, gyógypedagógiai asszisztens, gyógytornász, intézményi titkár munkakörben foglalkoztatott közalkalmazotti jogviszonya vagy munkaviszonya **köznevelési foglalkoztatotti jogviszonnyá** alakul át.

A takarító, gazdasági, ügyviteli, műszaki, kiegészítő munkakörben foglalkoztatott közalkalmazotti jogviszonya pedig **munkaviszonnyá** alakul át.

2.2.1.2 A köznevelési foglalkoztatottak munkaideje az új törvény alapján

A heti munkaidő – teljes státuszban történő foglalkoztatás esetén - a munkáltató például egyhetes munkaidőkeret alkalmazását vezeti be, akkor a heti munkaidő továbbra is 40 óra, az óvodapedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaideje 32 óra, kötött munkaideje 32 óra. Napi munkaidejük azonban – a munkáltató rendelkezése alapján – az egyes munkanapokon nem feltétlenül 8-8 óra, hanem 4 órától 12 óráig terjedhet.

Az öt napon teljesített munkaidő összességében azonban továbbra is 40 órát ad ki. A munkaidőkeret arra szolgálhat, hogy az intézményekben az egyes napokon jelentősen ingadozó munkaköri feladatokat a napi munkaidőben lehessen ellátni.

2.2.2 Tartalmi és eljárásrendi változások az intézményi szabályozó dokumentumok terén fenntartói aspektusból

- A pedagógiai programot a vezető a nevelőtestület bevonásával készíti el, és a **fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé** [Púévtv. 171. § (18), (43) bek.].
- A pedagógiai program továbbra is nyilvános lesz [Púévtv. 171. § (18) bek].
- A fenntartó a pedagógiai programot **a vezető általi felterjesztést követő harminc napon belül hagyja majd jóvá** [Púévtv. 171. § (46) bek.].
- Bevezetésre kerül a gyakornoki szabályzat, melynek kiadásával kapcsolatos eljárási szabályokat a Kormány rendeletben határozza majd meg [Púévtv. 155. § (1) bek. 13. pont].
- 2024. január 1. napján megszűnnek a közalkalmazotti és üzemi tanácsok, így azok ügyrendje, továbbá a közalkalmazotti szabályzat is hatályon kívül helyezésre kerül [Púévtv. 1. § (1) bek., 5. § (1) bek.].

2.2.3 Összegzés a jogszabályi változások miatt szükséges feladatokról

- A változások fenntartói kezelése, feladatok áttekintése, tervezése
- Tartalmi és eljárásrendi változások áttekintése az intézményi szabályozó dokumentumok terén fenntartói aspektusból
- Finanszírozási feladatok tervezése a jogszabályban megjelenő feladatok alapján

3. Helyzetértékelés

3.1. Népeségyszám, életkori szerkezet

Az elmúlt közel 30 évben Budapest lakosságának száma periodikusan változott, a KSH adatai szerint 2022-re összességében csökkent.

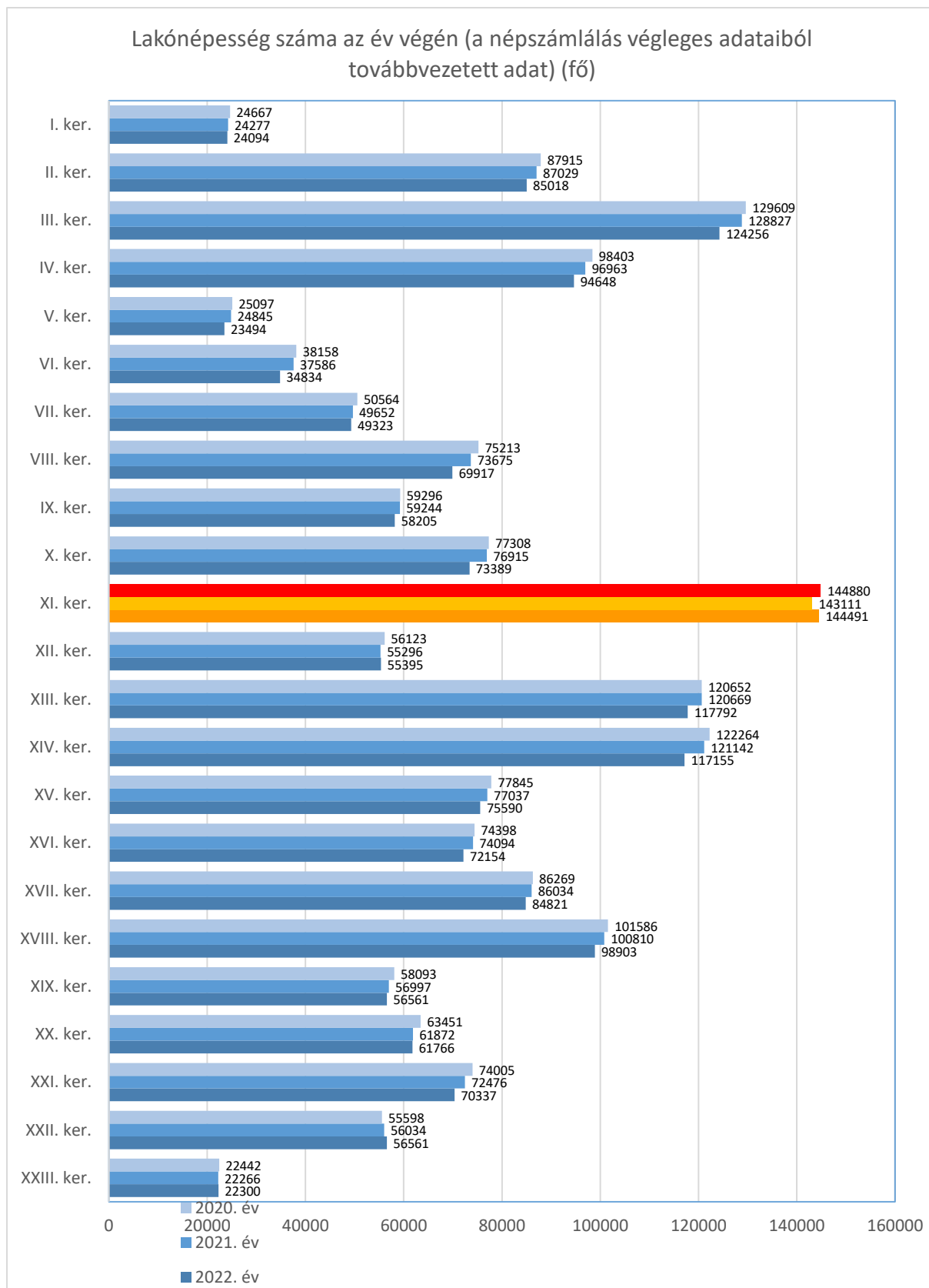

1. sz. ábra: Lakónépesség száma az év végén - Budapest összesített

(Forrás: KSH adatbázis)

1995-ben - ben még 1 896 402 fő lakott Budapesten, ez 2020-ra 1 723 836 főre csökkent, 2022-re pedig 1 671 004 - en maradtunk a fővárosban a KSH statisztikája szerint. A KSH még nem tette közzé a 2023-as adatokat, de vélelmezhető, hogy idén is tovább csökkent a fővárosi lakosok száma.

Budapest lakosságának kerületek szerinti alakulását a vizsgálathoz közel eső hároméves időszakra a 2. sz. diagramon figyelhetjük meg. Jól látszik, hogy - a XXII. kerület kivételével - a COVID időszaktól kezdődően 2020-2022. között az egyes kerületekben egyre kevesebben élnek.

2. sz. ábra: Lakónépesség száma az év végén – Kerületi bontás

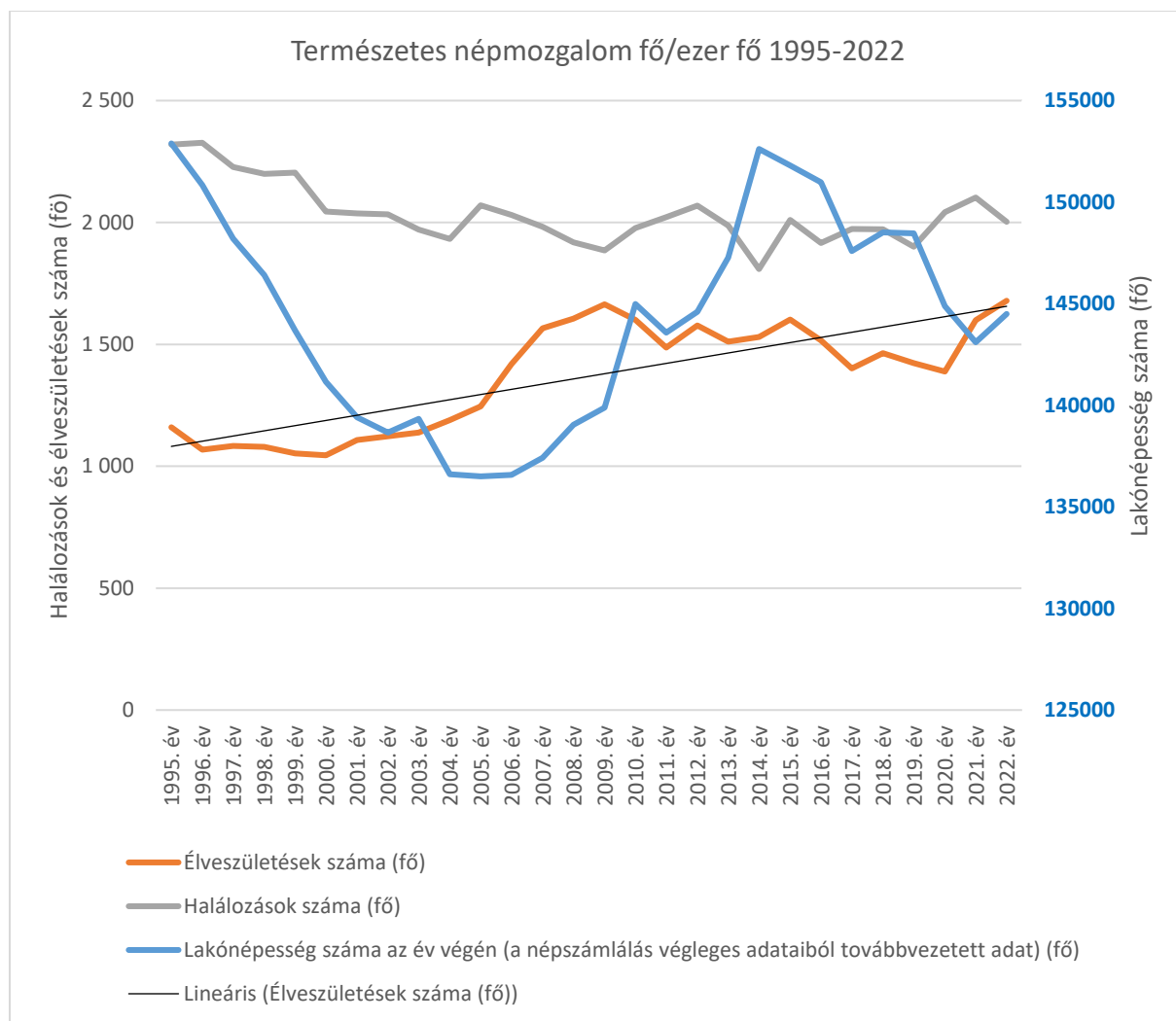
Forrás: KSH adatbázis

Budapest XI. kerülete - a népszámlálás továbbvezetett adata alapján - 2022-ben is a legnagyobb népességszámú budapesti kerület. A népesség száma a KSH adata szerint év végi állapotnak

megfelelően 144 491 fő volt, az állandó népesség száma 129 769 fő. A budapesti lakónépesség az év végén 2022-ben 1 671 004 fő volt, melynek 8,6%-a lakik Újbudán. (A kerület területe 33,5 km², ez Budapest területének 8,6%-a. A területet nézve 7 nagyobb kerület is van Budapesten, de mindegyikben kisebb a népesség száma.)

A 3. és 4. diagram mutatja a természetes népmozgalom, népességszám és az el valamint a bevándorlás alakulását Újbudán.

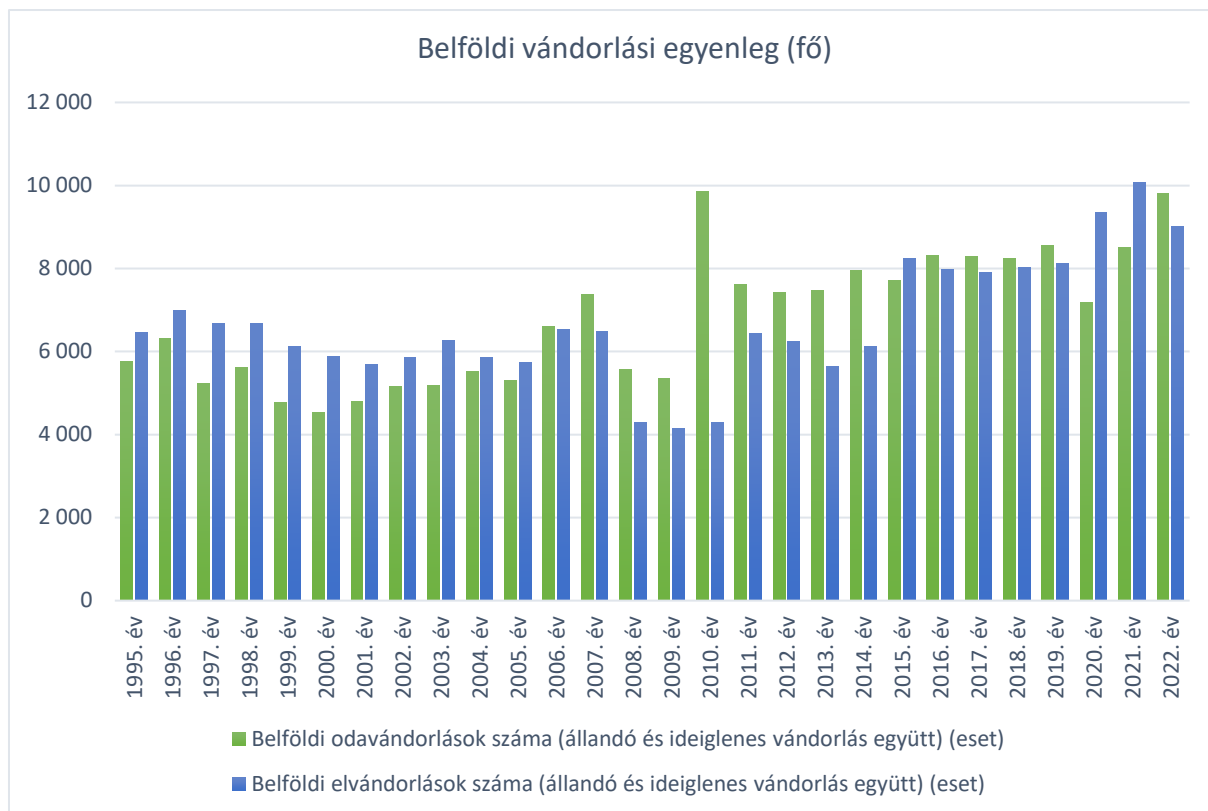
3.2. A népességszám és az azt befolyásoló tényezők Budapest XI. kerületében

3. sz. ábra: Természetes népmozgalom

Forrás: KSH adatbázis

A diagram a természetes népmozgalom, népességszám az el, valamint a bevándorlás alakulását szemlélteti a XI. kerületben.

4. sz. ábra: Belföldi vándorlási egyenleg

Forrás: KSH adatbázis

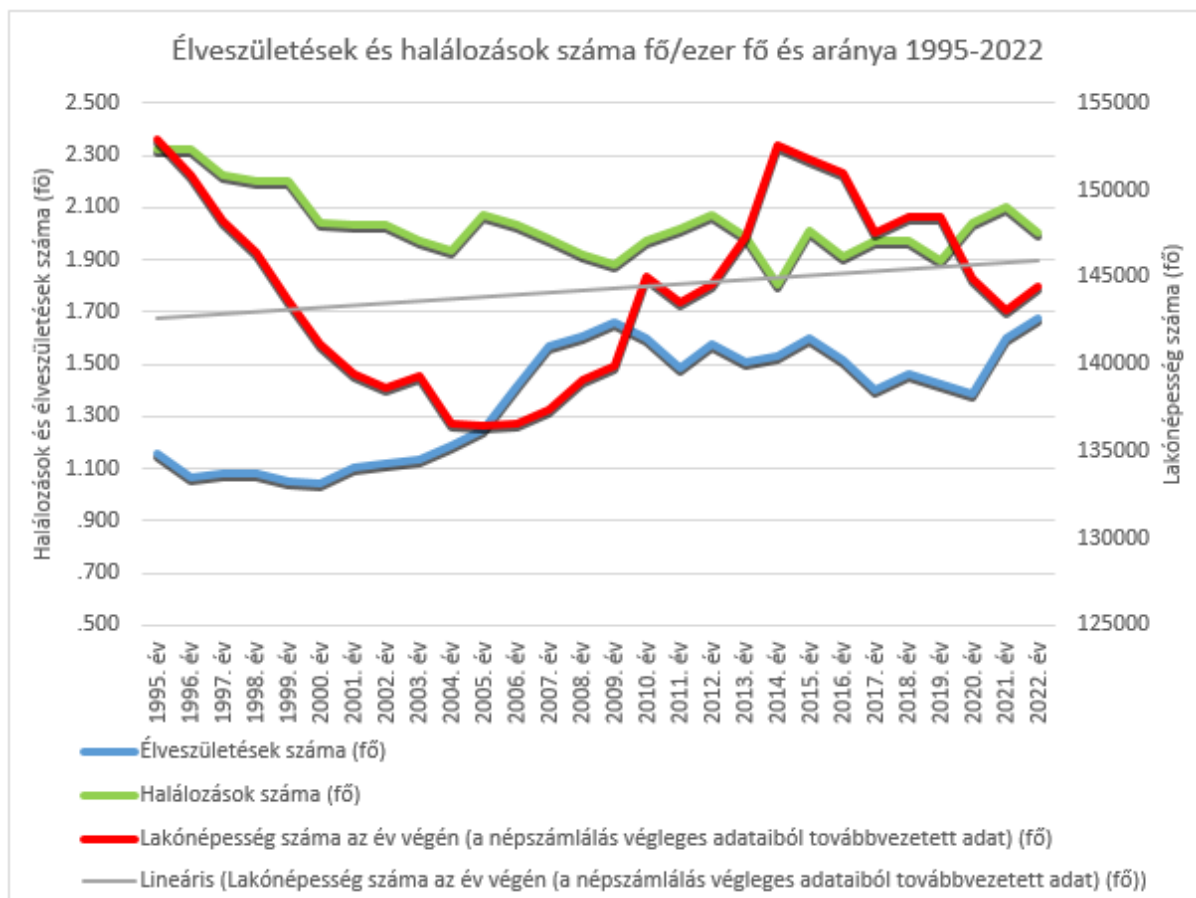
A születések és a halálozások mellett a belföldi vándorlás is fontos szerepet játszik egy terület népességszámának alakulásában. Magyarországon belül csak tavaly 280 ezren változtattak állandó lakhelyet és közel 300 ezren ideiglenes lakóhelyet, mindez pedig 4 ezerrel több az előző évhez viszonyítva, mely a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) jelentéséből derül ki.

A diagram azt szemlélteti, hogy 2006-ig láthatóan magasabb volt a kerületből elvándorlók száma, míg 2008-tól-2019-ig lényegesen magasabb (2010-ben 9866 fő) a kerületbe költöző állandó és ideiglenes bejelentéssel élők száma. **Kiugróan negatív képet mutat az elvándorlási különbség 2020-ban: 9347/fő, és 2021-ben:10069/fő.**

2005-ig a népesség száma csökkent, az elvándorlások száma meghaladta a bevándorlások mértékét. 2006 és 2019 között - a 2010-es kiugró emelkedéssel - egyenletes ütemben nőtt, majd 2020-tól markáns csökkenés következett be. 2022-re enyhe növekedési fordulat következett be, de a lakosság csökkenését összességében nem oldotta meg. Két tényezőnek köszönhető a dinamika változása.

Egyrészt a bevándorlási különbség 2005-ig negatív volt, ez váltott 2005 után pozitívumba, ami ellensúlyozta a természetes fogyást. 2008 és 2014 között a bevándorlási pozitívum a kerületbe évente átlagosan 2 ezer fő körül volt, ami 4-szerese a természetes fogyásnak. **2015 óta a bevándorlási pozitívum eltűnt. Kiemelkedő az elvándorlás 2020-ban és 2021-ben,** melyet a COVID-vírus során a munkáltatók által bevezetett Home Office munkalehetőség és a vidéki CSOK – lakásépítési, vásárlási lehetőségek is indukálhattak. A kerületben megvalósuló jelentős ingatlanépítésekkel, lakópark-átadásokkal 2022-re a beköltözések száma megemelkedett, de az elvándorlás még mindig nagyobb mértékű, mint a megelőző 2021-es esztendő bevándorlása. **Összességében enyhe fogyásnak indult a kerület népesség száma.**

Másrészt végig természetes fogyás jellemezte a népességszámot (a halálozások száma, meghaladta a születésszámot), bár 2010-ig egyre kisebbé váló különbséggel. **2010 óta a születésszám 1,5 ezer fő, a halálozási szám 2 ezer fő körül stabilizálódott**, melyet az 5. számú grafikon modellez.

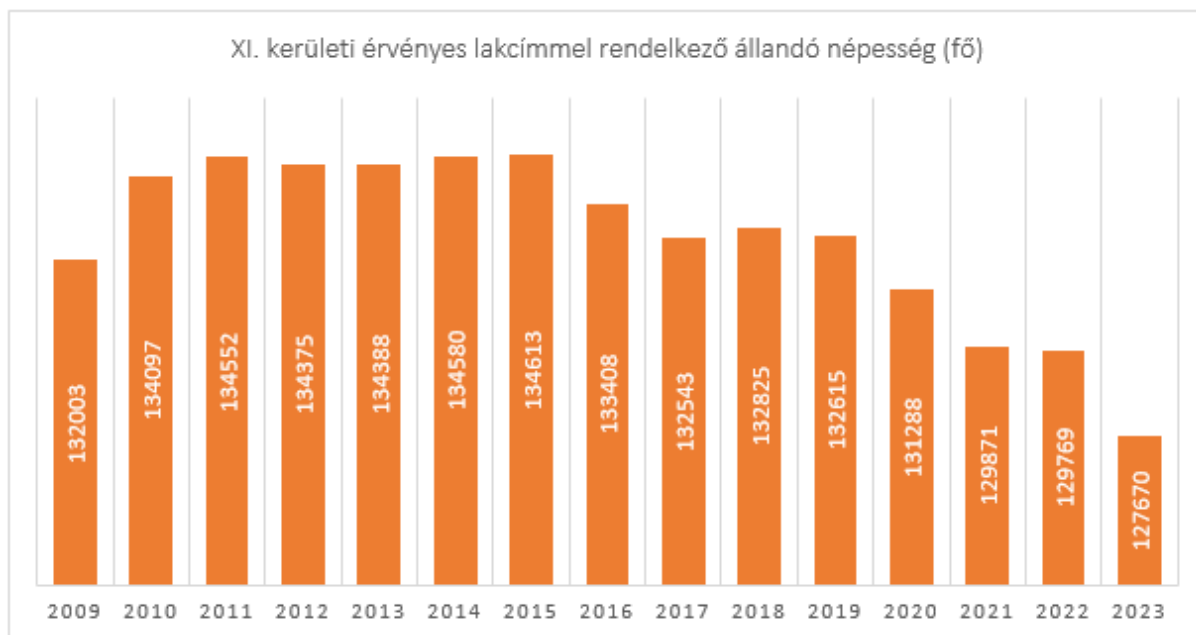

5. sz. ábra: Élveszületések és halálozások száma

Forrás: KSH adatbázis

3.3. XI. kerületi érvényes lakcímmel rendelkezők 2009-2023

A jövőbeni prognózishoz a fentiekben bemutatott lakónépességből különös gondot szükséges fordítani az érvényes XI. kerületi lakcímmel rendelkező állandó népességre. A Helyi Vizuál Regiszter KSH statisztikája - 2023-as adat szeptember 1-jei állás/nem lezárt év vonatkozásában a Nemzeti Választási Iroda - szerint az állandó lakcímmel rendelkező népességszám 2009-2015 között fokozatosan emelkedett, majd a 2015-ben regisztrált 134 613 főről 2016-ra 1,2 ezerrel, **2023-ra 6,9 ezerrel csökkent. Másfél évtized távlatában 2009-től - az első 7 éves emelkedést követően - összességében 2023-ra 4333 fővel csökkent az újbudai érvényes lakcímmel rendelkezők száma**, melyet a 6. sz diagram szemléltet.

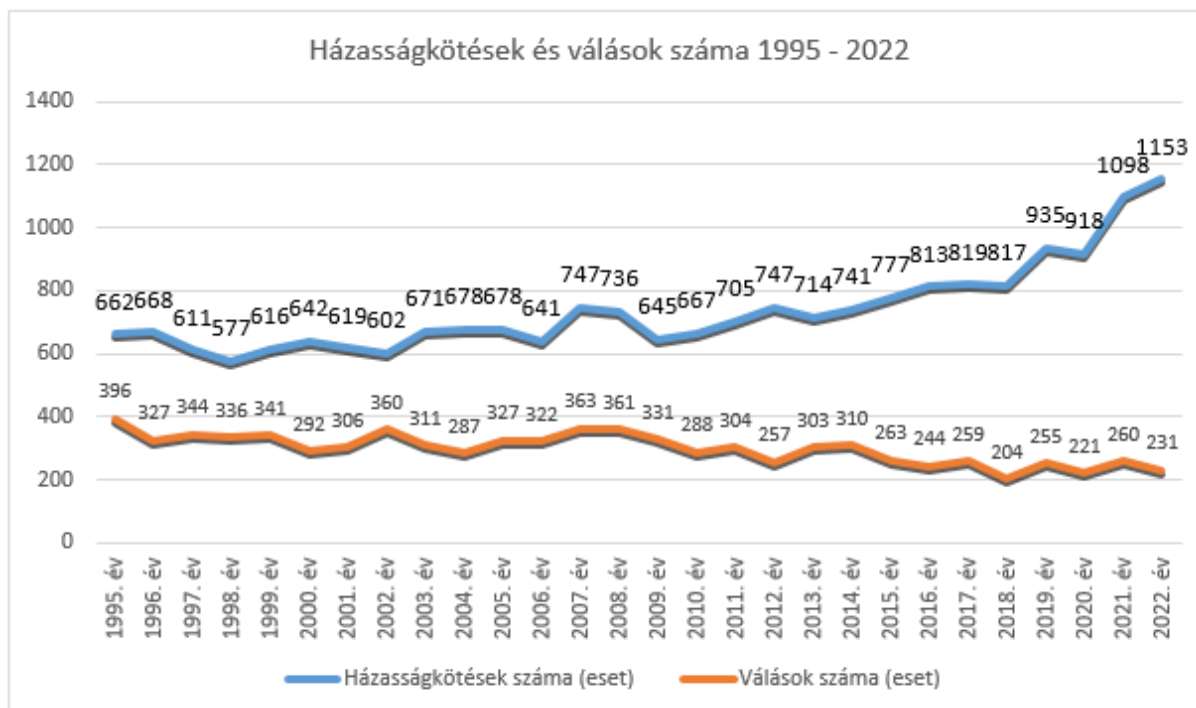

6. sz. ábra: XI. kerületi érvényes lakcímmel rendelkező állandó népesség (fő)

Forrás: Helyi Vizuál Regiszter KSH statisztikája

3.4. A házasságkötések és válások száma a XI. kerületben 1995-2022

A teljesség igényével fontos megvizsgálni, a XI. kerületben kötött házasságok és válások számát is, mert ez szintén hatást gyakorolhat a gyermekszámra, és így az óvodai létszámra is.

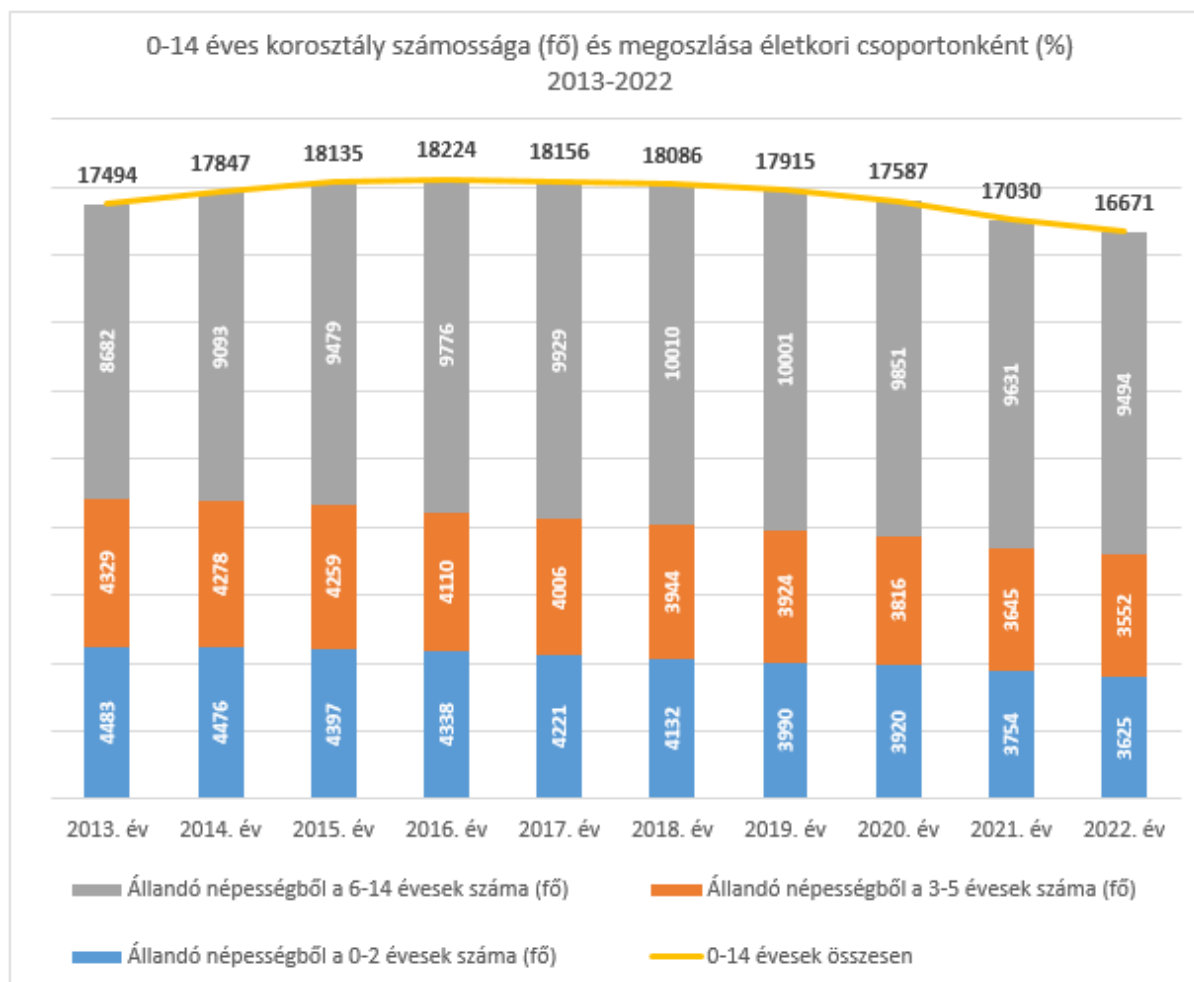

7. sz. ábra: Házasságkötések és válások száma 1995 - 2022

Forrás: KSH statisztikája

Míg 1995-ben egy válásra 1,6, 2022 végén közel 4,99 házasságkötés jut, az olló 2009 után kezdett nyílani. **A megnövekedett házasságkötések és a válások csökkenése emelkedő gyermekszám reményét kelti, de a valós élve születések száma (2009-ben 1664 fő, 2022-ben 1679 fő) ezt meggyőzően nem támasztja alá.**

3.5. A 0-14 éves korosztály számossága (fő) és megoszlása életkori csoportonként (%) 2013-2022 a XI. kerületben

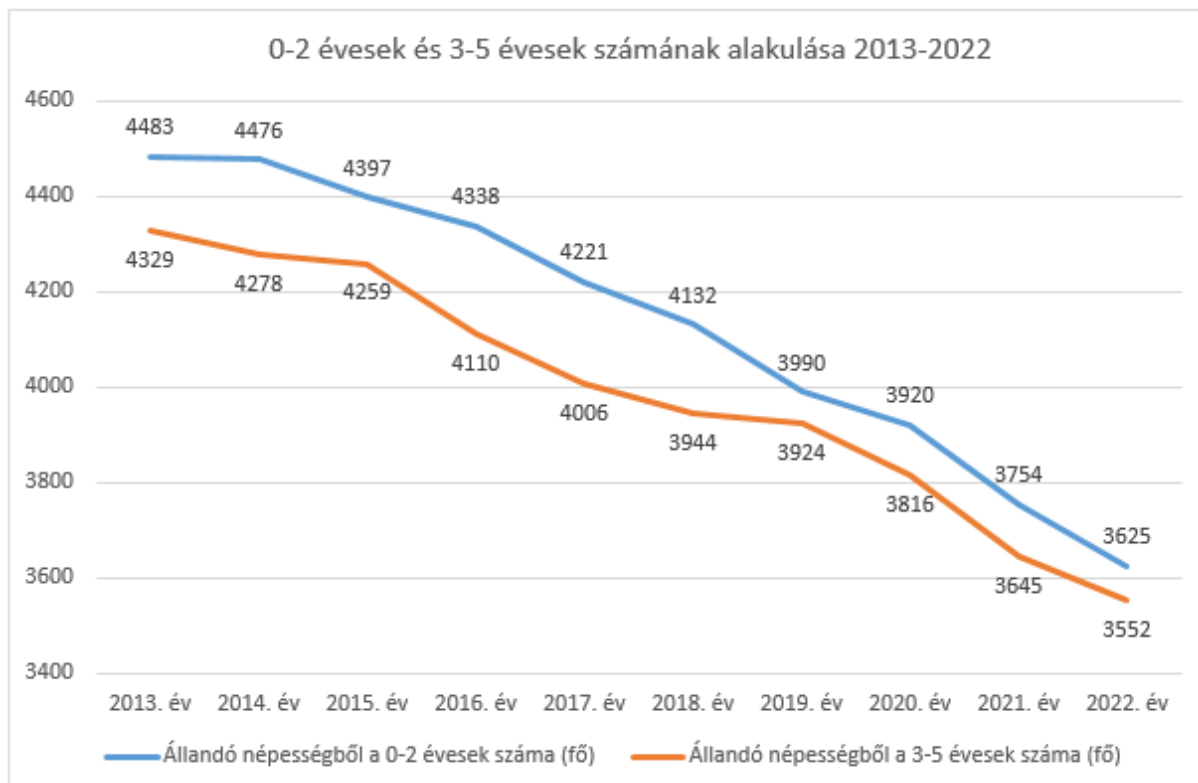
8. sz. ábra: 0-14 éves korosztály számossága 2013-2022

Forrás: KSH adatbázis

A KSH lezárt évi adatait tekintve egy évtizedes viszonylatban a 8. sz. diagram mutatja be a bölcsődés vagy otthon nevelt, az óvodás és az általános iskolai korosztály életkori megoszlását. Az adatok jól mutatják, hogy Újbudán a 0-14 éves gyermekek száma – az iskolás gyermekek 2014. és 2015. évi számának enyhe emelkedését követően - évente átlagosan 82,3 fővel, **tíz év összességében 823 fővel csökkent**. Az iskolás gyermek számának alakulását a velük kapcsolatos önkormányzati feladatok - pl.: szünidei étkeztetés, nyári táborozás, úszásoktatás stb. - ellátása végett fontos követni.

A 0-2, 3-5 és a 6-14 évesek éves aránya kiegyenlített. **Valamennyi korosztály száma enyhén csökkenő mértékű.**

3.6. A 0-2 évesek és 3-5 évesek számának alakulása a XI. kerületben 2013-2022

9. sz. ábra: 0-2 évesek és 3-5 évesek számának alakulása 2013-2022

Forrás: KSH adatbázis

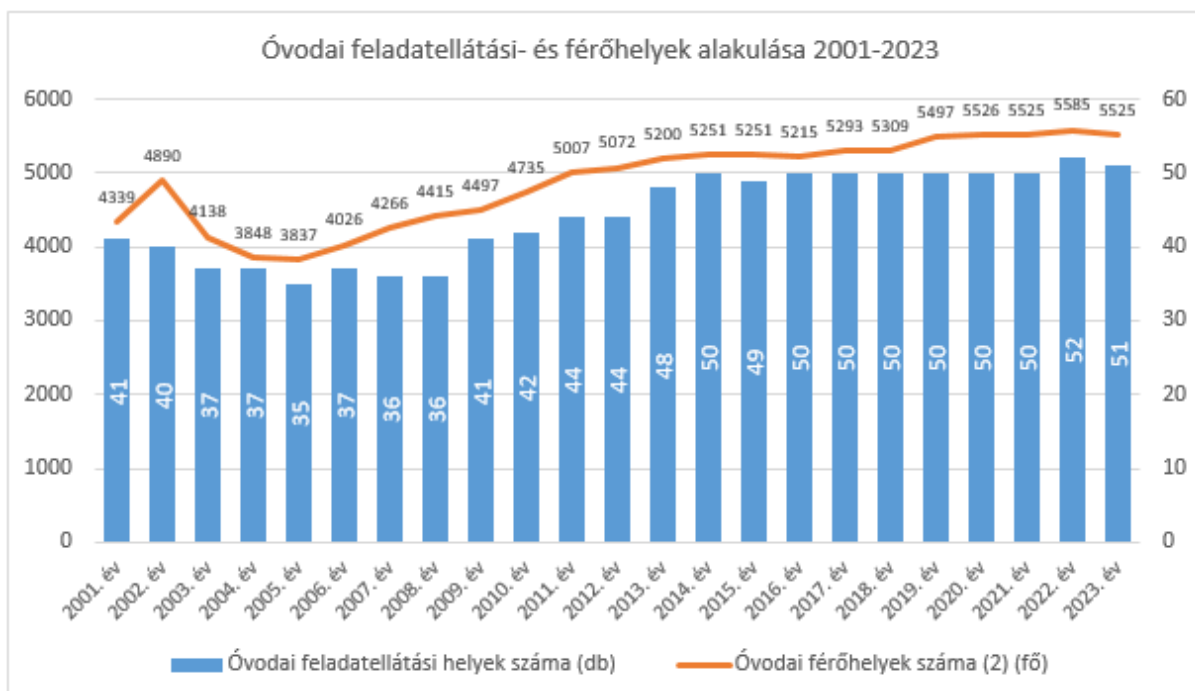
A legfiatalabb korosztály létszáma **2013-tól folyamatosan csökken**. A vizsgált tíz éves időszakban **0-2 évesek száma 2017-ben esett először nagyobb mértékben (2016-ról 2017-re 117 fővel)**, majd ettől kezdve két évente, ciklikusan **átlagosan 150 fővel**. **2021-ben mérhető a legmagasabb évi csökkenés (166 fő), melyet a 2020-as COVID járvány megjelenése is eredményezhetett**. Tíz év távlatában az **otthon nevelt, vagy bölcsődés korúak létszáma 858 fővel csökkent**. Ez kihatással van az **óvodába lépők számára**. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 8. § (1) bekezdése lehetőséget ad az óvodai nevelés 2,5 éves kortól való megkezdésére, de tapasztalatok szerint a XI. kerületben 3 éves kortól lépnek óvodába a gyermekek. Nevezett törvény 45. § (2) bekezdése lehetőséget ad arra is, hogy a gyermekek hatéves koruk előtt kezdhesék meg tankötelezettségüket. Erre tekintettel a 3-5 éves korosztályt vizsgálva, megállapítható, hogy **az óvodás korúak száma átlagosan 200 fővel kevesebb a bölcsődés korú gyermekekénél**. **A 3-5 óvodáskorú éves gyermekek száma 2013-tól folyamatosan csökken**. 2014-2015 között enyhe, alig érzékelhető (30-50 főnyi) mértékben, majd 2016-ban és 2017-ben 100-150 fős csökkenés figyelhető meg, melyet egy kedvezőbb (20-60 főnyi csökkenéses) két éves időszak követ. **2020-tól viszont (108, 171 és 93 fős) átlagosan 124 fős csökkenés érzékelhető**. A **növekvő házasságkötések alakulása egyelőre nem mutatkozik meg kedvezően a gyermeklétszám növekedésben**.

3.7. Az óvodai nevelés

3.7.1 Az óvodai feladatellátási helyek és férőhelyek alakulása

Újbudán a 2000-es években az óvodai feladatellátási helyek száma **35-48 között ingadozott**. **Tíz éve stabilizálódott ezek száma és jelenleg is** - a köznevelésre vonatkozó információs rendszer szerint,

melyben a 2023. évi hiteles adatok még nem teljességgel érhetőek el - **51 feladatellátási helyen** valósul meg óvodai nevelés.

10. sz. ábra: Óvodai feladatellátási- és férőhelyek alakulása 2001-2023

Forrás: KSH adatbázis

3.7.2 Feladatellátási helyek száma a fenntartó nyilvántartása szerint 2023

Intézmény neve/számossága	Feladatellátásihely neve/számossága	Fenntartó típusa	Fenntartó megnevezése
Albertfalvai Óvoda	Albertfalvai Óvoda székhely	önkormányzati	Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata
	Bükköny Óvoda telephely		
	Derzsi Utcai telephely		
	Érem Utcai telephely		
	Pajkos Óvoda telephely		
Dél-Kelenföldi Óvoda	Dél-Kelenföldi Óvoda székhely		
	Újbudai Cseperedő Óvoda telephely		
	Újbudai Lurkó Óvoda telephely		
Észak-Kelenföldi Óvoda	Észak-Kelenföldi Óvoda		
	Újbudai Napraforgó Óvoda telephely		
	Újbudai Palánták Óvoda telephely		
	Keveháza Utcai Óvoda telephely		
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Gazdagréti Óvoda székhely		
	Gazdagréti Szivárvány Óvoda telephely		
	Aranykapu Óvoda telephely		
Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy-Őrmező	Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda székhely		
	Neszmélyi Úti telephely		
	Újbudai Napsugár Óvoda telephely		
	Kelenvölgyi Óvoda telephely		
Lágymányosi Óvoda	Lágymányosi Óvoda székhely		
	Újbudai Csicsergő Óvoda telephely		
	Újbudai Nyitnikék Óvoda telephely		
Sasadi Óvoda	Sasadi Óvoda székhely		
	Újbudai Tesz-Vesz Óvoda telephely		
	Törcsvár Utcai Óvoda telephely		
Szentimrevárosi Óvoda	Szentimrevárosi Óvoda székhely		
	Alsóhegy Utcai Óvoda telephely		
	Újbudai Karolina Óvoda telephely		
„Carl Rogers” Személyiségközpontú Óvoda és Általános Iskola	„Carl Rogers” személyiségközpontú Óvoda és Általános Iskola	alapítványi	„Carl Rogers” Személyiségközpontú Iskola Alapítvány
Eszterlánc Magyar-Angol Montessori	Eszterlánc Magyar-Angol Montessori Óvoda		Montessori Alapítvány

Budapest Főváros XI. ker. Újbuda Önkormányzat 2015-ös Köznevelési Koncepció felülvizsgálata 2023

Óvoda			
Égigérő Óvoda	Égigérő Óvoda		Gyermekkor Alapítvány – A kisgyermekkor nevelés támogatására
Kamaraerdei Kerekerdő Óvoda	Kamaraerdei Kerekerdő Óvoda	alapítványi	Egészségesebb Óvodás Gyermekekért Alapítvány
Ficáncoló Delfinek Óvoda	Ficáncoló Delfinek Óvoda		Összefogás a Korai Nyelvoktatásért Alapítvány
Még Több mesét – Műgyetemi Dolgozók és Hallgatók Gyermekéiért alapítvány Óvodája	Még Több mesét – Műgyetemi Dolgozók és Hallgatók Gyermekéiért alapítvány Óvodája		Bölcs Mókuskok Erdeje Alapítvány
PUZZLE Óvoda és Általános Iskola	PUZZLE Óvoda és Általános Iskola		Egészségesebb Óvodás Gyermekekért Alapítvány
Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Talento-Ház Alapítványi Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola		Briliáns Oktatási Alapítvány
Katicabogár Waldorf Óvoda	Katicabogár Waldorf Óvoda Varázskert Csoport - Katicabogár Waldorf Óvoda		egyesületi
Rózsátnevető Waldorf Óvoda	Rózsátnevető Waldorf Óvoda	Dél-Budai Waldorf Egyesület	
Szent Gellért Óvoda	Szent Gellért Óvoda székhely Szent Gellért Óvoda Aga Utcái telephely	Szent Gellért Óvoda Egyesület	
„Fehér Kavics” Kelenföldi Református Óvoda	„Fehér Kavics” Kelenföldi Református Óvoda	egyházi jogi személy	Budapest-Kelenföldi Református Egyházközösség
Szent II. János Pál Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium	Szent II. János Pál Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium		Krisztus Légiója Kongregáció
Egérkirály Művészeti Óvoda	Egérkirály Művészeti Óvoda	korlátolt felelősségű társaság	Egérkirály Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Törpegomba Művészeti Óvoda	Törpegomba Művészeti Óvoda	közhasznú alapítvány	Korai Fejlesztő Központ Támogató Alapítvány
Budapesti Korai Fejlesztő Központ Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Óvoda	Budapesti Korai Fejlesztő Központ Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Óvoda Bártfai Utcái telephelye		Együtt a Szülőkkel a Családokért Közhasznú Alapítvány
Sashegy Családi Óvoda	Sashegy Családi Óvoda		Delfino Oktatási Nonprofit Kft.
Delfino Óvoda	Delfino Óvoda	nonprofit	Reflextorna Mozgás-és Képességfejlesztő Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
Reflextorna Mozgás-és Képességfejlesztő Óvoda	Reflextorna Mozgás-és Képességfejlesztő Óvoda		Új Alma Iskolafenntartó Közhasznú Nonprofit Kft.
Újbudai Alma Mater Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda	Újbudai Alma Mater Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Óvoda		tankerületi központ
Újbudai Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI	Újbudai Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI Rátz László Utcái telephelye		
Összesen:			
29 intézmény		51 feladatellátási hely	

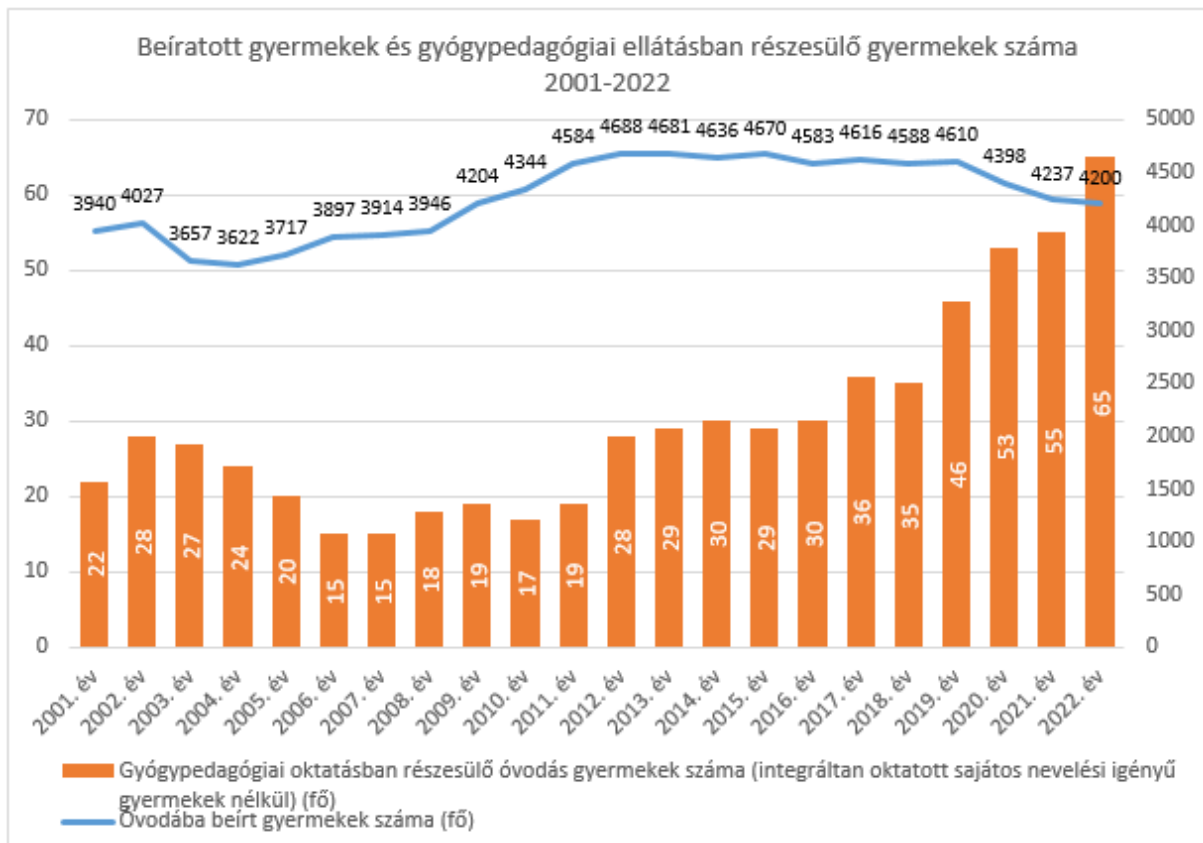
1. sz. táblázat: Feladatellátási helyek száma

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az elmúlt két évtizedben a férőhelyek száma a feladatellátási helyek számával arányosan változott. **2016-2021 között a feladatellátási helyek száma nem változott, de a férőhelyek száma a meglévő intézményszerkezet mellett enyhén növekedett.** 2022-ben újabb két alapítványi óvoda nyitotta meg kapuit, míg 2023-ban egy hosszú idő óta a kerületben működő egyházi fenntartású óvoda távozott a XI. Kerületből. **Újbuda Önkormányzata 2023-ban is 8 óvodát 28 feladatellátási hellyel működtet, mely a feladatellátási helyek (összesen 51) 55%-a.**

2023-ban - az utolsó megfigyelt évben – több mint 5500 óvodai férőhely áll rendelkezésre a köznevelési rendszerben, melyből 4440 önkormányzati fenntartású.

3.7.3 Az óvodai ellátásban résztvevők megoszlása

11. sz. ábra: Beíratott gyermekek és gyógypedagógiai ellátásban részesülő gyermekek száma

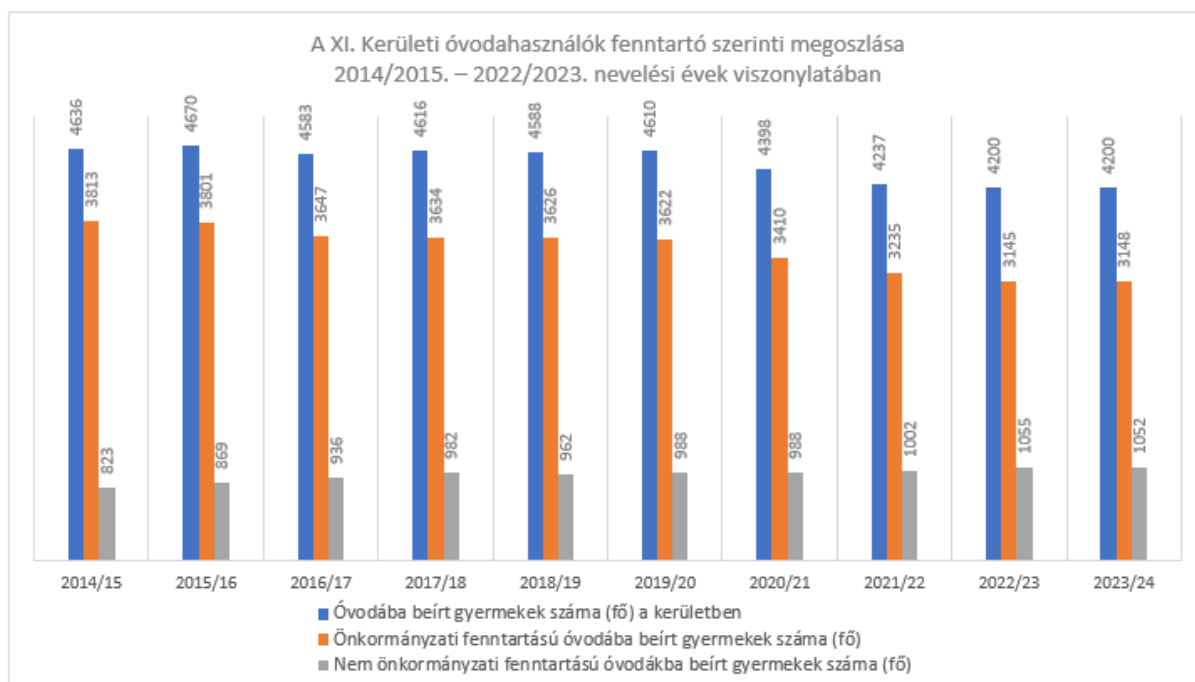
Forrás: KSH adatbázis

Az óvodások száma 2012-ig nőtt és elérte a vizsgált időszak maximális tetőpontját, a 4688 főt, azóta **fokozatosan csökken**. Lezárt KSH 2023. évi kerületi adat a vizsgálat folytatásakor még nem állt rendelkezésre, ugyanakkor tudott az önkormányzati fenntartású óvodákba járók **2023. október 1-jei létszáma/beírt gyermekeinek száma: 3148 fő**. A 2023. október 1-jei **önkormányzati óvodai létszám** a 2022. október 1-jei értékhez viszonyítva **csupán 3 fővel emelkedett**. Az emelkedés elhanyagolható, így a 2023. évi és a **2023/2024. nevelési évi kalkulált adatok terén a 2022. évi ismert KSH adatokhoz viszonyíthatunk**. A 2023-as kerületi férőhelyszám átlagosan **1300-fővel haladja meg az ellátási igényeket** a valós gyermeklétszámmal számolva. **Ugyanakkor, ez a szám közel 1000-re csökkenne, ha a sajátos nevelési igényű gyermekek csoportlétszám tekintetében figyelembe vevő kétszeres, illetve háromszoros szorzójával (továbbiakban: SNI-szorzó) tekintenénk a betöltött férőhelyekre.**

A gyógypedagógiai ellátásban (jogsabály rendelkezése alapján nem sajátos nevelési igényű) részesülők száma két évtized alatt meg háromszorozódott. 2001-ben a beírt gyermekek 0,6%-át, 2022-re, ill. kalkuláltan 2023-ra **1,5%-át tették ki**.

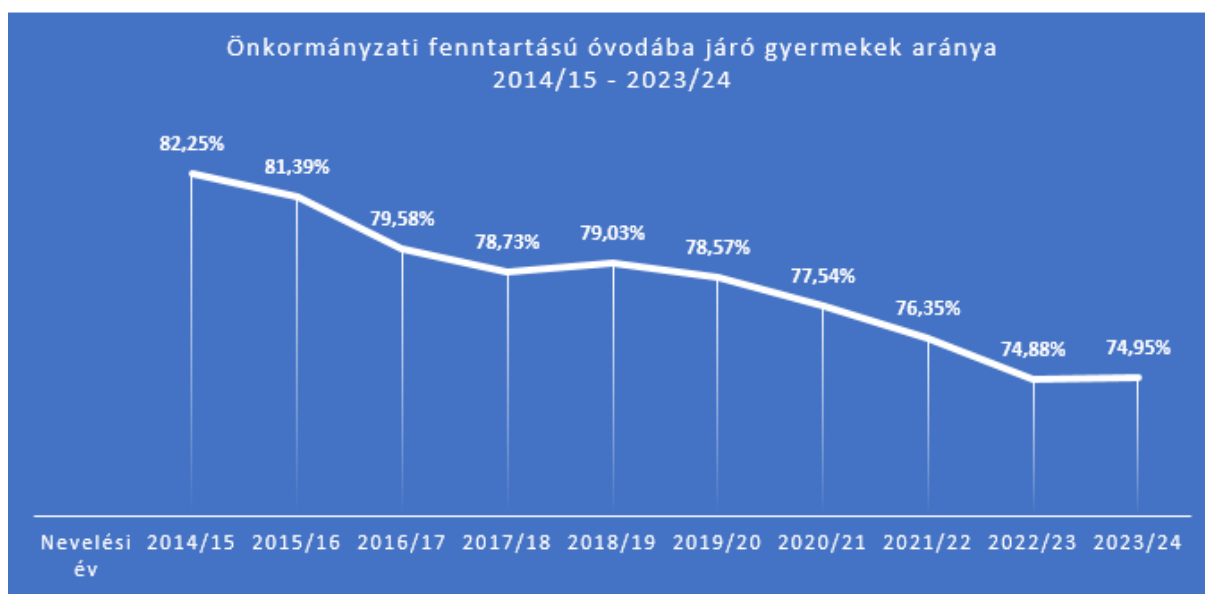
Az óvodai ellátásban részt vevő gyermekek számának csökkenése kisebb mértékű, mint a kerületben élő 3-5 éves korosztály létszámának apadása. Ez arra enged következtetni, hogy más kerületekből, vagy akár Budapest vonzáskörzetéből is befogadnak gyermekeket, ami némileg ellensúlyozza a korosztály népességszámának csökkenését.

3.7.4 A XI. Kerületi óvodahasználók fenntartó szerinti megoszlása 2014/2015. – 2023/2024. nevelési évek viszonylatában

12. sz. ábra: XI. Kerületi óvodahasználók fenntartó szerinti megoszlása

Forrás: KSH adatbázis

13. sz. ábra: Önkormányzati fenntartású óvodába járó gyermekek aránya

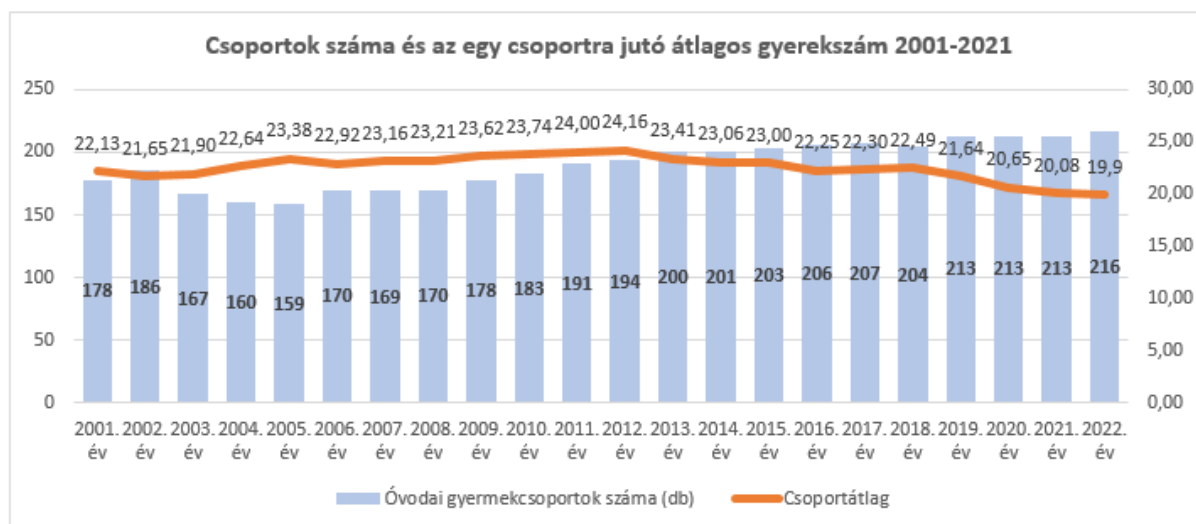
Forrás: KSH adatbázis

Közel tíz éves viszonylatban összevetve szemlélteti a 13. sz. diagram az önkormányzat által fenntartott intézményekbe járó óvodások számát az egyéb, alapítványi, egyházi, egyesületi, nonprofit és tankerületi központ által fenntartott intézményekbe beíratott óvodás korú gyermekek számával. Megállapíthatjuk, hogy a gyermekek 75%-a jár az önkormányzat által működtetett intézménybe. Ugyanakkor az elmúlt évtizedben az önkormányzati óvodákba járók száma fokozatosan csökkent. A csökkenés alapvetően a kerületi önkormányzati óvodákban jelentkezett, miközben az intézményszerkezet nem változott. Az egyéb fenntartású intézmények gyermeklétszáma nem csökkent.

Az első jelentősebb (154 fős) csökkentést 2016 őszén, majd a legmarkánsabb csökkenést (212 fős) 2020 őszén tapasztalta az önkormányzati óvodai ellátórendszer. A több mint 200 fős visszaesést a COVID járvány által felerősített, a munkahelyek túlnyomó többségében alkalmazott Home Office munkavégzés elterjedése és az ezzel járó vidékre történő kiköltözésekre (lásd: 4. sz. diagramon bemutatott 2020., 2021., és 2022. évi elköltözések kiugró mértékét) vezethető vissza. Ezt követően 2021 őszén 175 fős, majd 2022 őszén 90 fős apadást regisztráltak. Az **önkormányzati fenntartású intézményekben tapasztalt gyermeklétszám csökkenés vizsgálatára, az okok feltárására és a gyermeklétszám újbóli növelésére az Önkormányzat 2020-2021-ben külső szakértői csoportot kért fel szociológiai vizsgálatra, tanulmány készítésére.** A beavatkozási pontok megtalálásával (mely alapvetően az intézményrendszer kommunikációjának időszerűvé és partnerközpontúvá tételére, a sajátos nevelési igényű gyermekek módszertanának frissítésére, a tárgyi környezet modernizációjára irányult) a **csökkenő tendenciát 2023 őszére sikerült megállítani.**

A 6 budai (1., 2., 3., 11., 12. és 22.) kerület óvodai létszám alakulását, a kerületi önkormányzati és nem kerületi önkormányzati (egyéb) fenntartású helyekre járók számát, arányát és a 2020-ban tapasztalt lényeges gyermeklétszám csökkenést is vizsgálta a 2020-21-es tanulmány. A létszám az elmúlt öt évben egyedül a 22. kerületben nem csökkent, de **a 2020-as csökkenés alapvetően minden kerületre jellemző volt az önkormányzati fenntartású óvodákban.** Az önkormányzati és egyéb fenntartású intézménybe járók aránya kerületenként változó. A vizsgálat időpontjában a kerületi önkormányzati óvodába járók aránya az 1. kerületben volt a legmagasabb (95 %) és a 12. kerületben a legalacsonyabb (55,2%). A többi kerületben Újbudához hasonlóan 60-84%-os¹ arányban jártak önkormányzati működtetésű óvodába a gyermekek.

3.7.5 Csoportok száma és az egy csoportra jutó átlagos gyermekszám 2001-2022

14. sz. ábra: Csoportok száma és az egy csoportra jutó átlagos gyermekszám

Forrás: KSH adatbázis

A KSH több mint két évtizedet felölelő adatai szerint a 2005-ös legalacsonyabb csoportszámot követően, a **kerületben enyhe mértékben megindult az óvodai férőhelyek, így a csoportszámok növekedése is.** Az óvodai gyermekcsoportok száma 2013 óta 200-216 között ingadozik. Miután a gyermekszám (ha nagyon enyhén is, de) csökken, ezért **az egy csoportra jutó gyermekek száma 2012 óta csökken, 2022-ben 19,90 fő/csoport körül van (2012-ben még 24 felett volt).** Tudásunk szerint az

¹Idézett utalás: Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda köznevelésének vizsgálata 2020-2021, 13. o. T-Tudok Zrt.

Albertfalvai Don Bosco Katolikus Általános Iskola és Óvoda 2023 őszén bezárta óvodai csoportjait és az óvodai működését megszüntette Újbudán. Így a 2022-ben regisztrál 216 óvodai csoportszám 2023-ra 213-ra csökkent. A 213 óvodai csoportból 165 önkormányzati fenntartású. Az önkormányzati fenntartású csoportok átlagléttszáma öt év viszonylatában a következőképpen alakult október 1-jei adatok és SNI szorzók figyelembevételével.

Nevelési év	Alapító Okiratok szerinti összes		Szünetelő csoportok száma	Működő csoportok száma	Valós összléttszám	Érvényes szakértői véleménnyel rendelkező SNI gyermekek száma		SNI szorzóval számított létszám	Átlagos csoportlétszám SNI -vel
	csoport	férőhely				2 főnek számítandó	3 főnek számítandó		
2020/2021. október 01.	165	4440	3	162	3410	71	37	3555	21.94
2021/2022. október 01.	165	4440	6	159	3235	69	45	3394	21.34
2022/2023. október 01.	165	4440	8	157	3145	66	40	3291	20.96
2023/2024. október 01.	165	4440	7	158	3148	75	43	3309	20.94

2. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A vizsgált 5 évben az önkormányzati fenntartású óvodák férőhelyszám bővítéssel nem éltek.

A csökkenő gyermeklétszám miatt az intézményrendszer csoportszüneteltetésekkel törekedett a gazdaságos működés fenntartására.

Fél évtized alatt az SNI szorzóval számított csoportátlag 2,29 fővel csökkent, de még így is eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény által nevesített 20 fős átlag létszámot.

3.7.6 Életkor szerinti megoszlás az óvodások között (%) kerületi szinten 2020-2023

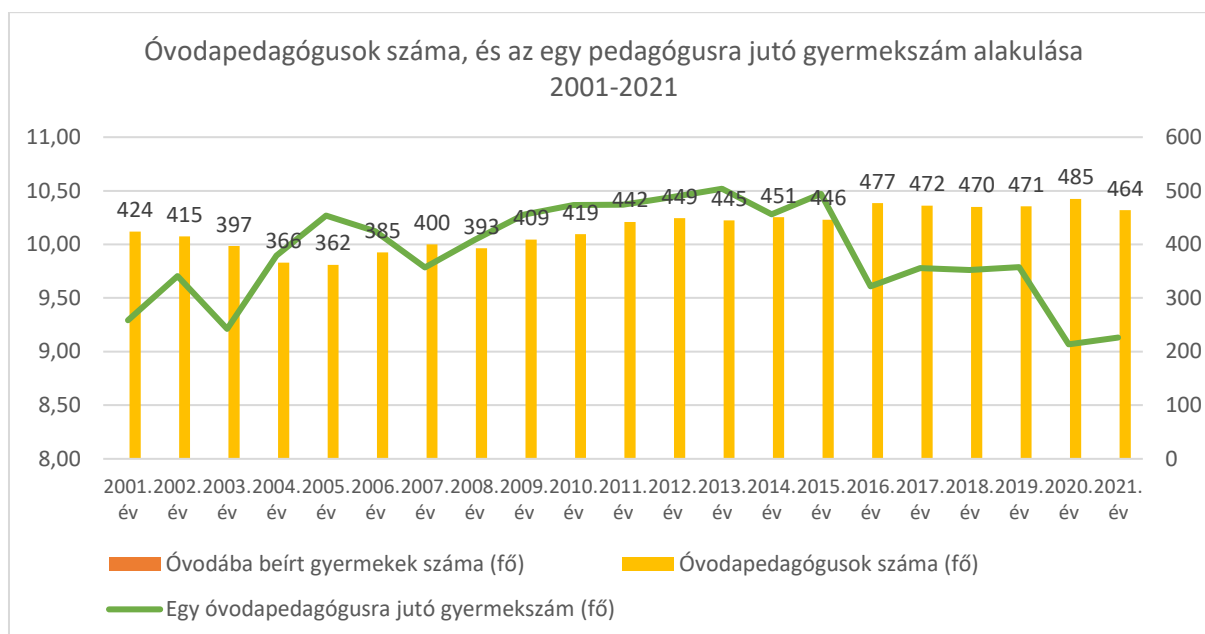
A köznevelésre vonatkozó információs rendszer alapján a 3. sz. táblázatban fenntartótól függetlenül láthatjuk Újbuda valamennyi óvodájába beíratott gyermek életkor szerinti megoszlását adott évek október 1-jei adataihoz igazítva.

Nevelési év	3 évesnél fiatalabb gyermek	3 éves gyermek	4 éves gyermek	5 éves gyermek	6 éves gyermek	7 éves gyermek	Kerületi összesen
2019/2020. október 01.	0,1	7,8	27,9	27,6	25,8	10,8	100%
2020/2021. október 01.	0,1	10,8	28,2	27,6	25,1	9,2	100%
2021/2022. október 01.	0,2	10,6	27,8	28,6	27,7	5,3	100%
2022/2023. október 01.	0,1	8,9	26,2	27,9	28,2	8,7	100%
2023/2024. október 01.	0,3	9,2	27,5	26,5	28,2	8,3	100%

3. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

3.7.7 Óvodapedagógusok száma és az egy pedagógusra jutó gyermekszám alakulása 2001-2021

15. sz. ábra: Óvodapedagógusok száma, és az egy pedagógusra jutó gyermekszám alakulása

Forrás: KSH adatbázis

A vonatkozó KSH adatok a kerületet átfogóan 2021. évvel bezárólag érhetőek el. **A 20 évet áttekintő statisztikából kitűnik, hogy a kétezres évek elején az óvodapedagógusok száma lassú csökkenésnek indult a kerületben.(2001-től-2005-ig), majd közel tíz év alatt (2006-2021-ig) megközelítően 100 fővel emelkedett.** A 2014-es kisebb visszaesést követően **2015-ről 2016-ra volt egy újabb 30 fős emelkedés, melynek megfelelően az egy óvodapedagógusra jutó óvodások száma 10,5-ről 9,6-ra csökkent.** Ezzel megnövekedett az egy gyermekre jutó figyelem ideje. 2020-ig az óvodapedagógusok száma 5 évig közel kiegyenlítőddött, sőt **2020-ra 8 fővel emelkedett.** Ekkor **egy pedagógusra 9,6 gyermek jutott.** Ehhez képest **2021-ben jelentős, 21 fős csökkenés figyelhető meg,** mely 9,1 fős gyermekszámot eredményezett.

A nagymértékű változást

- a gyermeklétszámok csökkenése,
- **a szünetelő csoportok számának emelkedése, mely a 2021/2022-es nevelési évben már hat a kerületben, 2023/2024-es nevelési évben hét,**
- a jogszabályi környezet dinamikus változása, a társadalmi hatások és a COVID időszakban tapasztalt kiköltözések is eredményezhették.
- Az országosan is jelentkező pedagógushiány ekkora Újbudán is érezhetővé vált.

A jogalkotók a megoldásra váró kihívást érzékelve rendeleti szinten nyúltak a problémához. A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet 2020. szeptember 1-jei változásával a Rendelet 33/B. § (5) bekezdése szerint a pedagógiai asszisztensek is elláthatták reggel 8.00 óra előtt vagy a délutáni időszakban - amennyiben nem folyt fejlesztő, iskola-előkészítő vagy más, kifejezetten nevelési jellegű foglalkozás - óvodapedagógusi munkarendben a gyermekek felügyeletét.

Ezt a lehetőséget a *2023. július 15-én hatályba lépett a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény, illetve annak végrehajtására kihirdetett 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendeletének 9. § (5) bekezdése* továbbra is megteremti.

Ugyan nem teljes kerületi vonatkozásban, de Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő 8 intézményben jelentkező óvodapedagógus fluktuációt a 4. sz. táblázatban nyomon követhetjük, képet kapva a 2022. és 2023. évekről is.

Időpont	Adott év jún., júl. és aug. hónapokban (adatszolgáltatásig) megüresedő óvodapedagógus státuszok	A megszűnések okai	Adott év augusztus 15-én (adatszolgáltatáskor) még üresen lévő óvodapedagógus státuszok	Adott év szeptember 1-jén betöltetlen óvodapedagógus státuszok
2018. augusztus	82	Közös megegyezéssel történő állásmegszűntetés, pályaelhagyás, GYES, élethelyzeti változás-elköltözés, nyugállományba vonulás.	35	12
2019. augusztus	50		26	8
2020. augusztus	38		26	8
2021. augusztus	34		13	6
2022. augusztus	54		40	13
2023. augusztus	56		45	17

4. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A 2018-as mért állapothoz viszonyítva 2020-ra 45%-os javulás figyelhető meg az álláshelyekben. 2021-ben csekély mértékű erősödés látható. Ekkor a COVID-ból való kilábalás időszakát élték a dolgozók és a bizonytalan körülmények a biztos állás megtartásra sarkalták a munkavállalókat. 2022-re az újrakezdési kedv felerősödött, ami 1,6-szoros fluktuációt generált. A szeptember 1-jén betöltetlen álláshelyek száma visszatért a 2018-as mértékre. A betöltetlen álláshelyeket az óvodák többségében túlmunkával, helyettesítéssel és pedagógiai asszisztensek bevonásával oldották meg. (A betöltetlen státuszok számításánál a szünetelő csoportok figyelembevételre kerültek.)

A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény 2023-ban soha nem tapasztalt mértékű bizonytalanságot eredményezett az óvodapedagógusi álláshelyek betöltésben. Augusztus közepén még 45 álláshely, azaz 22,5 csoport vezetésére kerestek dolgozót.

A bizonytalanság enyhülésével - melyhez a végrehajtási rendeletek megjelenése és az intézmények pozitív kommunikációja is hozzájárult - a hiány 17 főre, október 1-jére mindösszesen 7 főre tovább csökkent.

A jelenlegi, legfrissebb 2023. október 1-jei óvodapedagógus állások betöltöttségét feladatellátási helyenként az alábbi 5. sz. táblázat részletes adatsorból követhetjük.

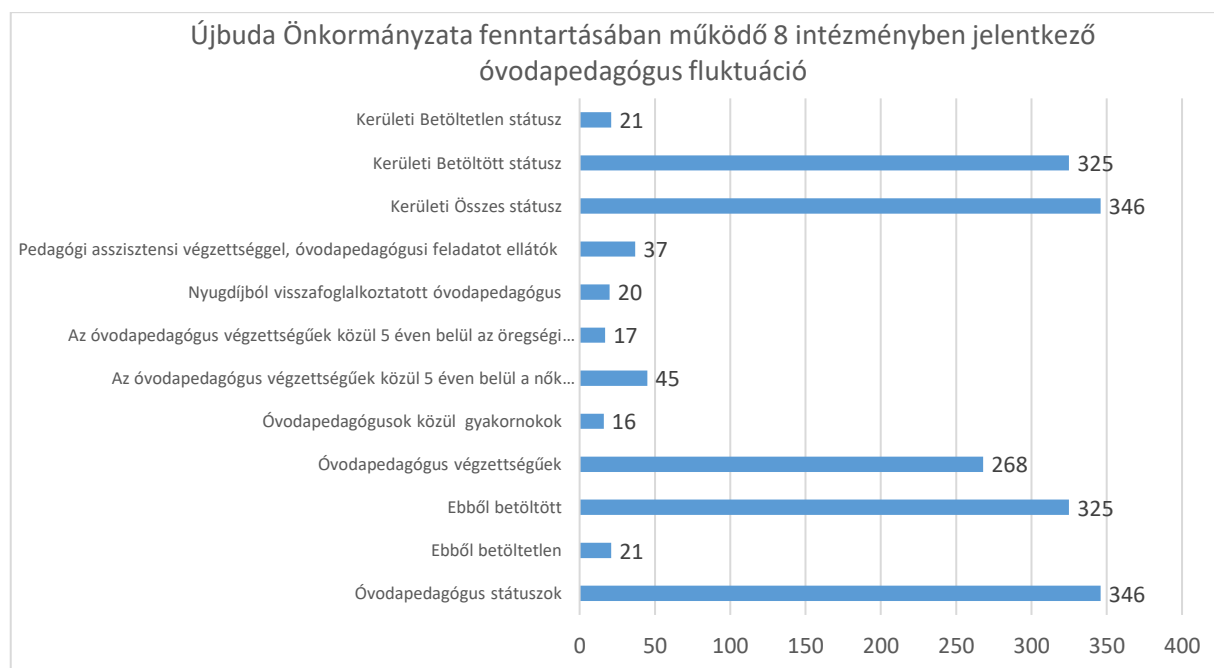
Budapest Főváros XI. ker. Újbuda Önkormányzat 2015-ös Köznevelési Koncepció felülvizsgálata 2023

Óvoda neve:	Székhely és telephelyek címe:	Óvodapedagógus státuszok száma:	2023. október 1-jén		A betöltött pedagógus státuszokon					
			Ebből betöltetlen:	Ebből betöltött:	óvodapedagógus végzettséggel rendelkezők száma:	az óvodapedagógus végzettséggel rendelkezők közül a gyakoronok száma:	az óvodapedagógus végzettséggel rendelkezők közül 5 éven belül a nők kedvezményes nyugdíját (40 évnyi szolgálati idő) elérők száma:	az óvodapedagógus végzettséggel rendelkezők közül 5 éven belül az öregségi nyugdíjat elérők száma:	nyugdíjból visszafoglalkoztatott óvodapedagógus végzettséggel rendelkezők száma:	pedagógiai asszisztensi végzettséggel rendelkezők (óvodapedagógusi feladatot ellátók) száma:
Albertfalvai Óvoda	1116 Bp., Ezüstfenyő tér 1.	18	2	16	16	2	2	1	0	0
	1116 Bp., Bükköny u. 9.	14	0	14	14	0	2	0	0	0
	1116 Bp., Érem u. 6.	6	0	6	5	0	0	0	1	0
	1116 Bp., Derzsi u. 54.	4	0	4	3	0	1	0	0	1
	1119 Bp., Pajkos u. 35.	10	0	10	9	0	3	1	0	1
Összesen:	52	2	50	47	2	8	2	1	2	
Déli-Kelenföldi Óvoda	1119 Bp., Lecke u. 15-19.	20	0	20	16	0	4	0	2	2
	1119 Bp., Bornemissza u. 21.	12	0	12	11	2	0	0	1	0
	1119 Bp., Albert u. 28.	10	0	10	8	1	0	0	2	0
	Összesen:	42	0	42	35	3	4	0	5	2
Észak-Kelenföldi Óvoda	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	14	4	10	10	0	3	0	0	0
	1119 Bp., Bikszádi u. 57-59.	10	0	10	7	0	0	0	1	2
	1119 Bp., Mérnök u. 42.	14	0	14	12	2	3	1	1	1
	1119 Bp., Keveháza u. 4.	12	0	12	10	2	3	0	0	2
Összesen:	50	4	46	39	4	9	1	2	5	
Gazdagréti Óvoda	1118 Bp., Csikihegyek u. 11.	19	4	15	11	0	3	3	2	2
	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a.	24	1	23	20	2	3	3	1	2
	1118 Bp., Törökugrató u. 13.	14	2	12	8	0	3	1	1	3
Összesen:	57	7	50	39	2	9	7	4	7	
Kelenföldi – Őrmezsi Óvoda	1112 Bp., Neszmeilyi út 22-24.	12	0	12	8	1	0	0	2	2
	1112 Bp., Neszmeilyi út 36.	4	0	4	2	0	1	0	0	2
	1112 Bp., Menyecske u. 2.	10	2	8	4	2	1	0	0	4
	1116 Bp., Kecskeméti u. 11-15.	8	0	8	6	0	0	1	0	2
Összesen:	34	2	32	20	3	2	1	2	10	
Lágymányosi Óvoda	1117 Bp., Bogdánfy u. 1/b	11	0	11	10	0	1	1	0	1
	1114 Bp., Kanizsei u. 17-25.	16	0	16	13	1	2	0	3	0
	1117 Bp., Siroki u. 6.	10	0	10	9	1	2	0	0	1
Összesen:	37	0	37	32	2	5	4	3	2	
Sasadi Óvoda	1118 Bp., Dayka Gábor u 4/b.	16	2	14	9	0	0	0	0	5
	1112 Bp., Törösvár u 19-21.	12	1	11	9	0	4	0	1	1
	1118 Bp., Zólyomi út 20-22.	8	0	8	5	0	2	1	2	1
Összesen:	36	3	33	23	0	6	1	3	7	
Szent Imre városi Óvoda	1113 Bp., Badacsonyi u. 20-22.	18	1	17	17	0	1	0	0	0
	1118 Bp., Alsóhegy u. 13-15.	12	1	11	11	0	0	1	0	0
	1113 Bp., Karolina út 64-72.	8	1	7	5	0	1	0	0	2
Összesen:	38	3	35	33	0	2	1	0	2	
Kerületi összesen:	346	21	325	268	16	45	17	20	37	

5. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

3.7.8 Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő 8 intézményben jelentkező óvodapedagógus fluktuáció

16. sz. ábra: Óvodapedagógus fluktuáció Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő 8 intézményben

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A 346 óvodapedagógus álláshelyből - melyből 8 óvodavezető, 8 függetlenített óvodavezető-helyettes és 330 óvodapedagógus, a legfrissebb adatok szerint 21 betöltetlen. A 21 betöltetlen státusból a kerületi szinten 7 szünetelő csoportra jutó 14 óvodapedagógus állást (az 5. sz. táblázatban pirossal kiemelve) nem hirdetik. **Így valósan 7 óvodapedagógusi állásra keresnek az intézmények dolgozót.**

Jelenleg 288-an rendelkeznek óvodapedagógus végzettséggel és 37 szakképzett pedagógiai asszisztens lát el óvodapedagógusi munkarendben feladatot. A 288 pedagógus végzettségű dolgozóból **20 nyugdíjból visszafoglalkoztatott**, akik akár a jövő nevelési évtől dönthetnek úgy, hogy nem dolgoznak tovább. A jelenlegi ismeretek szerint **5 éven belül újabb 45 fő eléri a nők 40 évvel való nyugdíjhatárát** és **17 fő az öregségi nyugdíjat. 5 éven belül a rendszerből 82 fő kerülhet ki**, ami a 346 óvodapedagógus **státusz közel 27%-a**, az egy negyede. Ez az átlag változhat a betöltetlen 21 álláshely betöltésével módosuló kondíciók szerint. **A jelenlegi 16 fő gyakornok státuszú munkatárs** is változási faktort jelenthet, attól függően, hogy a gyakorlatszerzéssel mennyien döntenek amellett, hogy ténylegesen az óvodapedagógus pályán maradnak.

Összességében elmondható, hogy **a következő fél évtizedben a fenntartó számára kihívást jelenthet az óvodapedagógus álláshelyek betöltése, a jelenlegi óvodai rendszer minőségi működtetése.**

2023. október 1-jén a **288 óvodapedagógus végzettséggel** rendelkező munkatársra **10,93 gyermek ellátása tevődik, pedagógiai asszisztenseket is figyelembe véve 325 dolgozóra 9,68, mely a 2021-es teljes kerületi 9,6-os aránnyal megegyezik.**

Arányaiban két évre visszatekintve romlás nem érzékelhető, de az online kérdőíves felmérésben adott válaszokban jelentkező dolgozói túlterheltség a folyamatos hiányzások, betöltetlen státuszok, szakképzett óvodapedagógusok hiányából eredően markánsan jelentkeznek.

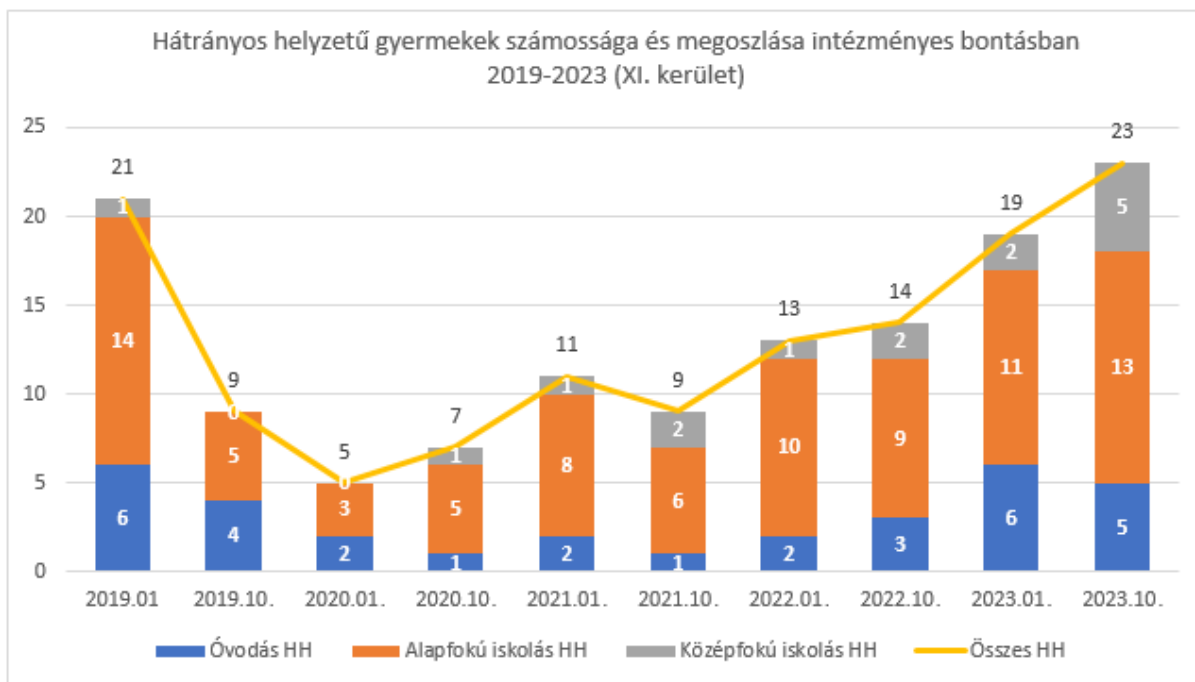
Összegzés:

A bemutatottak alapján megállapítható: A rendelkezésre álló 346 státusz 94 %-a betöltött.

- A rendelkezésre álló 346 óvodapedagógus státuszon dolgozó 325 alkalmazott közül megközelítőleg **82% rendelkezik óvodapedagógiai végzettséggel**. Ez azt jelenti, hogy kényszerűségből a hiányzó státuszok pótlását - jogszabályi felhatalmazással – kerületi szinten **18%-ban pedagógiai asszisztensek óvodapedagógus** feladatokon történő kinevezésével tudják elláttatni (**Gazdagréti Óvoda, Észak- Kelenföldi és Kelenvölgy-Őrmezei, Sasadi Óvodák**)
- Az álláshelyek **6%-a nincs betöltve**. (**Gazdagréti Óvoda, Észak- Kelenföldi, Kelenvölgy-Őrmezei Sasadi Óvoda, Szentimrevárosi Óvoda (3-7 állás közötti hiány)**)
- **Amennyiben a csoportok további szüneteltetése fenn áll ez a szám kerületi szinten 7 főre csökken.**
- A kerületi betöltött státuszok **megközelítőleg csak 5 %-a pályakezdő**. (Kevés a fiatal a pályán)
- Az intézményekben dolgozó pedagógusok **6 %-a már nyugdíjból visszafoglalkoztatott**.
- A dolgozók közül várhatóan a kedvezményes és az öregségi nyugdíjat igénybe vevők lehetséges száma **az elkövetkező öt évben a betöltött státuszok számának 19%-a** (kiemelkedő számot mutatnak a: **Gazdagréti Óvoda, Észak- Kelenföldi és Kelenvölgy-Őrmezei Óvodák**)

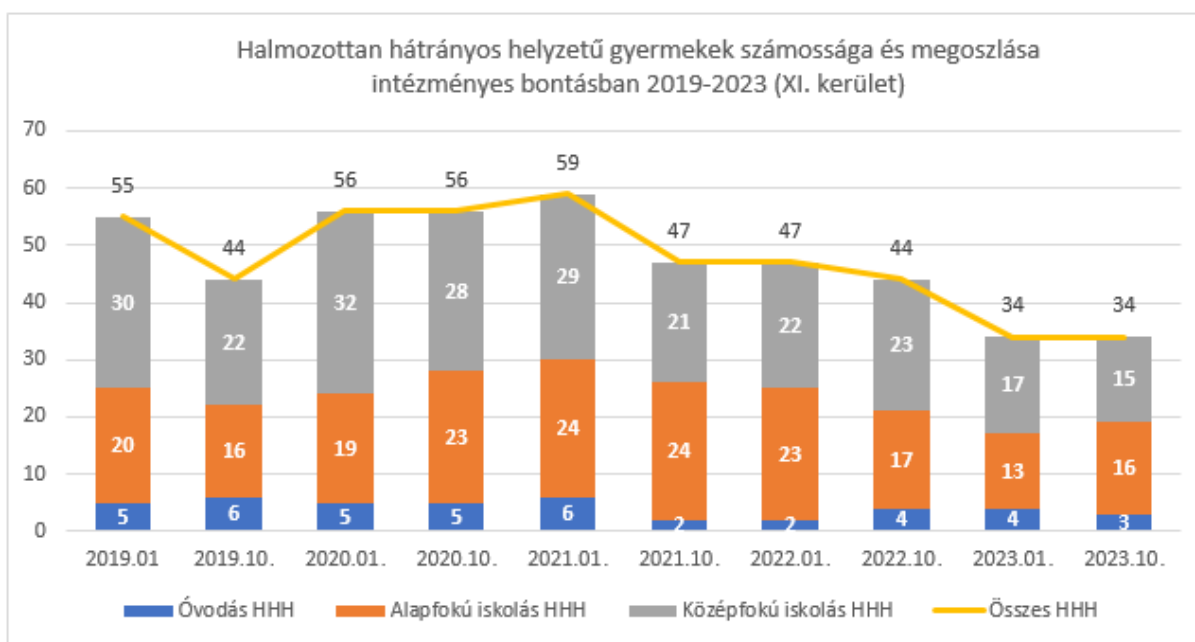
3.7.9 A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek száma, aránya

Az óvodai ellátás vonatkozásában fontos figyelembe venni a hátrányos (HH) vagy halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) gyermekeket, akikről a kerület jegyzője évente két alkalommal, januárban és októberben jelentést tesz az Oktatási Hivatal felé. (Vizsgálatunkban a jegyzői adatokat használjuk, mivel a KSH adatok ilyen mértékű részletességgel nem érhetők el.) A hátrányos helyzetű gyermekek száma fővárosi és újbudai vonatkozásban is a lakónépességhez viszonyítva a 2020-as évekre elolvadt. **Ez elsősorban annak köszönhető, hogy 2013-tól megváltozott a hátrányos helyzet definíciója.** A változás egyik fontos pontja, hogy a hátrányos helyzet kategóriába kerüléséhez nem elegendő a család anyagi helyzete miatt megítélt RGYK (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény). E mellé szükséges legalább egy hátránynövelő jellemzővel rendelkeznie a gyermeknek. A jogszabály három területet határoz meg hátránynövelőként: a szülők alacsony iskolai végzettségét, tartós munkanélküliségüket, valamint az elégtelen lakáskörülményeket. Az egész XI. Kerületben 2020. január 1-jén valamennyi óvoda, általános- és középiskola tekintetében mindösszesen 5 fő hátrányos helyzetű gyermek volt. Ez az adat 2023. január 1-jére majd négyszeresére, az októberi arányokat tekintve háromszorosára emelkedett. **5 év viszonylatában a 2019. októberi jelentős javulást követően 2023-ra folyamatos emelkedésnek indult és a mért időszak végén meghaladta a kiinduló értéket. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma ezzel ellentétben a vizsgált időszakban kerületi szinten 62%-kal csökkent.**

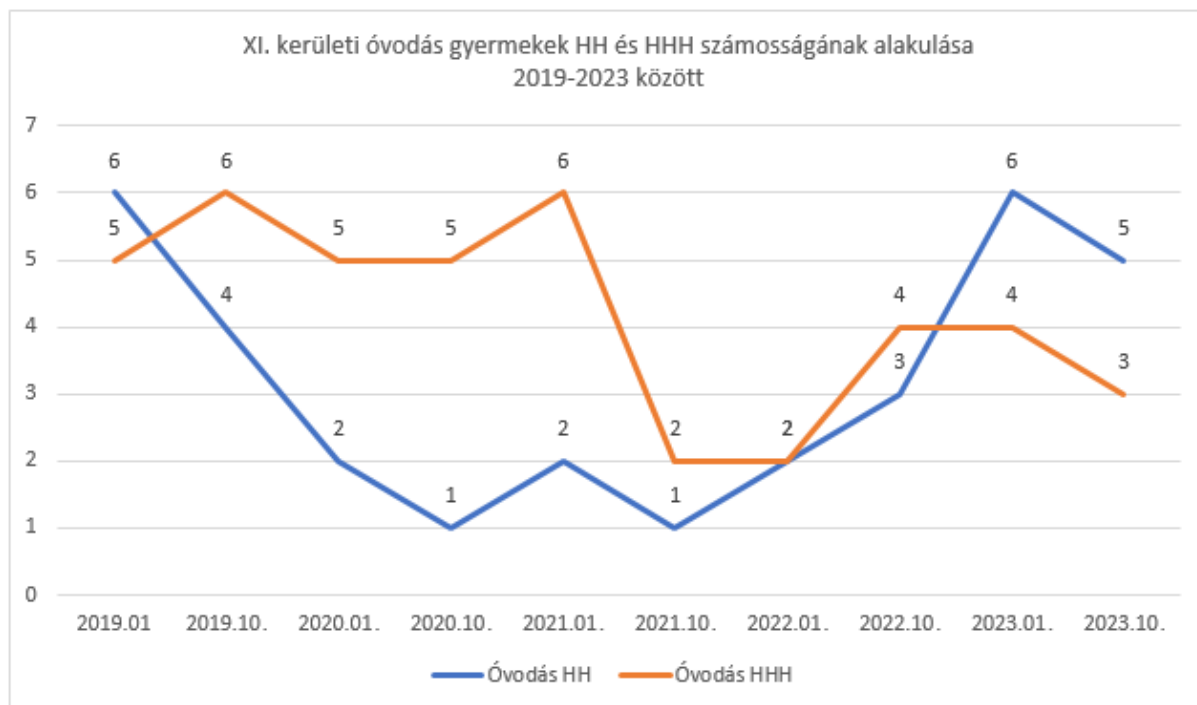
17. sz. ábra: hátrányos helyzetű gyermekek számossága és megoszlása

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

18. sz. ábra: almozottan hátrányos helyzetű gyermekek számossága és megoszlása

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

19. sz. ábra: XI. kerületi óvodás gyermekek HH és HHH számossága

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az óvodás korosztály körében regisztrált hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek számának fél évtizeden belüli alakulásából látható, hogy:

- a legkedvezőbb 2021. októberi állapotot követően a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csekély mértékben emelkedett, összességébe felére csökkent,
- addig a hátrányos helyzetű gyermekek száma közel megegyezik az 5 évvel korábbi adatokkal. **Fenntartó szerint vizsgálva nem érdemes kimutatást vagy ábrát készíteni, mert 99%-ban mind a hátrányos, mind a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek az önkormányzati fenntartású óvodákban részesültek ellátásban.**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. tv és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet értelmében az óvodák a gyermekvédelmi jelző rendszer részei. A gyermekvédelmi alapelvek az intézmények minden tevékenységét átszövik, az óvoda óvó-védő funkcióját erősítik. Az intézmények a családok és gyermekeik egyéni különbségeit tiszteletben tartva, személyre szólóan törekednek a segítségnyújtásra fogadóórák vagy napi beszélgetések formájában, szükség esetén a társintézményeket bevonva, a jelzési köteleességet ellátva. Az óvodák minden nevelési év kezdetén valamennyi kisgyermeknél elvégzik a testi-lelki és szociális fejlettségmérést, és az eredményekről az óvodapedagógusok fogadóóra keretében tájékoztatták a szülőket. **Az étkezési kedvezmények feltételeiről az óvodák honlapján az érintettek bármikor tájékozódhatnak. Az önkormányzat a nyári és ünnepi időszakokban is biztosítja az ingyenes étkezést a hátrányos helyzetű gyermekeknek.**

Az óvodai jelzések oka többnyire az elhanyagolás, a gyermekbántalmazás, elvált szülők láthatási problémái, önmagára és a környezetére veszélyeztető magatartásproblémák, hiányzás, vagy a családdal való kapcsolat megszűnése.

Az óvodapedagógusok a segítségadás mellett igyekeznek tudatosítani a családokban, hogy a

gyermek, gyermekek nevelése a szülők, a család joga és kötelessége, az óvodának kiegészítő nevelő szerepe van. **2018. szeptember 1-jétől** az Újbuda Humán Szolgáltató Központ óvodai és iskolai **szociális segítő szolgáltatást** biztosít a kerület óvodái és iskolái számára, melynek célja az elsődleges prevenció megerősítése. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújtanak a köznevelési intézményekbe járó gyermeknek, a gyermekek családjának és a köznevelési intézmény pedagógusainak. **Jelenleg az Újbuda Humán Szolgáltató Központ alkalmazásában 9 fő szociális segítő munkatárs lát el feladatot a kerület intézményeiben**

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 4. § 25. pontja szerint: „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló (**SNI**): az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

Az **SNI gyermek** családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését elősegíti/elősegítheti a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelés. Az együttnevelést vállaló intézmények többet vállalnak, magasabb értéket kínálnak a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védeltséget. A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált ellátását az egyes intézmények alapító okiratában foglalt feladatellátás és a szakértői véleményben megjelenített diagnózis (BNO-kód) határozza meg. Amennyiben egy gyermek már több éve adott intézményben teljesíti óvodakötelezettségét és középső, vagy nagycsoportos korában válik diagnosztizált - szakértői véleménnyel rendelkező - sajátos nevelési igényűvé, akkor a szülő kérését és az óvodavezető igenlő nyilatkozatát megkérve – melyben vállalja a gyermek szakértői véleménybe előírt fejlesztését - jegyzői hozzájárulással a gyermek addigi intézménye is kijelölhető. Ez, a változást nehezen toleráló autista gyermekek esetében a lehető legjobb megoldás, nagy segítség.

Önkormányzati tapasztalat szerint a nem önkormányzati fenntartású intézményekben az SNI és BTMN gyermekek száma igen csekély.

A sajátos nevelést igénylők és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdők 98%-ban Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő intézményekben kapnak ellátást.

A XI. Kerületben valamennyi önkormányzati fenntartású óvoda integrált nevelést folytat. Az egyes integrációs területek meghatározásánál a fenntartó figyelemmel volt arra is, hogy kerületrészenként valamennyi integrációs igény elérhetővé váljon a családok számára, ezzel is elkerülve a legfiatalabb korosztály napi utaztatásának szükségtelen emelkedését. Az intézmények feladatellátási helyek szerint SNI ellátása a 6. sz. táblázatban látható.

A XI. Kerületben valamennyi önkormányzati fenntartású óvoda integrált nevelést folytat.

Óvoda neve	Alapító okirat szerint ellátandó sajátos nevelési igény (SNI) megnevezése
Albertfalvai Óvoda	
Székhely 1116 Budapest, Ezüstkő tér 1.	SNI ellátásnak nem minősülő nagymértékű feladatot lát el (légúti beteg gyermekek nevelése),
Bükköny Óvoda Telephely 1116 Budapest, Bükköny u. 9.	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Derzsi Utcai Telephely 1116 Budapest, Derzsi u. 54.	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar,

	egyéb pszichés fejlődési zavar
Érem Utcai Telephely 1116 Budapest, Érem u. 6.	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Pajkos Óvoda Telephely 1119 Budapest, Pajkos u 35.	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Dél-Kelenföldi Óvoda	
Székhely 1119 Budapest, Lecke u. 15-19.	mozgásszervi fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Cseperedő Óvoda Telephely 1119 Budapest, Albert u. 28-30.	enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, látássérült gyermekek közül a gyengén látó, hallássérült gyermekek közül a nagyothalló, ill. a műtéti úton helyreállított hallású gyermekek, egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Lurkó Óvoda Telephely 1119 Budapest, Bornemissza u. 21.	enyhe értelmi fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Észak-Kelenföldi Óvoda	
Székhely 1119 Budapest, Tétényi út 46-48.	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Napraforgó Óvoda Telephely 1119 Budapest, Bikszádi u. 57-59.	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Keveháza Utcai Óvoda Telephely 1119 Budapest, Keveháza u. 4.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Palánták Óvoda Telephely 1119 Budapest, Mérnök u. 42.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Gazdagréti Óvoda	
Székhely 1118 Budapest, Csíkihegyek u. 11.	enyhe értelmi fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely 1118 Budapest, Gazdagréti tér 2/a	enyhe értelmi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Aranykapu Óvoda Telephely 1118 Budapest, Törökugrató u. 13.	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Kelenvölgy-Örmezei Óvoda	
Székhely 1112 Budapest, Neszmélyi út 22-24.	enyhe értelmi fogyatékos, középsúlyos értelmi fogyatékos (Down-szindrómás), autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Neszmélyi Úti Telephely 1112 Budapest, Neszmélyi út 36.	enyhe értelmi fogyatékos, középsúlyos értelmi fogyatékos (Down-szindrómás), autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar
Telephely Kelenvölgyi Óvoda 1116 Budapest, Kecskeméti J. u. 11-15.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Napsugár Óvoda Telephely 1112 Budapest, Menyecske u. 2.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Lágymányosi Óvoda	
Székhely: 1117 Budapest, Bogdánfy u. 1/b	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Csicsergő Óvoda Telephely 1117 Budapest, Siroki u. 6.	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Nyitnikék Óvoda Telephely: 1114 Budapest, Kanizsai u. 17-25.	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Sasadi Óvoda	
Székhely: 1118 Budapest, Dayka G. u. 4/b	enyhe értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavar, egyéb pszichés fejlődési zavar

Törcsvár Utcai Óvoda Telephely 1112 Budapest, Törcsvár u. 19-21.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Tesz-Vesz Óvoda Telephely 1118 Budapest, Zólyomi u. 20-22.	beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Szentimrevárosi Óvoda	
Székhely: 1113 Budapest, Badacsony u. 20-22.	enyhe értelmi fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavar
Alsóhegy Utcai Óvoda Telephely 1118 Budapest, Alsóhegy u. 13-15.	egyéb pszichés fejlődési zavar
Újbudai Karolina Óvoda Telephely 1113 Budapest, Karolina út 64-72.	egyéb pszichés fejlődési zavar

6. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az önkormányzati fenntartású óvodák közül valamennyi fogad BTMN gyermekeket, illetve mindegyik ellát cukorbeteg és ételallergiás gyermeket. Újító gyakorlattal **2022-től minden önkormányzati működtetésben lévő intézményben Epipen Junior adrenalininjekciók állnak rendelkezésre nem várt allergiás sokk kezelésére**, visszafordíthatatlan egészségügyi helyzetek megelőzésére. Az allergiás tünetek felismerésére, az életmentő injekció használatára és az újraélesztés technikájának elsajátítására az Önkormányzat **rendszeresen továbbképzéseket biztosít a dolgozók részére** egészségügyi szakelődök vezetésével. A szülők számára az intézményekben szülői értekezleteken, kerekasztal fórumokon nyújtanak tájékoztatást. A protokollt az intézményi SzMSz-ek tartalmazzák. Mindezen túl egyes feladatellátási helyek egyéb, SNI ellátásnak nem minősülő feladatot is végeznek, melyet a 7. sz. táblázat mutat be.

Óvoda neve	Egyéb feladat megnevezése
Albertfalvai Óvoda	
Székhely 1116 Budapest, Ezüstenyő tér 1.	légúti beteg gyermekek speciális preventív ellátása, gondozása és szükség szerinti szakellátása
Gazdagréti Óvoda	
Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely 1118 Budapest, Gazdagréti tér 2/a	német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
Aranykapu Óvoda Telephely 1118 Budapest, Törökugrató u. 13.	német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda	
Telephely Kelenvölgyi Óvoda 1116 Budapest, Kecskeméti J. u. 11-15.	német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés
Újbudai Napsugár Óvoda Telephely 1112 Budapest, Menyecske u. 2.	német nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés

7. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az intézmények az SNI ellátásban követik az Oktatási Hivatal szakmai irányelveit

„Az Irányelv célja, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek.

Annak biztosítását szolgálja, hogy

- az elvárások igazodjanak a gyermekek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósuljon meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs célú foglalkozások programjai váljanak az óvodák nevelési programjainak tartalmi elemeivé.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A többségi óvodában történő együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.” (A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve 1.2, 1. o. Oktatási Hivatal - 2020.)

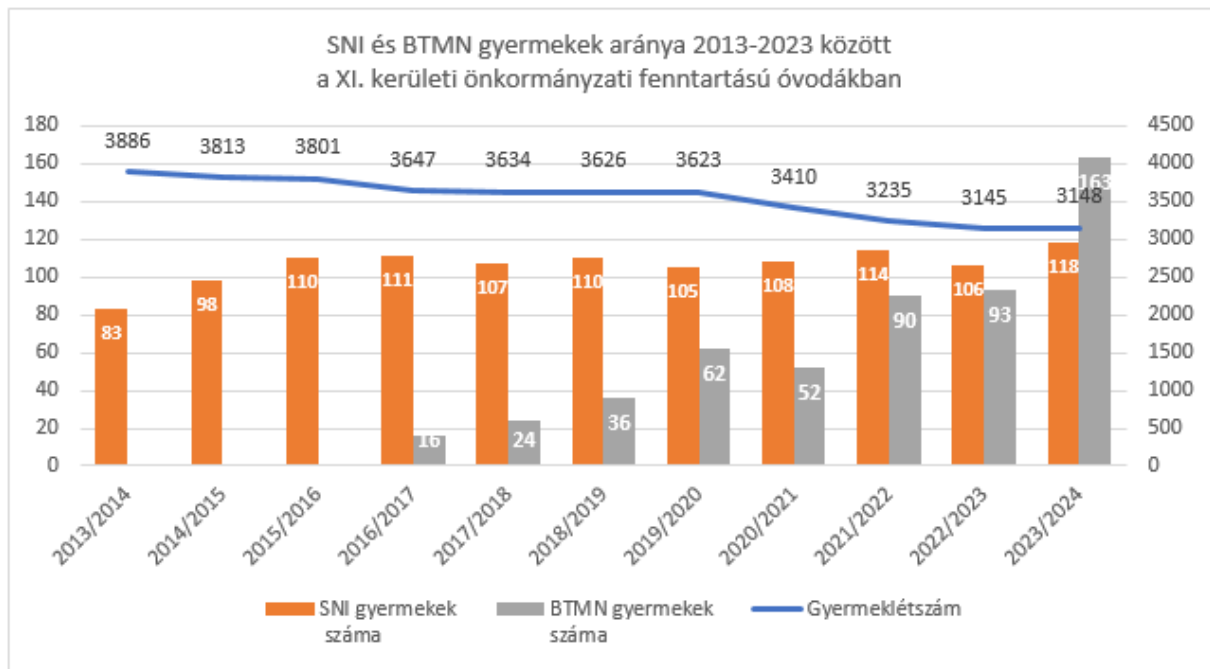
A fenntartó kiemelt figyelemmel támogatja az óvodák alapdokumentumainak (Pedagógiai Program, SzMSz, Házirend stb.) jogszabályoknak való folyamatos megfeleltetését és szakmai elvárások szerinti módosítását. Valamennyi óvoda Pedagógiai Programjában, napi szakmai tevékenységében megnyilvánul az inkluzív nevelés. Az integráltan nevelt gyermekek számára biztosítottak a fejlődésükhöz szükséges speciális eszközök.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 3. pontjába foglalt definíció szerint: „A diagnózissal rendelkező beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermek (BTMN) az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alul teljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.”

A diagnózissal rendelkező beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek **(BTMN) mérhető számassággal 2016-tól jelentek meg a köznevelési rendszerben.** Azt megelőzően a diagnosztizálás az SNI gyermekekre tette a hangsúlyt, de a BTMN gyermek ugyanúgy jelen voltak az óvodai csoportokban – gyakran szakvélemény nélkül – **az óvodapedagógusokra nehezedő kihívásokkal, szakmai feladatokkal.**

A **BTMN gyermekek ellátásában az intézmények az Oktatási Hivatal irányelveit követik, a helyi szakmai sajátosságaikkal és egyéni pedagógiai arculatjukkal színesítve,** a gyermekeket megillető különleges bánásmód mellett. (Lásd: SZAKMAI AJÁNLÁS a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekeket, tanulókat az óvodai és iskolai nevelésük-oktatásuk során megillető különleges bánásmódhoz; a fejlesztő pedagógiai ellátás gyógypedagógiai tartalmaira; a pedagógiai segítség céljaira, feladataira és módszereire; valamint a BTMN tanulói jogokhoz kapcsolódó joghasználatra – Oktatási Hivatal 2020.)

Munkájukat saját státuszban alkalmazott gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, preventív mozgásfejlesztők, óvodapszichológusok segítik. Mivel az önkormányzati tapasztalat szerint a BTMN gyermekek – SNI-hez hasonlóan – az önkormányzati fenntartású intézményekbe járnak közel 98%-ban, így arányuk növekedését a 24. számú ábrán követhetjük.

20. sz. ábra: SNI és BTMN gyermekek aránya

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A 2016/2017. nevelési évtől – a 2020/2021. évi kisebb visszaesés mellett, mely magyarázható a COVID alatti diagnosztizálás lelassulásával – a **BTMN gyermekek száma 8 év alatt megtízszereződött**. Az SNI gyermekek száma 2015/2016. nevelési évig emelkedett, majd az azt követő évektől **110-118 fő között kiegyenlítődt**. **2013-hoz képest több mint másfélszeresére emelkedett**. Az SNI gyermekek számának növekedése nem olyan erőteljes, mint a BTMN gyermekeké, de az óvodai létszámokhoz viszonyított arányuk folyamatosan emelkedik. **Amíg a 2019/2020. nevelési évben 2,89%-át, addig a 2023/24. nevelési évre valamennyi gyermek 3,75%-át teszik ki**. Az egyes óvodák közötti SNI ellátás számossága évről évre változó.

Óvoda neve	Érvényes szakértői véleménnyel rendelkező SNI gyermekek száma														
	2019/2020			2020/2021			2021/2022			2022/2023			2023/2024		
	Összlétszám	2 főnek számítandó	3 főnek számítandó	Összlétszám	2 főnek számítandó	3 főnek számítandó	Összlétszám	2 főnek számítandó	3 főnek számítandó	Összlétszám	2 főnek számítandó	3 főnek számítandó	Összlétszám	2 főnek számítandó	3 főnek számítandó
Albetfalvai Óvoda	527	15	7	478	15	4	418	17	7	415	15	5	430	13	6
Dél-Kelenföldi Óvoda	440	7	2	431	9	4	423	9	3	406	8	6	372	13	5
Észak-Kelenföldi Óvoda	527	9	10	478	9	10	469	5	13	451	10	11	448	9	9
Gazdagréti Óvoda	581	10	1	584	11	1	542	6	4	533	6	4	523	8	2
Kelenvölgy Őrmezei Óvoda	261	10	12	243	9	11	247	12	11	257	12	5	266	9	9
Lágymányosi Óvoda	486	13	2	439	12	3	424	13	1	373	11	1	406	12	1
Sasadi Óvoda	361	2	3	359	5	4	369	4	6	379	3	7	357	8	11
Szentimrevárosi Óvoda	439	2	0	398	1	0	343	3	0	331	1	1	346	3	0
Kerületi összesen:	3622	68	37	3410	71	37	3 235	69	45	3 145	66	40	3 148	75	43
	Létszám SNI-vel: 3764			Létszám SNI-vel: 3555			Létszám SNI-vel: 3394			Létszám SNI-vel: 3291			Létszám SNI-vel: 3309		

8. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A nemzeti köznevelésről szóló **2011. évi CXCV. tv. 74. § (1) bekezdése** alapján az önkormányzatok kötelesek megszervezni a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek ellátását. Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek számánál nevezett törvény 47. § (7) bekezdése szerint figyelembe kell venni, hogy csoportlétszám tekintetében adott gyermekek mennyi főnek (1, 2 vagy 3) számítandók. Indiferens, hogy a Magyarország központi költségvetéséről szóló törvény

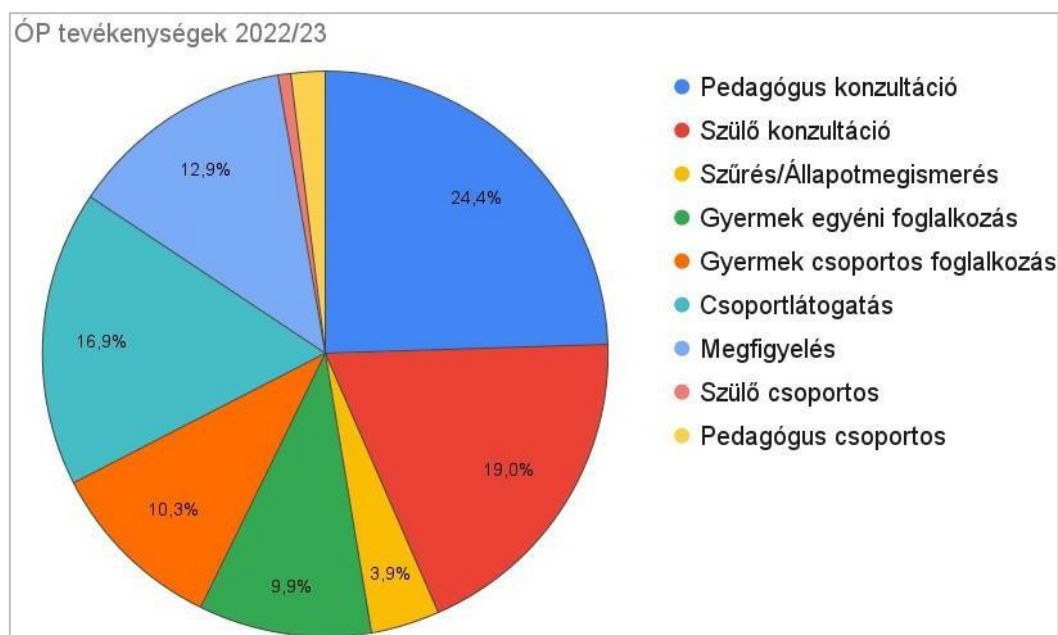
(továbbiakban Kvtv.) csak óvodapedagógusokat jelez, mert a gyógypedagógusok és konduktorok, egyéb segítő szakemberek alkalmazásának kötelezettségét az Nkt. és nem Kvtv. szabályozza. **Jelenleg a 8 intézményben 9 fő pszichológus, 11 fő gyógypedagógus, 2 fő fejlesztőpedagógus és 5 fő preventív mozgásfejlesztő alkalmazására került sor az óvodák saját státuszainak terhére.**

Óvoda neve	Alapító Okirat szerinti férőhelyszáma	Pszichológus/fő	Gyógypedagógus/fő	Fejlesztőpedagógus/fő	Preventív mozgásfejlesztő
Albertfalvai Óvoda	642	1	1	0	0
Dél-Kelenföldi Óvoda	503	1	2	0	0
Észak-Kelenföldi Óvoda	637	1	1	1	0
Gazdagréti Óvoda	728	1	2	1	0
Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda	425	2	2	0	0
Lágymányosi Óvoda	523	1	1	0	5
Sasadi Óvoda	491	1	1	0	0
Szentimrevárosi Óvoda	491	1	1	0	0
Összesen:	4440	9	11	2	5

9. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

DÉKÓ-é az 1 fő fejlesztőpedagógus, GÓ-é 0

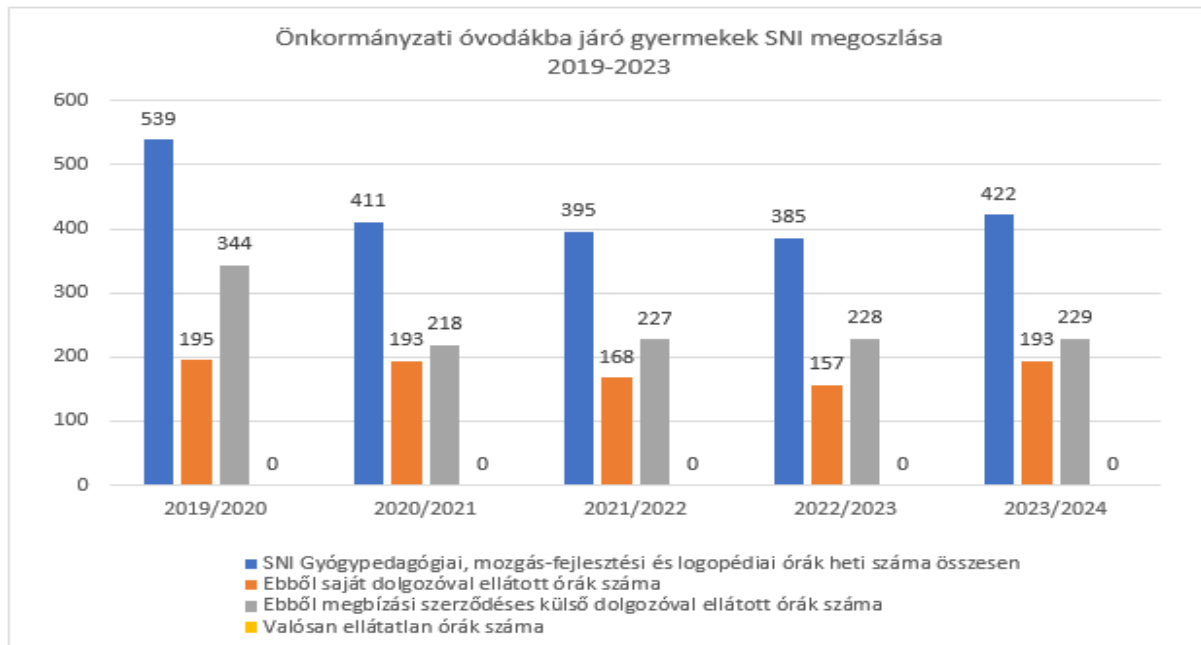
21. sz. ábra: ÓP tevékenységek

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A segítő szakemberek megoszlásánál a fenntartó figyelembe vette, az egyes intézmények alapító okirat szerinti férőhelyszámát, az óvoda szociokulturális helyzetét (pl.: Anyaotthon, Családok Átmeneti Otthona van-e a körzetében stb.), a HH és HHH gyermekek intézményi arányát, az ellátandó SNI feladat erősségét. Ebben a körben azért fontos megjeleníteni az **óvodapszichológusokat** is, mert bár az SNI és BTMN ellátásban jogszabály szerint kevésbé vehetnek részt, de a kapcsolódó lelki, pszichés folyamatok támogatásában kiemelt szerepük van. **A legutóbbi lezárt 2022/2023. nevelési évben mindösszesen 741 gyermek számára nyújtottak segítséget, ami a beírt gyermekek 23,54 %-a. Munkájuk kiterjed pedagógusokkal, szülőkkel való konzultatív, tanácsadói tevékenységre, állapotfelmérésre és csoportlátogatásokra is (25. sz. ábra).**

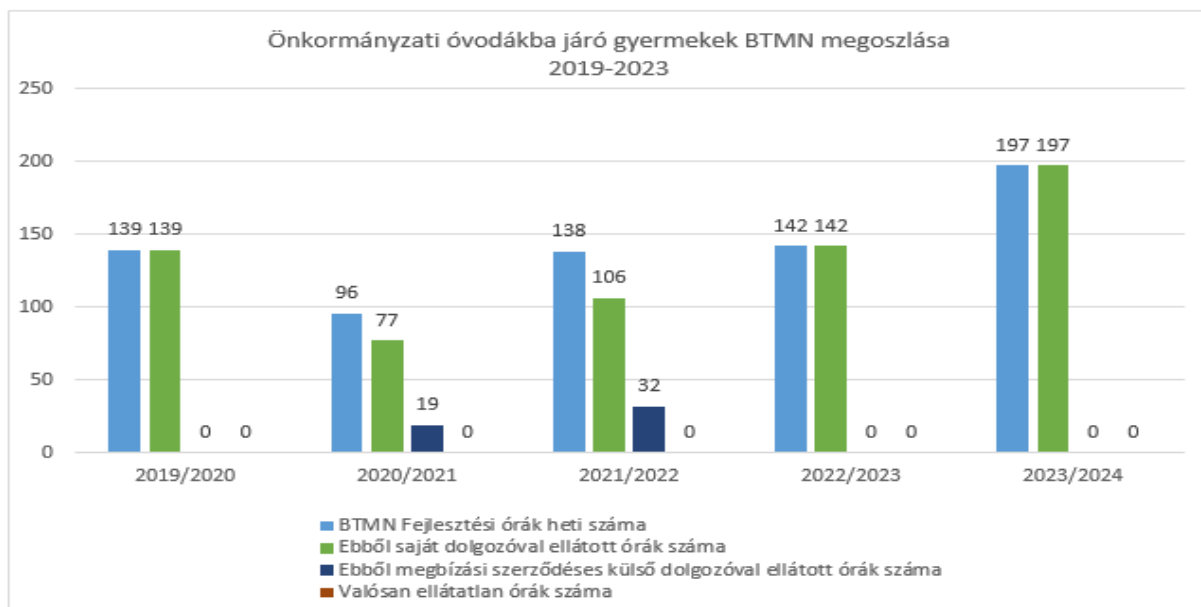
Az SNI és BTMN gyermekek ellátását a fenntartó igyekszik a korábban említett saját státuszban alkalmazott szakemberek segítségével megoldani. **A bemutatott nagy mértékben növekedő BTMN gyermekek és az egyenletesen megjelenő SNI gyermekek ellátása sajnos nem oldható meg csupán ezzel a szakemberkörrel.** Ezért a fenntartó megbízási szerződéssel alkalmazott fejlesztő munkatársakkal törekszik a szakértői véleményekbe foglalt óraszámokat ellátni.

Az SNI ellátásban megjelenő óraszámok a kezdeti 2019/2020-as nevelési évhez viszonyítva az utóbbi 4 évben közel azonosak (23. sz. diagram). **A kiírt fejlesztések megvalósulásához az intézményrendszerben alkalmazott fejlesztőszakemberek nem elégségesek. Az általuk ellátott órák számát átlagosan 55%-os mértékben külső, megbízási szerződéssel alkalmazott szakemberekkel tudja biztosítani a fenntartó.**

22. sz. ábra: önkormányzati óvodákba járó SNI gyermekek fejlesztési óráinak ellátási megoszlása

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

23. sz. ábra: önkormányzati óvodákba járó SNI gyermekek fejlesztési óráinak ellátási megoszlása

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

2023-2024. nevelési év SNI és BTMN szeptemberi adatok

ÖSSZESÍTÉS

Óvoda neve	Óvoda székhelye, telephelyei	2023/2024-es nevelési évben SNI és BTM ellátásra szoruló gyerekek száma összesen:	SNI Gőgypedagógiai, mozgás-fejlesztési és logopédiai ellátást igénylők száma:	SNI Gyógypedagógiai, mozgás-fejlesztési és logopédiai órák heti száma összesen:	Ebből saját dolgozóval ellátott órák száma:	Ebből megbízási szerződéses külső dolgozóval ellátott órák száma:	Valóan ellátatlan órák száma:*	Fejlesztésre szoruló BTM gyerekek száma:	Fejlesztési órák heti száma:	Ebből saját dolgozóval ellátott órák száma:	Ebből megbízási szerződéses külső dolgozóval ellátott órák száma:	Valóan ellátatlan órák száma:*
Albertfalvai Óvoda	Székhely	1116 Bp. Ezüstenyő tér 1.	6	2	8	2	6	0	4	4	4	0
	Telephely	1116 Bp. Bükköny u. 9.	24	9	35	14	7	14	15	20	20	0
	Telephely	1116 Bp. Érem u. 6.	7	3	13	4	2	7	4	6	6	0
	Telephely	1116 Bp. Derzsi u. 54.	2	0	0	0	0	0	2	2	2	0
	Telephely	1119 Bp. Pajkos u. 35.	7	5	20	9	11	0	2	2	2	0
Összesen:			46	19	76	29	26	21	27	34	34	0
Dél-kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Lecke u. 15-19.	8	2	6	6	0	0	6	12	12	0
	Telephely	1119 Bp., Bornemissza u. 21.	7	5	14	10	4	0	2	4	4	0
	Telephely	1119 Bp., Albert u. 28.	15	11	30	26	4	0	4	8	8	0
Összesen:			30	18	50	42	8	0	12	24	24	0
Észak-kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	13	7	27	6	21	0	6	6	6	0
	Telephely	1119 Bp., Bikszádi u. 57-59.	12	7	31	18	13	0	5	5	5	0
	Telephely	1119 Bp., Keveháza u. 4.	12	2	6	0	6	0	10	10	10	0
	Telephely	1119 Bp., Mérnök u. 42.	10	1	3	0	3	0	9	9	9	0
Összesen:			47	17	67	24	43	0	30	30	30	0
Gazdagréti Óvoda	Székhely	1118 Bp., Csikihegyek u. 11.	6	2	6	3	3	0	4	8	8	0
	Telephely	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a.	7	3	11	2	9	0	4	8	8	0
	Telephely	1118 Bp., Törökugrató u. 13.	8	5	17	2	15	0	3	6	6	0
Összesen:			21	10	34	7	27	0	11	22	22	0
Kelenvölgy-Örmezei Óvoda	Székhely	1112 Bp., Neszmélyi út 22-24.	15	10	42	26	16	0	5	10	10	0
	Telephely	1112 Bp., Neszmélyi út 36.	8	5	17	4	13	0	3	6	6	0
	Telephely	1112 Bp., Menyecske u. 2.	10	2	6	0	6	0	8	17	15	2
	Telephely	1116 Bp., Kecskeméti u. 11-15.	1	0	0	0	0	0	1	2	2	0
Összesen:			34	17	65	30	35	0	17	35	33	2
Lágymányosi Óvoda	Székhely	1117 Bp., Bogdányf u. 1/B	10	3	11	2	6	3	9	7	7	0
	Telephely	1114 Bp., Kanizsai u. 17-25.	11	7	21	4	14	3	21	4	4	0
	Telephely	1117 Bp., Siroki u. 6.	10	3	11	1	8	2	6	7	7	0
Összesen:			31	13	43	7	28	8	36	18	18	0
Sasadi Óvoda	Székhely	1118 Bp., Dayka G. u. 4/B	20	12	54	26	13	15	8	8	8	0
	Telephely	1112 Bp., Törösvár u. 19-21.	8	3	9	0	3	6	5	5	5	0
	Telephely	1118 Bp., Zólyomi u. 20-22.	4	2	6	0	2	4	2	2	2	0
Összesen:			32	17	69	26	18	25	15	15	15	0
Szentimre városi Óvoda	Székhely	1113 Bp., Badacsonyi u. 20-22.	5	0	0	0	0	0	5	7	7	0
	Telephely	1118 Bp., Alsóhegy u. 13-15.	6	2	6	4	0	2	4	4	4	0
	Telephely	1113 Bp., Karolina út 64-72.	8	1	3	2	1	0	7	9	9	0
Összesen:			19	3	9	6	1	2	16	20	20	0
Kerületi összesen:			260	114	413	171	186	56	164	198	196	2

10. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A BTMN gyermekek számára szakértői véleményben nevesített fejlesztéseket az intézmények saját fejlesztő szakemberei látják el 100%-ban. Ettől kismértékben eltért a 2020/2021. és 2021/2022. nevelési év, mivel az egyes gyermekek esetében ekkor olyan speciális fejlesztési feladatok voltak megnevezve, melyekre az intézményi hálózaton belül nem volt fellelhető szakember. Ellátatlan kiírt fejlesztés nem tapasztalható. A 10. sz. táblázatban jól követhető fejlesztési óraszám emelkedés jelentős mértékű feladat-megnövekedéssel jár a saját státuszú dolgozók számára. Ez okozza, hogy az SNI ellátásban kisebb óraszámokban tudnak részt venni.

A 2013/2014-es évtől kezdődően az utazó gyógypedagógusi hálózat működtetése már nem tartozik az önkormányzat feladatai közé. Az Nkt. 45. § (10) pontja azt, a tankerületi központok feladatkörébe helyezi. **A helyileg illetékes tankerületi központtal történt ellátási igényre vonatkozó egyeztetések – a központ anyagi helyzete miatt – eddigiekben kevésbé voltak szerencsések, ez indokolta a megbízási szerződéssel alkalmazott fejlesztő szakemberek bevonását.**

3.8. Korai fejlesztés a kerületben

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata több mint két évtizede támogatja ingatlan bérleti szerződéssel - ami jelenleg 2031-ig szól -, és közös szakmai feladatok ellátására kötött megállapodással a Budapesti Korai Fejlesztő Központ Egységes Gyógypedagógiai Intézmény és Óvoda Bártfai utcában telephelykén működő intézményét, melynek fenntartója a Korai Fejlesztő Központ Támogató Alapítvány.

A Korai Fejlesztő Központ 1992 óta, azaz három évtizede az oktatásügy, az egészségügy és a szociális ellátás határterületeként a diagnosztikai és terápiás munkát magába foglaló, gyermekek közvetlen ellátását kiegészítő, támogató szolgáltatást, tanácsadást végez. **Újbuda Önkormányzata számára fokozottan fontos feladat a hároméves kor alatti gyermekek korai fejlesztése, különösen abban az esetben, ha a gyermekek nem vesznek részt semmilyen közösségi nevelés által nyújtott szolgáltatásban. A Korai Fejlesztő Központ 0-5 (6) éves korú, eltérő fejlődésű vagy fejlődési zavar szempontjából veszélyeztetett csecsemők és kisgyermekek komplex kivizsgálásával, egyénre szabott fejlesztésével és szükség esetén rehabilitációs terápiával segíti az újbudai családokat, támogatva az óvodai időszakot is.**

A szolgáltatások a gyermekek korai fejlesztése mellett segítik a prevenciót, a társadalmi, közösségi beilleszkedést és az inkluziót. Ezáltal, **a koragyermekkori intervenciók tevékenységeivel az egyik leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoport esélyegyenlőségét lehet segíteni.**

Heti/napi rendszerességgel ambuláns egyéni, illetve csoportos formában **az alábbi fejlesztések és lehetőségek érhetők el az újbudai családok számára:**

Komplex gyógypedagógiai fejlesztés és tanácsadás

- Mozgásterápiás szolgáltatások
 - Egyéni aktív gyógytorna
 - Csoportos aktív torna
 - Dévény-féle speciális manuális technika (DSGM)
 - Bobath Koncepció
 - BMC Szomatikus Mozsásnevelés
 - Bowen® kezelés
 - Pfaffernot-féle szinergikus reflexterápia (SzRT)
 - Mozsásnevelési, pedagógiai rendszerek
 - ❖ Szomatopedagógiai rehabilitáció
 - ❖ Korai konduktív nevelés (Pető módszer)
 - Szenzoros integrációs terápiák
 - ❖ Tervezett Szenzomotoros Tréning (TSMT)
 - ❖ Dinamikus szenzoros integrációs terápia
- Csoportos és /vagy egyéni zeneterápia
- Egyéb speciális terápiák egyéni vagy csoportos formában (művészi terápiák, evésterápia)

egyéni pszichoterápia és tanácsadás, párterápia, játékterápia

- Nevelési tanácsadás
- Tréning autizmussal élő, illetve friss diagnózissal rendelkező gyermekek szüleinek
- Autizmussal élő gyermekek számára integrációt előkészítő csoportban részvétel
- 3-6 éves súlyosan-halmozottan sérült gyermek ellátása az intézmény önálló egységeként működő Gyógypedagógiai Óvodai csoportban való elhelyezés

Magas szintű szakmai megsegítéssel - korai felismerés esetén, melyben a védőnőknek jelentős szerepe van - csökkenthető az adott életkori közösségtől való leszakadás. Támogatható a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermekek fejlődési folyamata, iskolaéretté válása, csökkenthető a további egy évet óvodai nevelésben részesülő gyermekek száma. A Budapesti Korai Fejlesztő Központ az önkormányzati fenntartású intézményekkel folytatott közös fejlesztési munkával könnyíti az óvodai nevelés mindennapjait, az óvodai szakemberek tevékenységét, az érintett gyermekek szocializációját, a családok nyitottságát az intézményi segítségnyújtás elfogadását. **Ezen túl a Budapesti Korai Fejlesztő Központ kiváló szakmai továbbképzésekkel módszertani segítséget nyújt:**

- az autista gyermekek neveléséhez az önkormányzati fenntartású intézmények óvodapedagógusai számára
 - pl.: Autizmus specifikus komplex korai intervenció elmélete és gyakorlata, Autizmussal élő gyermekek az óvodában – integráció a gyakorlatban,
 - JóLenni, etetési és evészavarok komplex korai terápiájának elméleti és gyakorlati alapjai stb.).

A kölcsönös szakmai kapcsolat segíti az önkormányzat óvodai nevelési feladatellátásának gazdaságos megvalósítását.

3.8.1 Korai fejlesztés megvalósulása 2018-2022. években

Vizsgálat típusa	2018. XI. Kerületi gyermekek vizsgálata	2019. XI. Kerületi gyermekek vizsgálata	2020. XI. Kerületi gyermekek vizsgálata	2021. XI. Kerületi gyermekek vizsgálata	2022. XI. Kerületi gyermekek vizsgálata
Neurológiai vizsgálat	80 fő	60 fő	60 fő	68 fő	78 fő
Neurológiai kontroll	20 fő	10 fő	14 fő	15 fő	12 fő
Pszichiátriai vizsgálat	35 fő	28 fő	26 fő	11 fő	15 fő
Pszichiátriai kontroll	17 fő	13 fő	9 fő	9 fő	15 fő
ADOS vizsgálat	15 fő	11 fő	9 fő	9 fő	8 fő
Beszédvizsgálat	3 fő	2 fő	8 fő	9 fő	11 fő
Mozgásvizsgálat	-	4 fő	4 fő	-	7 fő
Evészvizsgálat	8 fő	6 fő	1 fő	3 fő	5 fő
Összes vizsgálat	178 fő	134 fő	131 fő	124 fő	151 fő
Ambuláns ellátás	125 fő	119 fő	62-68 fő COVID miatti online kapcsolattartást is beleértve	119 fő	117 fő
Súlyosan-halmozottan sérült gyermekek Gyógypedagógiai Óvodai ellátása	5 fő	7 fő	6 fő	7 fő	6 fő
Autista gyermekek integrációt előkészítő csoportja	8 fő	8 fő	2 fő	8 fő	9 fő

11. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A Budapesti Korai Fejlesztő Központ Bártfai Utcai felújított épület 2019. szeptember 15-étől plusz 100 fő fogadására, fejlesztésére vált alkalmassá. Az épület jobb megközelíthetősége és használata végett a parkolókat Újbuda Önkormányzata helyre állította és a további együttműködést támogatja.

A korai fejlesztés mellett több, szintén a koragyermekkori fejlődést és nevelést támogató program működik a kerületben. Némelyek a Korai Fejlesztő Központ szakembereinek a bevonásával zajlanak, míg mások az Önkormányzat által felkért szakemberek együttműködésében, illetve helyi magánintézmények által meghirdetve. Az Önkormányzat több ilyen kezdeményezésnek is helyet biztosít, elismerve azok megkerülhetetlen szerepét az óvodára való felkészítésben. Ilyen koragyermekkori fejlesztést és nevelést célzó programok a Ringató, a kerületi Baba-mama klub, illetve a Baba-mama torna.

A 15/2013. (II.26) EMMI rendelet 4. § (6-a) pontja alapján legalább heti egy, legfeljebb heti négy óra fejlesztési idő vehető igénybe a korai fejlesztés keretében. **Az önkormányzati támogatás folytán a Központ szolgáltatása valamennyi XI. kerületi lakcímmel rendelkező számára térítésmentesen igényelhető.** A pedagógiai szakszolgálat szorosan együttműködve a Korai Fejlesztő Központtal részt vesz a XI. kerületi bölcsődékbe járó, szakértői véleménnyel rendelkező, korai fejlesztést igénylő gyermekek fejlesztésében. A fejlesztésen belül mozgás, beszéd és kognitív fejlesztés valósul meg.

Együttműködési megállapodás meghatározott **átlagléttség: 220 fő Összegzés: Az együttműködési megállapodás fenntartása életszerű, a szolgáltatás valamennyi XI. kerületben lakó gyermek számára elérhető és hatékonyan segíti az óvodai fejlesztőtevékenységet folytató szakemberek munkáját.**

4. Az önkormányzati köznevelési feladatellátás fő jellemzői

Az Önkormányzat óvodai nevelési feladatait 2015-től az előzőekben 23 működő intézménye 8 óvodává történő összeolvadásával biztosítja. Az intézményi struktúraváltással valamennyi óvodai csoportját megtartotta. A 2016-2017. nevelési évben a Gazdagréti Óvoda férőhelyvizsgálatára került sor az óvodai csoportok valós hasznos területének meghatározásával. Az elmúlt évtizedekben eszközölt építészeti beavatkozások áttekintését követően a csoportszámok megtartása mellett, az alapító okiratban rögzített férőhelyszám -38 férőhely korrekciójára került sor. A valós férőhelyek tisztázásával előkészítésre került a Gazdagréti Óvoda Gazdagréti Szivárvány Óvoda 4 óvodai csoporttal, 120 férőhellyel történő bővítési beruházása. A kibővített, a kor elvárásai szerint felújított épületrész átadására 2018 őszén került sor, így összességében a kerületi férőhelyszámok 4380-ra növekedtek. 2019-ben a Sasadi Óvoda Törcsvár Utcai Óvoda telephelyének 2 óvodai csoporttal, 60 férőhellyel történő bővítésére és átadására került sor. Ezzel az önkormányzati óvodák férőhelyszáma elérte a jelenlegi 4440-et. Mindezekből látható, hogy az Önkormányzat mindig is igyekezett minden tőle telhetőt megtenni annak érdekében, hogy felkészüljön a dinamikus épülő és átadásra kerülő lakóparkok hatására keletkező óvodai kapacitásigény kielégítésére, az óvodai feladatellátási kötelezettség jogszabályi előírásoknak megfelelő magas szintű biztosítására.

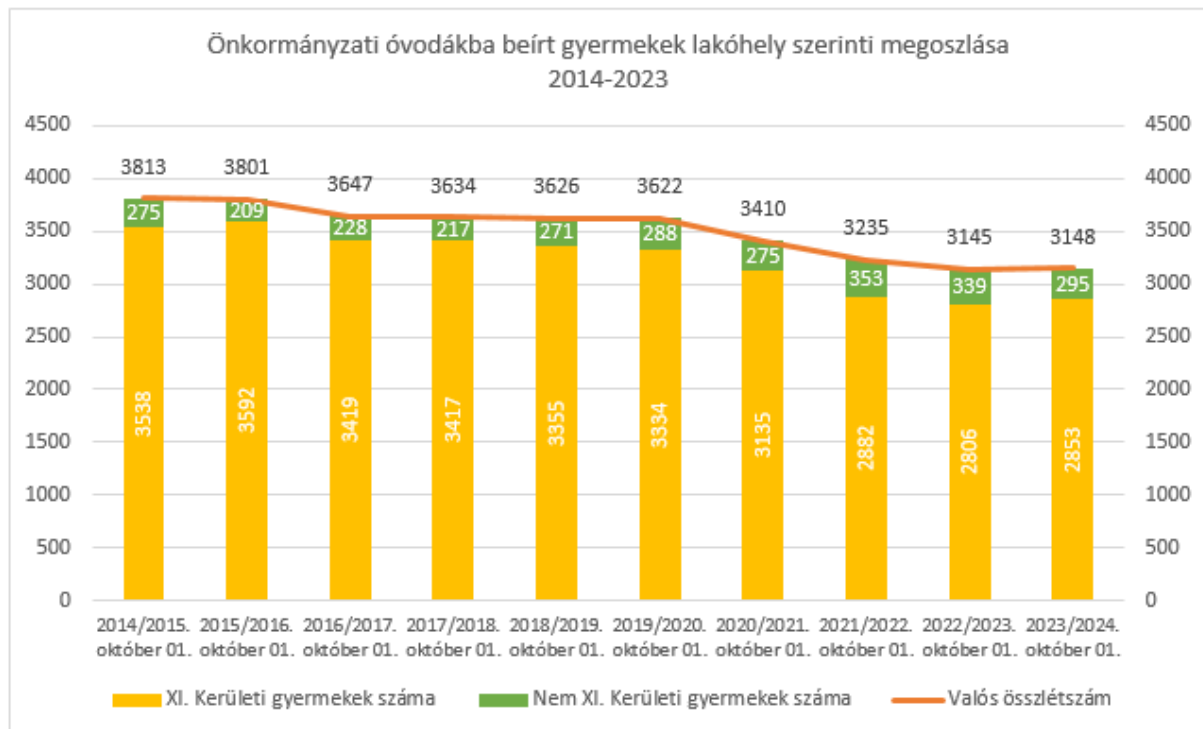
4.1. Az önkormányzati fenntartású óvodák kapacitása

Nevelési év	Alapító Okiratok szerinti férőhelyszám	Valós összlétszám	Ebből XI. kerületi körzetes gyermekek száma	Ebből XI. kerületi körzeten kívüli kerületi gyermekek száma	Ebből más kerületben lakó gyermekek száma	Más településen lakó gyermekek száma
2014/2015. október 01.	4292	3813	2134	1404	140	135
2015/2016. október 01.	4292	3801	2134	1458	130	79
2016/2017. október 01.	4260	3647	2370	1049	153	75
2017/2018. október 01.	4260	3634	2414	1003	131	86
2018/2019. október 01.	4380	3626	2404	951	171	100
2019/2020. október 01.	4440	3622	2357	977	179	109
2020/2021. október 01.	4440	3410	2247	888	161	114
2021/2022. október 01.	4440	3235	2115	767	214	139
2022/2023. október 01.	4440	3145	2023	783	201	138
2023/2024. október 01.	4440	3148	2105	748	181	114

12. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A fenti táblázatban követhetjük, hogy a kerületi önkormányzati fenntartású óvodai férőhelyek 10 év vonatkozásában átlagosan 148-cal, a 2016-2017. nevelési évhez - legalacsonyabb férőhelyszám - számítottan 180-nal emelkedtek. A férőhelyszám emelkedését sajnos nem követte a valós gyermeklétszám növekedése. A kerületi lakópark-átadások ütemében is csúszások jelentkeztek, melyek hátráltatták a kialakított férőhelyek betöltését. A 2015. szeptember 1-jétől bevezetett, 3 éves kortól kötelezővé váló óvodakötelezettség viszont stabilizálta a beírt gyermekek létszámát.

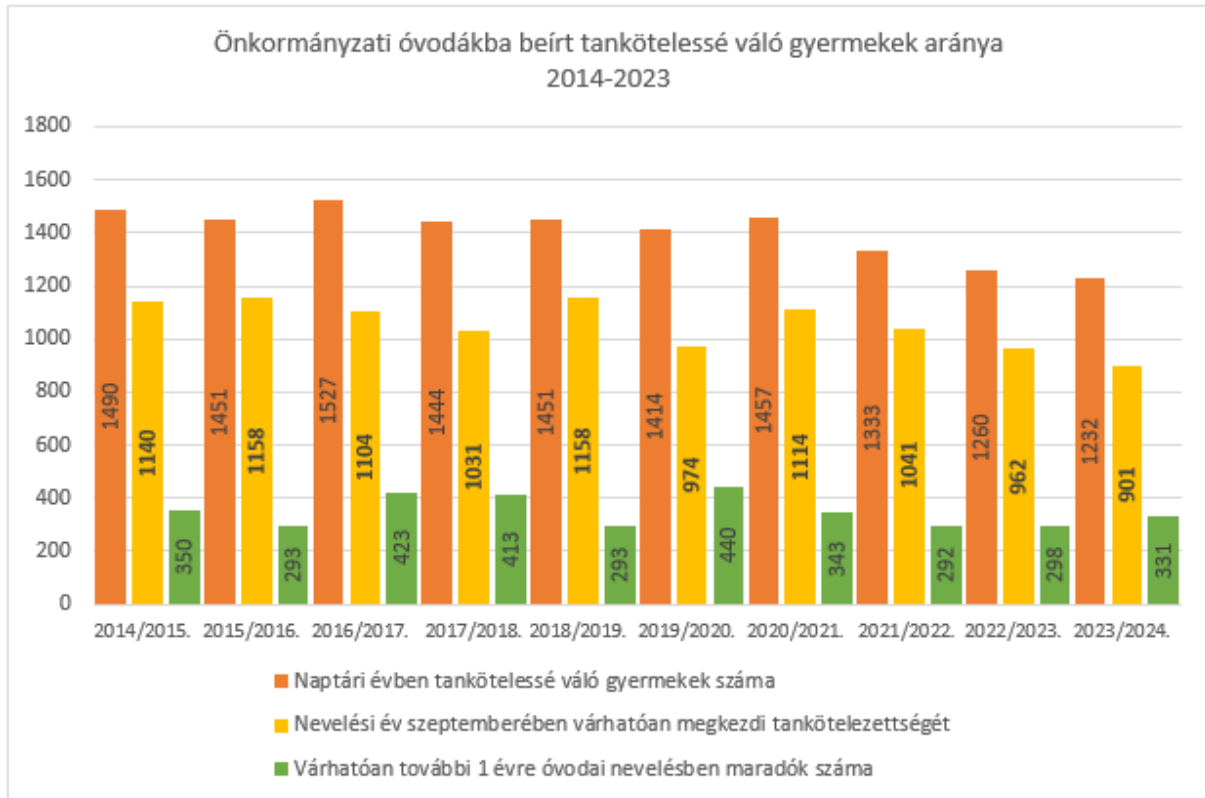

24. sz. ábra: önkormányzati óvodákba beírt gyermekek lakóhely szerinti megoszlása

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az óvodai nevelésben részesülő gyermekek felvételénél - a jogszabályi előírások betartásával az egyes intézmények – **elsősorban a feladatellátási helyeik körzetéhez tartozó jelentkezőket részesítik előnyben, majd a XI. kerületi életvitelszerű tartózkodási címmel bírókat. XI. kerületi lakcímmel, életvitelszerű tartózkodási címmel rendelkező, óvodai ellátásban részesülő gyermekek aránya** - a 10 évre vetített 700 fős gyermeklétszám csökkenés ütemét figyelembe véve - **változatlan.**

A más kerületből, illetve más településről érkező gyermekek száma 2021-2023. között - a COVID utáni lakossági kiköltözésekkel, Home Office távmunka lehetőségekkel - a megelőző évekhez viszonyítva **megemelkedett.** Ennek valós háttérében többségében az áll, hogy ha a gyermekek, az óvodai életüket újbudai önkormányzati óvodában kezdték meg, a családok elköltözésével a már megszeretett gyermekközösséget nem hagyták el, továbbra is „visszajártak a saját óvodájukba”, a családok vállalták a plusz utazási időt. **A más kerületből érkezők száma 10 év átlagában 164 fő, a más településről érkezőké 108 fő.** A környező kerületek és az agglomeráció körében Újbuda mindig is vonzó volt az SNI és BTMN magas szintű ellátásával, a kiemelkedő szakmai tevékenységével és a sokszínű pedagógiai programjaival. Általánosságban ez lehet az egyik oka a nem kerületi óvodások újbudai óvodáztatásának, a másik pedig az, hogy a kerületben dolgozó - de nem ott élő - szülők is szívesen íratják önkormányzati fenntartású újbudai intézménybe gyermeküket.

25. sz. ábra: önkormányzati óvodákba beírt tankötelessé váló gyermekek aránya

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az óvodai férőhelyek kihasználtsága okán, a teljes képhez mindezekén túl érdemes megvizsgálni a már tanköteles korú, de engedéllyel - mely engedélyezés 2020. január 1-jétől az Oktatási Hivatal hatásköre - **további egy évet óvodában maradó**, az iskolai életre még felkészületlen, gyakran sajátos nevelési igényű gyermekek arányának alakulását. **Átlagosan az óvodába beírt gyermekek közel egyharmada 4 évet tölt óvodai nevelésben.** Számukat a következő nevelési évekre nehéz megjósolni, de a 10 évre terjedő statisztikából megfigyelhető egyfajta periodikusság, mely szerint két magasabb számú tovább maradási évet egy alacsonyabb tovább maradási év követ. A COVID-dal sújtott 2019/2020-as esztendőben ez a szám extrém mértéket (440 fő) öltött. Az óvodák teljes, vagy részleges zárása és az óvodán kívüli, személyes jelenlét nélkül történt online óvodai nevelés több esetben a további egy évet óvodai nevelés melletti döntésben erősítette meg a családokat és a szakembereket. Az emelkedés – bár enyhe folyású -, de 2022-2023. nevelési évtől ismét megfigyelhető. **A férőhely-kapacitás megteremtésénél a fenntartónak ezzel az aspektussal is számolnia szükséges.**

Nevelési év	Alapító Okirat szerinti férőhelyszám	Csoportszám	Valós összlétszám	Érvényes szakértői véleménnyel rendelkező SNI gyermekek száma	SNI szorzóval számított létszám	Átlagos csoportlétszám, ha valamennyi csoport működne	Kihasználtsági mutató
2014/2015. október 01.	4292	159	3813	98	3947	24,82	91,96%
2015/2016. október 01.	4292	159	3801	110	3871	24,34	90,19%
2016/2017. október 01.	4260	159	3647	111	3791	23,84	88,99%
2017/2018. október 01.	4260	159	3634	107	3788	23,82	88,92%
2018/2019. október 01.	4380	163	3626	110	3772	22,72	86,12%
2019/2020. október 01.	4440	165	3622	105	3764	22,81	84,77%
2020/2021. október 01.	4440	165	3410	108	3555	21,54	80,07%
2021/2022. október 01.	4440	165	3235	114	3394	20,56	76,44%
2022/2023. október 01.	4440	165	3145	106	3291	19,94	74,12%
2023/2024. október 01.	4440	165	3148	118	3309	20,05	74,53%

13. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az óvodai férőhelyek tekintetében a valós gyermeklétszámot felülírja a **sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek szakértői véleményben rögzített csoportlétszám tekintetében beszámítandó száma**, mely enyhébb esetekben 2 főben, súlyosabb esetekben 3 főben kéri a beszámítást. A gyermekek megfelelő fejlesztése szempontjából a csoportok valós gyermeklétszámát hivatott szabályozni ezzel a jogszabály. **Az SNI szorzóval számított gyermeklétszámokból kimutatott kihasználtsági mutatók jelzik, hogy a 10 évvel korábban majd teljes kapacitással (91,96%) működő intézmények kihasználtsága enyhe ütemű csökkenéssel 2023-ra negyedével csökkent. Mivel a csoportszámok, ezzel együtt a dolgozói státuszok sem csökkentek, ez szakmai, szakmamódszertani tekintetben kedvező, mert egy gyermekre több figyelem és szakember jut.**

A kerületben jelenleg az Önkormányzat fenntartásában működő 8 intézményben **összesen 165 óvodai csoport van**, amelyből évről évre az aktuális gyermeklétszámhoz alkalmazkodva – a fenntartó engedélyével szükség szerinti csoportszüneteltetéssel – **indulnak a működő csoportok. 2023/2024-ben amennyiben mind a 165 csoport működne, akkor az átlagos csoportlétszám 20,05 fő lenne. Azonban az idei nevelési évet 158 csoporttal kezdte meg az önkormányzati fenntartású intézményrendszer. A működő csoportok kerületi vonatkozásban - SNI szorzó figyelembevételével – átlagosan így 21 fős létszámmal bírnak. Emellett, ha az épületek kihasználtságát vizsgáljuk, akkor valamennyi férőhely tekintetében viszont 74,5 – 78,7 %-os kihasználtsággal működnek.**

Az óvodák kihasználtsága – a körzetes óvodás korúvá váló gyermekek számával, a lakásátadások megvalósulásával – akár évről évre is változhatnak. Jelenleg a Lágymányosi Óvoda székhelyének kapacitása a legmagasabb, 2023. december 31-ére megközelíti a 100 százalékot (96,6%). Szintén magas kihasználtságú az Albertfalvai Óvoda Érem Utcai telephelye (92,6 %), illetve a Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda Neszmélyi Úti telephelye (90,0 %). Ugyanakkor az **Észak-Kelenföldi Óvoda székhelye (57,3 %), az Albertfalvai Óvoda Pajkos Óvoda telephelye (56,9%) és a Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda Napsugár Óvoda telephelye (54,7 %) feltöltöttség tekintetében jóval átlagon alul marad, alig haladja meg az 50%-ot. Ezt szemlélteti a 14. sz. táblázat.**

Budapest Főváros XI. ker. Újbuda Önkormányzat 2015-ös Köznevelési Koncepció felülvizsgálata 2023

Óvoda neve	Óvoda székhelye, telephelyei		Összes		Valós csoportok száma	2023. október 1-jei létszám	Érvényes szakértői véleménnyel rendelkező SNI gyerekek száma		2023. október 1-jei összlétszám SNI-vel	Előjegyzett gyerekek száma 2023. december 31-éig	Várható 2023. december 31-ei összlétszám SNI-vel	2023. október 1-jei férőhely kihasználtság	2023. december 31-ei férőhely kihasználtság
			csoport	férőhely			2 főnek számítandó	3 főnek számítandó					
Albertfalvai Óvoda	Székhely	1116 Bp., Ezüsfenyő tér 1.	8	200	7	120	2	0	122	20	142	61,0%	71,0%
	Telephely	1116 Bp., Bükköny u. 9.	7	185	7	143	5	4	156	3	159	84,3%	85,9%
	Telephely	1116 Bp., Érem u. 6.	3	68	3	56	1	2	61	2	63	89,7%	92,6%
	Telephely	1116 Bp., Derszi u. 54.	2	52	2	38	0	0	38	7	45	73,1%	86,5%
	Telephely	1119 Bp., Pajkos u. 35.	5	137	5	73	5	0	78	0	78	56,9%	56,9%
Összesen			25	642	24	430	13	6	455	32	487	70,9%	75,9%
Déli-kisalföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Lecke u. 15-19.	9	217	9	166	1	1	169	18	187	77,9%	86,2%
	Telephely	1119 Bp., Bornemissza u. 21.	6	159	6	115	5	0	120	9	129	75,5%	81,1%
	Telephely	1119 Bp., Albert u. 28.	5	127	5	91	7	4	106	2	108	83,5%	85,0%
Összesen			20	503	20	372	13	5	395	29	424	78,5%	84,3%
Észak-kisalföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	6	157	4	74	4	4	86	4	90	54,8%	57,3%
	Telephely	1119 Bp., Bikszádi u. 57-59.	5	125	5	89	2	5	101	7	108	80,8%	86,4%
	Telephely	1119 Bp., Mérnök u. 42.	7	188	7	149	1	0	150	5	155	79,8%	82,4%
	Telephely	1119 Bp., Keveháza u. 4.	6	167	6	136	2	0	138	4	142	82,6%	85,0%
Összesen			24	637	22	448	9	9	475	20	495	74,6%	77,7%
Gazdagréti Óvoda	Székhely	1118 Bp., Csikóhegyek u. 11.	8	210	6	124	2	0	126	6	132	60,0%	62,9%
	Telephely	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a.	12	330	12	274	2	1	278	12	290	84,2%	87,9%
	Telephely	1118 Bp., Törökugrató u. 13.	7	188	6	125	4	1	131	7	138	69,7%	73,4%
Összesen			27	728	24	523	8	2	535	25	560	73,5%	76,9%
Kelenföldi-Örményi Óvoda	Székhely	1112 Bp., Neszmélyi u. 22-24.	4	100	4	64	4	7	82	7	89	82,0%	89,0%
	Telephely	1112 Bp., Neszmélyi u. 36.	2	50	2	35	3	2	42	3	45	84,0%	90,0%
	Telephely	1112 Bp., Menyecske u. 2.	6	150	5	73	2	0	75	7	82	50,0%	54,7%
	Telephely	1116 Bp., Kecskeméti u. 11-15.	4	125	4	94	0	0	94	5	99	75,2%	79,2%
Összesen			16	425	15	266	9	9	293	22	315	68,9%	74,1%
Ligetmívesi Óvoda	Székhely	1117 Bp., Bogdányf u. 1/B	5	133	5	115	3	0	118	10	128	88,7%	96,2%
	Telephely	1114 Bp., Kanizsai u. 17-25.	8	240	8	198	6	1	206	9	215	85,8%	89,6%
	Telephely	1117 Bp., Siroki u. 6.	5	150	5	93	3	0	96	5	101	64,0%	67,3%
Összesen			18	523	18	406	12	1	420	24	444	80,3%	84,9%
Szárdi Óvoda	Székhely	1118 Bp., Dayka u. 4/b	7	210	7	134	2	11	158	9	167	75,2%	79,5%
	Telephely	1112 Bp., Töröcsvár u. 19-21.	6	176	6	140	3	0	143	5	148	81,3%	84,1%
	Telephely	1118 Bp., Zólyomi út 20-22.	4	105	4	83	3	0	86	1	87	81,9%	82,9%
Összesen			17	491	17	357	8	11	387	15	402	78,8%	81,9%
Szentimrei Óvoda	Székhely	1113 Bp., Badacsony u. 20-22.	8	217	8	145	0	0	145	10	155	66,8%	71,4%
	Telephely	1118 Bp., Alsóhegy u. 13-15.	6	174	6	122	2	0	124	2	126	71,3%	72,4%
	Telephely	1113 Bp., Karolina út 64-72.	4	100	4	79	1	0	80	5	85	80,0%	85,0%
Összesen			18	491	18	346	3	0	349	17	366	71,1%	74,5%
Kerületi összesen			165	4 440	158	3 148	75	43	3 309	184	3 493	74,5%	78,7%

14. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

4.2. Köznevelési megállapodás keretében történő óvodai ellátás biztosítása

A XI. kerület magas népességszáma az elmúlt évtizedekben indokolta, hogy az Önkormányzat az óvodai neveléssel kapcsolatos feladatai teljes körű ellátásának biztosításához köznevelési megállapodásokat kössön egyházi, illetve alapítványi intézmények támogatására, az intézmények előző naptári évben ellátott, kerületi lakcímmel rendelkező gyermekeinek száma alapján. A köznevelési megállapodások során biztosítottá vált az egyházi nevelést igénylő újbudai családok óvodai nevelésének megvalósítása, támogatása, valamint az önkormányzati fenntartású rendszeren túli művészeti neveléssel megsegített SNI, BTMN óvodás gyermekek ellátása is. Az Önkormányzat az alábbi négy intézménnyel kötött 10, illetve 15 évre köznevelési megállapodást. (Az Albertfalvai Don Bosco Katolikus Óvodával a szerződés 2023. augusztusi távozásával év közben megszüntetésre került.)

Intézmény	Óvodai nevelés irányultsága	Szerződés időszaka	Szerződés időtartama
Albertfalvai Don Bosco Katolikus Óvoda	keresztény szellemiségű, a Magyar Katolikus Egyház hagyományait követve	2014. 09.01. – 2024. 08. 31.	10 év
Briliáns Oktatási Alapítvány Talento-Ház Alapítványi Óvoda	művészeti nevelés és SNI, BTMN fejlesztés az Óvodai nevelés országos alapprogramja szerint	2018. 01.01. – 2027. 12.31.	10 év
„Fehér Kavics” Kelenföldi Református Óvoda	keresztény szellemiségű református óvodai foglalkoztatás	2016. 09.01. – 2026. 08.31.	10 év
Szent Gellért Óvoda Egyesület	ökumenikus szellemiségű katolikus óvodai foglalkoztatás	2016. 09.01. – 2031. 08.31.	15 év

15. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata a köznevelési megállapodások során vállalta, hogy az újbudai állandó lakcímmel rendelkező óvodások számára az állami költségvetés által biztosított, valamint az egyházi kiegészítő normatíva együttes összege függvényében, évenkénti számítással, kiegészítő hozzájárulást ad. A felek minden évben a költségvetés készítésének idején közösen értékelik az átvállalt feladat teljesítését, és közösen kidolgozzák a lehetőségek ismeretében az esetlegesen megállapított többletfeladatok elvégzéséhez szükséges hozzájárulást. Az intézmények a hozzájárulás felhasználásáról a következő év januárjában számolnak el. Fél évtized távlatában intézményenként részletezve az alábbi táblázatból követhetjük az ellátott gyermekek számát és az Önkormányzat által nyújtott finanszírozás mértékét. (Az Albertfalvai Don Bosco Katolikus Óvoda 2023-ra tervezett finanszírozása valóban részben teljesült, mivel megszűnt a működésük a kerületünkben.)

Intézmény	Ellátott kerületi gyermekek száma 2018-ban	Finanszírozás 2019-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2019-ben	Finanszírozás 2020-ban (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2020-ban	Finanszírozás 2021-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2021-ben	Finanszírozás 2022-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2022-ben	Finanszírozás 2023-ban (eFt)
Albertfalvai Don Bosco Katolikus Óvoda	49	14 529	49	17 003	48	4 817	38	7 000	42	21 763
Briliáns Oktatási Alapítvány Talento-Ház Alapítványi Óvoda	6	480	6	480	5	400	6	480	6	480
„Fehér Kavics” Kelenföldi Református Óvoda	71	21 053	68	23 596	65	6 652	66	12 000	68	35 236
Szent Gellért Óvoda Egyesület	124	48 848	123	54 379	120	48 000	122	58 300	120	77 183
Összesen	250	84910	246	95458	238	59869	232	77780	236	134662

16. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Ahogy a számokból is látszik, az utóbbi öt évben 230-250 fő körül mozgott azon gyermekek száma, akiknek óvodai feladatellátásában részt vett a kerület. A gyermeklétszámok fél évtized távlatában kiegyenlítették. A finanszírozás mértéke inflációkövető. **Az eltelt öt esztendőben az Önkormányzat összesen 452 679 000 Ft-tal támogatta a más fenntartók által működtetett óvodákban ellátott XI. kerületi gyermekek nevelését.** Az Önkormányzat a finanszírozáson túl:

- épülethasználattal,
- az ott dolgozók szakmai fejlődését az Újbudai Pedagógiai Iroda által szervezett továbbképzéseken - az önkormányzati intézményekben dolgozó óvodapedagógusokkal azonos feltételekkel - segíti a köznevelési megállapodásban álló intézményeket.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata a kerületben élő családok óvodahasználói igényeinek figyelembevételén túl, támogatja az iskolába lépést és az iskolai ellátás körülményeinek javítását a különösen súlyos státuszú SNI gyermekek vonatkozásában. A kerületnek a Vadaskert Iskolával van köznevelési megállapodása.

Alapítvány a Vadaskert Iskoláért által fenntartott iskolában esélyt teremt a nehezen kezelhető, autista, hiperaktív, figyelemzavaros és egyéb tanulási és/vagy mentálhigiénés problémákkal küzdő gyermekeknek kortársaikhoz való felzárkózásra és a társadalomba való beilleszkedésre.

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata 2020. szeptember 1-jétől 2030. augusztus 31-ig évente támogatásban részesíti az Alapítványt úgy, hogy minden évben a támogatás éves összege az általuk a tárgyévet megelőző évben ellátott XI. kerületi lakos gyermekek számának arányában kerül megállapításra, és minden költségvetési év júniusában kerül az Alapítványhoz. Az 1 fő XI. kerületi ellátott gyermek után járó támogatás éves mértéke évente a költségvetés tervezésekor kerül megállapításra.

Intézmény	Ellátott kerületi gyermekek száma 2018-ban	Finanszírozás 2019-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2019-ben	Finanszírozás 2020-ban (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2020-ban	Finanszírozás 2021-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2021-ben	Finanszírozás 2022-ben (eFt)	Ellátott kerületi gyermekek száma 2022-ben	Finanszírozás 2023-ban (eFt)
Vadaskert Iskola	28	2240	28	2240	29	2320	29	2320	33	2640

17. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

5 évre tekintve az ellátott XI. kerületi lakosú gyermekek száma kiegyenlítettnek mondható, 28-33 fő közötti. A támogatás mértéke 2019-2023. években mindösszesen 11 760 000 forint.

4.3. Nemzetiségi kétnyelvű óvodai nevelés biztosítása

Újbuda Önkormányzata a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (7) bekezdésében előírtak szerint nemzetiség nyelvén folyó óvodai nevelést is biztosít két óvoda négy feladatellátási helyén (17. sz. tábla). Az óvodai nevelés német nemzetiségi nyelven, kétnyelvű nevelés keretében történik valamennyi feladatellátási helyen. Az óvodai beiratkozást megelőzően a szülők a beiratkozási hirdetményből, illetve az önkormányzat honlapjáról is informálódhatnak az alapító okiratuk szerint nemzetiségi nevelést folytató óvodákról és azok elérhetőségéről. A szülők nyilatkozat benyújtásával igényelhetik gyermekük számára a német nyelvű nemzetiségi óvodai nevelést. A szükséges nyilatkozatot - online elérhető módon - mindkét óvoda intézményi honlapon közzétett házirendje tartalmazza. **A nyilatkozatok elérhetőségének biztosítására a jövőben figyelni kell, mert a Púétv. 171. § (16) bekezdése értelmében a házirend nem nyilvános 2023. szeptember 1. napjától.** A nemzetiségi hovatartozás vállalása nem kötelező, de nemzetiségi csoportba való

feltételnél előnyben kell részesíteni a nemzetiséghez tartozó jelentkezőt.

Óvoda neve	Német nemzetiségi nevelést ellátó feladatellátásihely címe
Kelenvölgy- Őrmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy-Őrmező	Kelenvölgyi Óvoda Telephely 1116 Budapest, Kecskeméti J. u. 15.
	Újbudai Napsugár Óvoda Telephely 1112 Budapest, Menyecske u. 2.
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Aranykapu Óvoda Telephely 1118 Budapest, Törökugrató u. 13.
	Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely 1118 Budapest, Gazdagréti tér 2/a

18. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

A nemzetiségi nevelést folytató óvodák a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény és az Oktatási Hivatal által kiadott, „A nemzetiségi óvodai nevelésének és a nemzetiségi iskola nevelés-oktatás irányelvének” megfelelően alakították ki pedagógiai programjukat, melyek jóváhagyásában kikéri Újbuda Német Önkormányzata Képviselő-testületének véleményét. Második nyelvüket, a németet úgy építik be a gyermekek mindennapjaiba, hogy elsődlegesen olyan területeken bővítik szókincsüket, melyeken magyar anyanyelvükön már biztosan mozognak. A német nyelvet nemzetiségi és magyar nyelvű pedagógus párossal az ünnepek köré építve, változatosan, játékos formában sajátítják el az óvodások. Az ünnepek során a nemzetiségi eseményekbe Újbuda Német Önkormányzata is tevékenyen részt vállal.

Óvoda neve	Német nemzetiségi nevelést ellátó feladatellátásihely címe	2019/2020. nevelési év			2020/2021. nevelési év			2021/2022. nevelési év			2022/2023. nevelési év			2023/2024. nevelési év		
		Német nemzetiségi nevelésben résztvevő			Német nemzetiségi nevelésben résztvevő			Német nemzetiségi nevelésben résztvevő			Német nemzetiségi nevelésben résztvevő			Német nemzetiségi nevelésben résztvevő		
		óvodai csoportok száma	gyermekek száma	nemzetiségi óvodapedagógus száma	óvodai csoportok száma	gyermekek száma	nemzetiségi óvodapedagógus száma	óvodai csoportok száma	gyermekek száma	nemzetiségi óvodapedagógus száma	óvodai csoportok száma	gyermekek száma	nemzetiségi óvodapedagógus száma	óvodai csoportok száma	gyermekek száma	óvodapedagógus száma
Kelenvölgy- Őrmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy-Őrmező	Kelenvölgyi Óvoda Telephely 1116 Budapest, Kecskeméti J. u. 15.	1	23	1	2	50	1	2	50	2	2	35	1	2	49	2
	Újbudai Napsugár Óvoda Telephely 1112 Budapest, Menyecske u. 2.	0	0	0	0	0	0	1	21	1	1	20	1	1	18	1
Összesen:		1	23	1	2	50	1	3	71	3	3	55	2	3	67	3
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Aranykapu Óvoda Telephely 1118 Budapest, Törökugrató u. 13.	2	43	2	2	36	2	2	38	1	1	20	1	1	17	1
	Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely 1118 Budapest, Gazdagréti tér 2/a*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen:		2	43	2	2	36	2	2	38	1	1	20	1	1	17	1
Kerületi összesen:		3	66	3	4	86	3	5	109	4	4	75	3	4	84	4

19. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az utóbbi fél évtizedben a négy feladatellátási helyből **ténylegesen három helyszínen valósult meg német nemzetiségi nevelés a helyi igényeknek megfelelően.** A Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely alapító okirat szerint ugyan elláthatna nemzetiségi nevelést, de itt az elmúlt 5 évben a nemzetiségi nevelés iránt érdeklődők száma (szülői nyilatkozattal) nagyon alacsony volt. Nem érte el a törvény által előírt 13 fős minimum létszámot, mellyel óvodai csoport indítható. Ezért a nemzetiségi nevelés iránt érdeklődő gyermekeket az Aranykapu Óvoda Telephelyre vették át, és ott részesültek német nyelvű érzékenyítésben.

A nemzetiségi óvodai csoportok száma 3 és 5 között mozog. A nemzetiségi nevelést kérő családok száma a **2021/2022. nevelési évben** érte a tetőpontot. Ekkor a **kerületben 5 óvodai csoportban 109 fő gyermek német nemzetiségi neveléséről** gondoskodott a két intézmény.

A nemzetiségi óvodapedagógusokkal való feladatellátás kihívást jelent az intézményvezetők számára. Amint a fenti 18. sz. táblázatból látható, a csoportonként 1 fő nemzetiségi munkatárs biztosítása többségében megvalósult, de bizonyos években a speciális végzettségű nemzetiségi óvodapedagógus alkalmazása - dolgozó hiányában - megfelelő számban nem realizálódhatott.

Az intézmények törekszenek hosszú távra megtartani valamennyi dolgozójukat, így a nemzetiségi pedagógusaikat is. **A nemzetiségi nevelés ellátásához főiskolai hallgatók számára gyakorlati helyet biztosítanak**, kedvet teremtve az óvodában való állás diploma utáni betöltéséhez. Újbuda Német Önkormányzatának segítségével **kapcsolatot tartanak a német nyelvterületű külföldi óvodákkal** szakmai-módszertani tapasztalatcsere céljából, illetve a haza költöző óvodapedagógusoknak állást kínálva. **Újbuda Német Önkormányzata rendszeresen elismerő díjjal tünteti ki** a XI. kerületben adott nevelési évben kiemelkedő szakmai tevékenységet folytató óvodapedagógusokat. Újbuda Önkormányzata fenntartóként számos lehetőséggel (ösztöndíj-pályázat, pótlékok, támogatások, cafetéria, kerületi díjak és elismerések stb.) igyekszik a kerületbe vonzani a nemzetiségi óvodapedagógusokat.

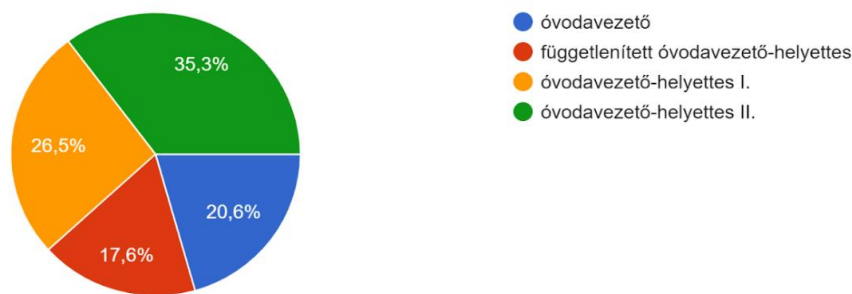
4.4. Az óvodák szakmai-személyi ellátottsága

Az önkormányzati fenntartásban lévő 8 óvoda - amint arról már korábban is szó esett - mindösszesen 376 pedagógus álláshellyel rendelkezik. A pedagógus álláshelyek megoszlása: 8 óvodavezető, 8 függetlenített óvodavezető, 330 óvodapedagógus, 9 óvodapszichológus, 11 gyógypedagógus, 2 fejlesztőpedagógus és 5 preventív mozgásfejlesztői státusz szerinti.

A Köznevelési Koncepció felülvizsgálatához 2023-ban Újbudai Önkormányzata online kérdőíves vizsgálatot készített az általa fenntartott intézmények óvodavezetői, óvodavezető-helyettesei, óvodapedagógusai és pedagógiai asszisztensei körében az óvodák személyi feltételeinek feltérképezése céljából². **A válaszadók beosztás szerinti aránya** a kérdőíveken szereplő 2. sz., 3. sz., 4. sz. kérdések összesítéséhez készített diagramokról olvasható, melyek a követhetők.

2. Milyen beosztásban tölti ki a kérdőívet?

34 válasz

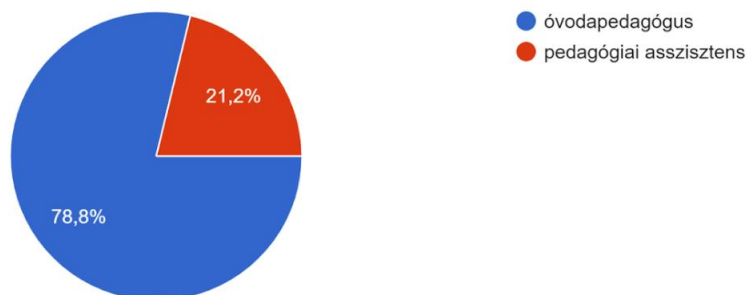
26. sz. ábra: a kérdőívet kitöltők beosztása 1.

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetőség

² Az óvodavezetői és helyettesei kérdőívet összesen 34 személy töltötte ki, az óvodapedagógusi – pedagógiai asszisztensi kérdőívre 146 fő adott választ.

3. Milyen beosztásban tölti ki a kérdőívet?

146 válasz

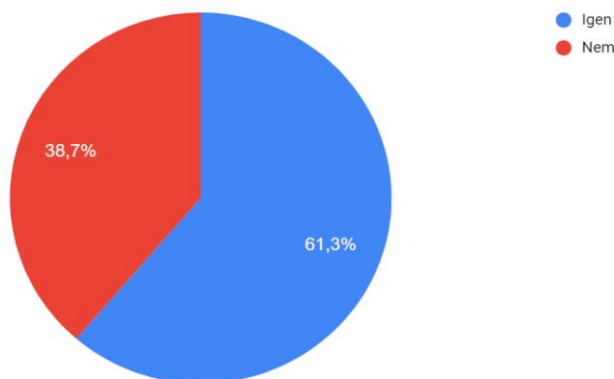

27. sz. ábra: a kérdőívet kitöltők beosztása 2.

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

4. Pedagógiai asszisztensi beosztásban óvodapedagógusi munkakörben lát-e el feladatot?

31 válasz

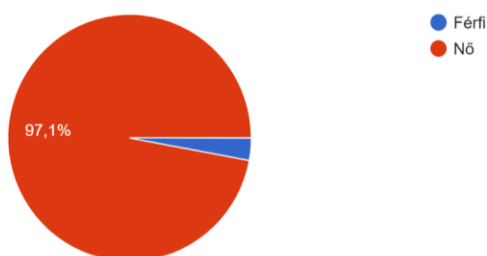
28. sz. ábra: pedagógiai asszisztensi beosztásban óvodapedagógiai feladatokat ellátók

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A kérdőíves vizsgálat eredményei alapján megállapítható, hogy az önkormányzati óvodákban a vezetői teamek tagjainak 97,1 százaléka nő. **Fenntartói információk szerint koruk 30-62 év között változik.** Iskolai végzettségüket tekintve **többségében főiskolai és egyetemi diplomával, valamint közoktatásvezetői szakvizsgával,** egyéb kiegészítő végzettségekkel rendelkeznek.

1. Neme

34 válasz

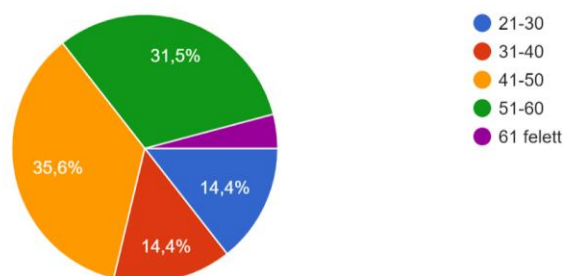

29. sz. ábra: alkalmazottak nemenkénti megoszlása

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A választ adó óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek 97,9 %-a nő. Legnagyobb arányban (35,6%) 41-50 év közöttiek. **A legfiatalabb korosztály (21-30 évesek) csupán 14,4%-ban jelenik meg az óvodai ellátási rendszerben.** Velük azonos arányúak (14,4%) a 31- 40 év közötti munkavállalók. Összességében a 41-61 év felettiek teszik ki az óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek 71, 2%-át. **A dolgozói kör előregedő tendenciát mutat, melyhez a fiatalabb generációkból (40 év alattiak: 28,8%) nem társul megfelelő arányú utánpótlás.** Fenntartói tapasztalat szerint végzettségük tekintetében az óvodapedagógusok főiskolai diplomával rendelkeznek, melyhez nagy arányban társul az intézményük pedagógiai programjához alkalmazkodó szakvizsga, egyéb (pl.: általános iskolai tanító, családpedagógiai mediátor, mentálhigiénés szakember, szociálpedagógus stb.) kiegészítő végzettség. A pedagógiai asszisztensek érettségivel és szakirányú szakképzettséggel rendelkeznek.

2. Életkora
146 válasz

30. sz. ábra: alkalmazottak életkor szerinti megoszlása

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Tapasztalat szerint az óvodavezetői team tagjai főként XI. kerületi, vagy valamelyik budai kerületben, illetve közeli településeken (Érd, Halásztelek) laknak. Az óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek lakóhely szerinti megoszlását a lenti diagram mutatja be, melyből **jól kitűnik az a tendencia, hogy a munkaerőhiány és a szabadon lévő státuszok lehetőséget adnak a lakóhelyükhöz közeli munkahelyválasztásra. A XI. és a budai kerületekből érkezők a dolgozók 63,7%-át teszik ki.**

Mind az óvodavezetői team, mind az óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek válaszaikban többször hangsúlyozták, hogy az óvoda megfelelő működésének egyik kulcsa a szakmai és az ún. technikai munkatársak megfelelő együttműködése. Ezért sem elhanyagolható annak feltérképezése, hogy az önkormányzati óvodák mekkora technikai munkatársi állománnyal tudnak működni. Az önkormányzati óvodák legfrissebb, 2023. évi álláshely és foglalkoztatottság adatai alapján 338,5 ún. technikai álláshellyel volt megtámogatva.

5. Lakhelye, ahonnan bejár dolgozni.
146 válasz

31. sz. ábra: alkalmazottak lakóhely szerinti megoszlása

A technikai alkalmazottak köre a következőképpen alakult:

Intézmény	2023. január 1-jei létszám								
	Csoportszám	Technikai állás hely	A technikai álláshelyek bontása						
			Dajka	Pedagógiai asszisztens	Gyógypedagógiai asszisztens	Óvodatitkár	Takarító	Konyhás	Egyéb
db	db	db	db	db	db	db	db	db	db
Albertfalvai Óvoda	25	50,5	25	8	1	3,5	4,5	5	3,5
Dél-Kelenföldi Óvoda	20	40,5	20	7		3	5	2	3,5
Észak-Kelenföldi Óvoda	24	47,5	24	8	1	3	5	4	2,5
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	27	49,5	27	9		2	6,5	3	2
Kelenvölgy-Örmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy- Örmező	16	38,5	16	6	3	3	3	4	3,5
Lágmányosi Óvoda	18	39,5	18	9		3	3,5	3	3
Sasadi Óvoda	17	36	17	6		3	3,5	4	2,5
Szentimrevárosi Óvoda	18	36,5	18	7		3	4	3	1,5
Összesen	165	338,50	165,00	60,00	5,00	23,50	35,00	28,00	22,00

20. sz. táblázat

Kiemelésre érdemes, hogy míg a törvényi előírás szerint – a működő csoportokra - 3 óvodai csoportra 1 pedagógiai asszisztens jár, addig a fenntartó jelenleg **9 pedagógiai asszisztensi álláshellyel többet finanszíroz, valamint 5 gyógypedagógiai asszisztensi státuszt is támogat. Ezzel a döntésével is segítve az egyre magasabb számban jelentkező BTMN és SNI gyermekek szakszerű ellátásának biztosítását.**

Az álláshelyek betöltöttsége a 2023-24. nevelési évre vonatkozóan az alábbiak szerint alakult:

Óvoda neve:	Székhely és telephelyek címe	Technikai dolgozói státuszok száma (dajka, óvodatitkár, pedagógiai asszisztens, takarító, konyhás és kertész);	Ebből betöltetlen		Ebből betöltött:	A betöltött technikai státuszokon levők közül	
			státuszok száma:	státuszok megnevezése pozíció szerint:		5 éven belül a nők kedvezményes nyugdíját (40 évnyi szolgálati idő) elérők száma:	5 éven belül az öregségi nyugdíjat elérők száma:
Albertfalvai Óvoda	1116 Bp., Ezüstfenyő tér 1.	14,5	1,5	1 takarító, 0,5 takarító	13	2	0
	1116 Bp., Bükköny u. 9.	15	1	1 pedagógiai asszisztens	14	1	0
	1116 Bp., Érem u. 6.	7,5	0	0	7,5	2	2
	1116 Bp., Derzsi u. 54.	3,5	1	1 konyhás	2,5	0	0
	1119 Bp., Pajkos u. 35.	10	1,5	1 konyhás, 0,5 kertész	8,5	0	2
Összesen:		50,5	5		45,5	5	4
Dél-Kelenföldi Óvoda	1119 Bp., Lecke u. 15-19.	17	0	0	17	0	0
	1119 Bp., Bomemissza u. 21.	12	0	0	12	0	0
	1119 Bp., Albert u. 28.	11,5	0	0	11,5	1	0
Összesen:		40,5	0	0	40,5	1	0
Észak- Kelenföldi Óvoda	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	12,5	2	2 dajka- csoport szüneteltetés miatt	10,5	1	0
	1119 Bp., Bikszádi u. 57-59.	9,5	1	takarító	8,5	0	0
	1119 Bp., Mémök u. 42.	14	0	0	14	1	1
	1119 Bp., Keveháza u. 4.	11,5	0	0	11,5	2	0
Összesen:		47,5	3		44,5	4	1
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	1118 Bp., Csikóhegyek u. 11.	17	2	2 dajka- csoport szüneteltetés miatt	15	0	1
	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a.	22	0	0	22	2	3
	1118 Bp., Törökugrató u. 13.	10,5	1	1 dajka- csoport szüneteltetés miatt	9,5	2	1
Összesen:		49,5	3		46,5	4	5
Kelenvölgy-Örmezei Óvoda Kindergarten in Kelenföld-Örmező	1112 Bp., Neszmélyi út 22-24.	12	0	0	12	2	0
	1112 Bp., Neszmélyi út 36.	5	0	0	5	1	0
	1112 Bp., Menyecske u. 2.	13,5	1,5	karbantartó, takarító	12	2	1
	1116 Bp., Kecskeméti u. 11-15	8	0	0	8	0	0
Összesen:		38,5	1,5		37	5	1
Lágymányosi Óvoda	1117 Bp., Bogdánfy u. 1/b	11	0	0	11	1	1
	1114 Bp., Kanizsai u. 17-25.	17	1	takarító	16	3	0
	1117 Bp., Siroki u. 6.	11,5	1	takarító	10,5	0	0
Összesen:		39,5	2		37,5	4	4
Sasadi Óvoda	1118 Bp., Dayka Gábor u 4/b.	15	0	0	15	1	3
	1112 Bp., Törösvár u 19-21.	12	1	dajka	11	1	0
	1118 Bp., Zólyomi út 20-22.	9	3	1,5 fő takarító, 0,5 fő kertész, 1 fő ped.asszisztens	6	1	0
Összesen:		36	4		32	3	3
Szentimrevárosi Óvoda	1113 Bp., Badacsony u. 20-22.	15,5	0	0	15,5	2	0
	1118 Bp., Alsóhegy u. 13-15.	12	1	takarító	11	2	0
	1113 Bp., Karolina út 64-72.	9	1	0,5 kertész 0,5 takarító	8	0	0
Összesen:		36,5	2		34,5	4	0
Kerületi összesen:		338,5	20,5	0	318	30	18

21. sz. táblázat

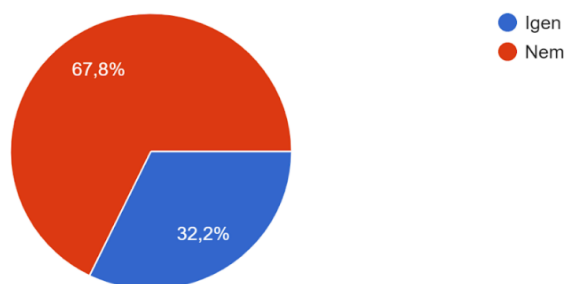
Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az álláshelyek 94%-a jelenleg is betöltött. A szünetelő csoportok miatt dolgozók elküldésére sehol sem került sor. A jelentkező hiány esetében megjegyzendő, hogy a szünetelő csoportok esetében a

dajkai pozíciók nem kerültek meghirdetésre. **Az intézményvezetők számára tervezési feladatot és kihívást jelenthet, hogy a jelenlegi dolgozói körből 5 éven belül 30 fő éri el a nők 40 éve szolgálati idejére igényelhető nyugdíj lehetőségét és 18 fő az öregségi nyugdíj idejét. A jelenleg betöltött státuszok 15%-án 5 éven belül fluktuáció alakulhat ki. A fenntartó és az intézményvezetők is érdeklődéssel várták a Pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény (Púétv.) bevezetésének dolgozói státuszok betöltöttségére gyakorolt hatását. Az online augusztus-szeptember eleji kérdőíves vizsgálat prognózisa szerint a válaszadók 32,2%-a, 22 fő gondolkodott pályaelhagyáson.**

4. A dinamikus változó jogszabályi környezet (pl.: Pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény) miatt gondolkodik-e pályaelhagyáson?

146 válasz

32. sz. ábra: pályaelhagyáson gondolkodók aránya

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Óvoda neve:	A Púétv.-ről szóló tájékoztatást követően foglalkoztatási átalakulást el nem fogadók száma 2023. szeptember 29-én:	A Púétv. Mely tartalma miatt nem fogadták el a dolgozók a foglalkoztatási átalakulást?
Albertfalvai Óvoda	2	1 fő - anyagi helyzet 1 fő - egészségi okok miatt ragadja meg a lehetőséget
Dél-Kelenföldi Óvoda	2	Élethelyzetük alakulásával a törvényi változást kihasználva felmondanak és nem folytatják tovább a köznevelésben a munkát.
Észak- Kelenföldi Óvoda	0	0
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	2	A GYES-en lévő kollégák a sok "bizonytalan" elem miatt nem térnek vissza.
Kelenvölgy-Örmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy-Örmező	0	0
Lágymányosi Óvoda	0	0
Sasadi Óvoda	1	Lemondási idő változása miatt.
Szentimrevárosi Óvoda	0	0
Kerületi összesen:	7	A Púétv. bevezetése okán valósan 3 fő nem vállalta a foglalkoztatási átalakulást, a többiek indoka nem kapcsolódik a Tv.-hez.

22. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

2023. szeptember 29-ei adatszolgáltatás szerint a Púétv.-ről szóló tájékoztatást követően a 8 önkormányzati óvoda valamennyi beöltött (pedagógus, gyógypedagógiai, technikai álláshelyek) 697 álláshelyén dolgozóból valósan 3 fő nem élt a további foglalkoztatással. **Megállapítható, hogy a**

törvényi változások ebben a tekintetben nem voltak hatással az önkormányzati intézményekre. A kollégák továbbra is szívesen dolgoznak a kerület önkormányzati fenntartású óvodáiban.

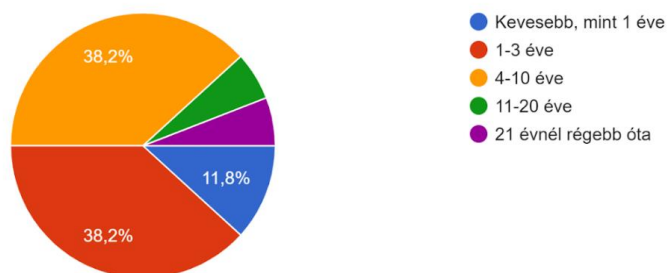
4.5. Munkatapasztalat, foglalkoztatás

Az eredményes munka alapja a szakmai-vezetői tapasztalat. Az adott intézmény élén eltöltött évek tekintetében jelentős a különbség, a leghosszabb ideje tisztségben levő személy több mint 21 éve dolgozik óvodavezetőként, de van olyan intézményvezető is, aki csak egy éve tölti be ezt a tisztséget. Ami az óvodán belül betöltött vezetői beosztásukat illeti, a válaszadók 23,5% intézményvezető, 20,58 %-a függetlenített óvodavezető-helyettes (tartós betegség miatt 1 függetlenített óvodavezetői státusz jelenleg óvodavezető-helyettes 1. pozíciójú munkatárssal helyettesítve), további 55,9 %-a pedig első vagy második számú óvodavezető-helyettesi tisztséget lát el. (A jelenlegi betöltött valós vezetői team létszáma: 69 fő, melyből az 1. és 2. helyettesek nem mindegyike töltötte ki a kérdőívet.)

A válaszadók háromnegyedének (76,4%) 1-10 év közötti a vezetői munkatapasztalata, az intézmény irányításában legnagyobb arányban ők vesznek részt. Emellett egyenlő arányban vannak jelen a 11-21 év közötti vezetői tapasztalattal rendelkezők (11,8%) és az 1 évnél kevesebb vezetői tapasztalatúak. **Az adatokból megállapítható, hogy óvodavezetői pozíciót betöltők gondoskodnak a vezetői utánpótlás kineveléséről.**

1. Hány éve dolgozik vezetői pozícióban?

34 válasz

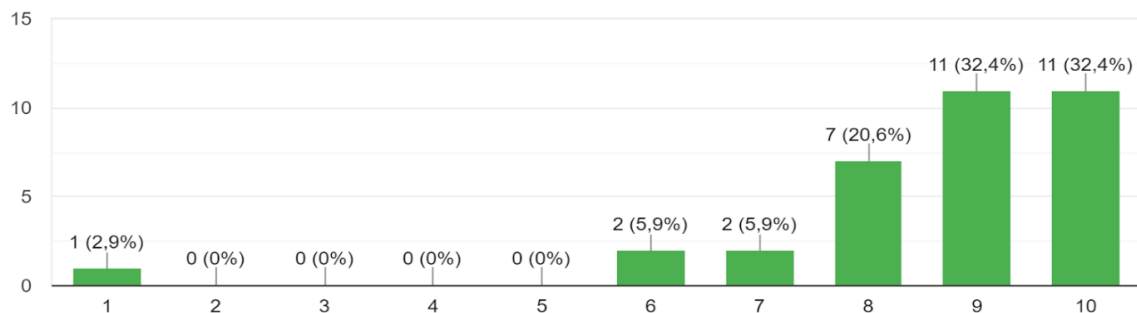
33. sz. ábra: vezetői pozícióban töltött évek száma

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

Az intézményvezetés az óvodapedagógiai képzettségen felül tekinthető külön „szakma”-ként is, amelyhez vezetői kompetenciák társulnak. Ezeket a vezetői teamen belüli arányos munkamegosztás, delegálás mellett lehetséges hitelesen és eredményesen megvalósítani. A vezetői teamen belüli feladatok, jogosultságok és felelősség megoszlását az intézményi SZMSZ-ek és a dolgozói munkaköri leírások szabályozzák és teszik egyértelművé.

1. Értékelje a vezetői team-en belüli munkamegosztást.

34 válasz

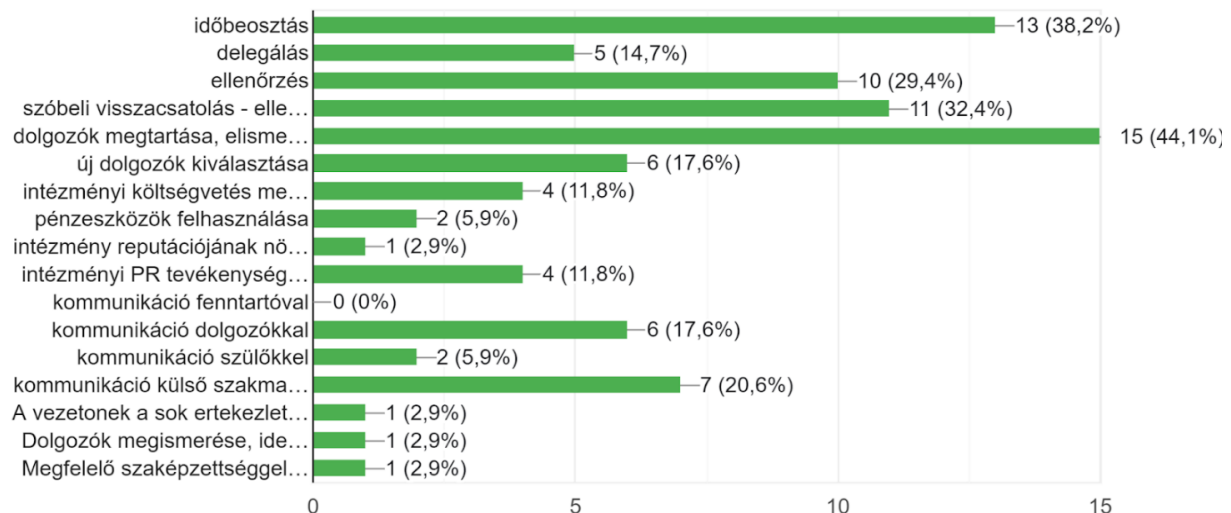
34. sz. ábra: munkamegosztás értékelése a vezetői team-en belül

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

A fenti adatok szerint a válaszadók 85,4 %-a szerint az önkormányzati fenntartású óvodákban teljes vagy majdnem teljes mértékben jól működik a vezetői munkamegosztás. 1 válaszadó (2,9%) értékelte úgy, hogy a munkamegosztás egyáltalán nem működik. A kis százaléku nemleges értékelés intézményen belüli asszertív kommunikációval javítható, arra kerületi szintű okfeltárás nem javasolt. Ugyanakkor a 14,7%-os gyengébb értékelésre óvodavezetői szakmai munkaközösségi formában megoldáskeresés indokolt. A fejlődési hajlandóságot és vezetői önismeretet tükrözi az alábbi ábrán delegálásban, munkamegosztásban 14,7%-ban megjelenő javítási igény.

2. Az eredményesebb intézményvezetéshez mely 3 területen érzi a változtatás szükségességét?

34 válasz

35. sz. ábra: változtatás szükségessége az intézményvezetés terén

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

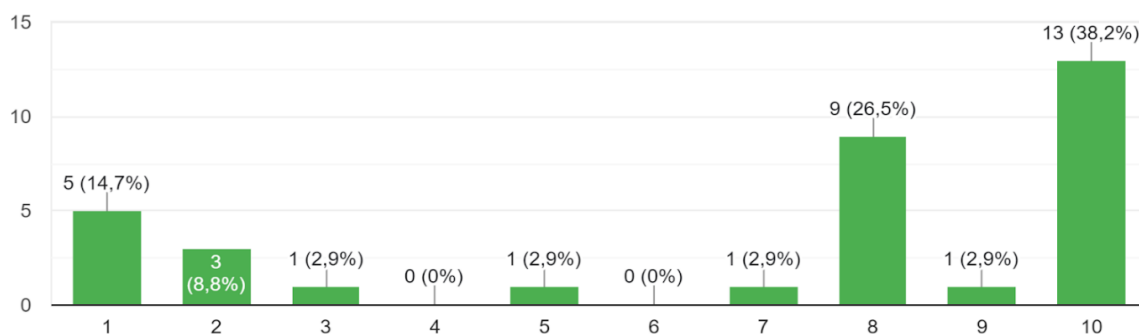
Az óvodavezetők és a vezetői team elsősorban a dolgozók megtartása és elismerése területén lát feladatot, mely mögött a 2023 nyarán jelentkezett - a korábbi évekhez viszonyítottan magas arányú -

megüresedő álláshelyek száma és az azzal járó nehéz állásbetöltési vezetői feladatok állhatnak. **Az új Púétv. -hez kapcsolódó teljesítményértékelési rendszer helyi kidolgozása és vezetői megvalósítása** ehhez kapcsolódóan további feladatokat jelöl ki a vezetők számára, melynek megvalósításához mindenképpen javasolt a kerületi fenntartó támogatása (a feladatra irányuló továbbképzés finanszírozása). **Másodsorban az időbeosztás javítását tartják fontosnak**, mely ha nem eredményes, akkor nem jut elég idő és figyelem a harmadik helyen álló szóbeli visszacsatolások, ellenőrzések megtételére sem. A dolgozók megtartására és elismerésére eddigiekben bevezetett pótlékok, támogatások és elismerések mellett javasolt megvizsgálni a dolgozói elvárásokat, igényeket (lásd a későbbiekben az önkormányzati óvodai állások vonzóvá tételénél). A hatékony időbeosztás elsajátítására kerületi szintű vezetői tréning, továbbképzés megszervezése és fenntartói finanszírozása javasolt.

Az intézményvezetők és az óvodavezető-helyettesek csoportban eltöltendő kötelező foglalkozásai számát az Nkt. 5. számú melléklete, valamint a Púétv. végrehajtásáról szóló 401/2023. (V.30.) Korm. rendelet szabályozza a nevelési évet megelőző október 1-jei gyermeklétszámhoz igazítva. Az önkormányzati fenntartású intézmények gyermeklétszámait korábbiakból ismerve, ez az óvodavezetők esetében Újbudán heti 6-8 foglalkozást, óvodavezető-helyettesek vonatkozásában heti 20-22 foglalkozást jelent.

1. A jogszabály által előírt óvodai csoportban töltendő óraszámából valósan mennyi időt tud gyermekcsoportban tölteni? Ez nem vonatkozhat a pedagógushiány miatti helyettesítésre!

34 válasz

36. sz. ábra: óvodai csoportban töltött valós idő

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

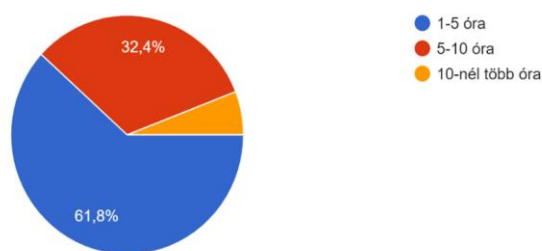
A válaszadók csupán 38,2%-a tudja teljes mértékben teljesíteni az előírt foglalkozási számot. A válaszadók 67,5 %-a teljes vagy megközelítően teljes foglalkozási számot elérők. Ugyanakkor a vezetői teamekből választ adók 14,7 %-a gondolja úgy, hogy a gyermekcsoportban megtartandó elvárt foglalkozásokat nem tudja teljesíteni. **A megváltozott intézményi struktúrával, az egy óvodavezetőhöz tartozó feladatellátási helyek száma is növekedett, mellyel a vezetői feladatok egyenes arányban emelkedtek. A jogszerű működés betartása végett ezért még fokozottabban javasolt a hatékony időbeosztásra gondot fordítani, eredményes technikákat, módszereket vezetői tréning keretében elsajátítani.**

A következő 2 diagram adataiból jól látható, hogy az intézményvezetők és a vezetői teamek számára elsődleges az általuk vezetett intézmény **szakmai munkájának megismerése**, követése, mely alapján

feltárhatók az óvoda és a munkatársak szakmai erősségei és fejlesztendő területei. **Ugyanakkor a válaszadók 61,8%-a csupán heti 1-5 óra között tud erre a fontos területre időt fordítani, ami a heti munkaidejének egynegyedét teszi ki.**

Az intézményműködés valamennyi területét átfogó ellenőrzésre fordított idő arányaiban – jól szervezett munkavégzés és felelősi rendszer mellett - megfelelő lehet. Átlagosan a vezetők heti munkaidejük egynegyedét (10 óra) töltik a szakmai munka megismerésével és intézményi ellenőrzésekkel. Munkaidejük további részében így időt tudnak fordítani egyéb vezetői feladataik (pl.: értekezleteken, továbbképzéseken való részvétel, kapcsolattartás szülőkkel, szakmai partnerekkel, szakértői bizottságokkal, pályázatok felkutatása, írása, tárgyalás épület felújítási, karbantartási munkákról, a kivitelezések felügyelete stb.) ellátására.

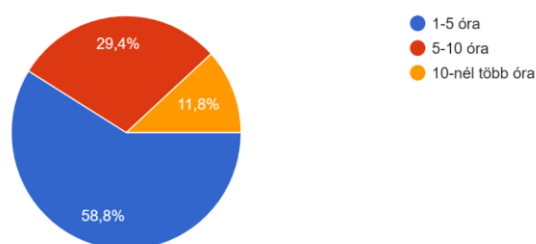
2. Az intézményükben folyó szakmai munka megismerésére vezetőként hetente mennyi időt fordít?
34 válasz

37. sz. ábra: az intézményben folyó szakmai munka megismerésére fordított idő hetente

Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

3. Az intézményük működését érintő valamennyi terület ellenőrzésére vezetőként hetente mennyi időt fordít?
34 válasz

38. sz. ábra: az intézmény területeinek ellenőrzésére fordított idő hetente

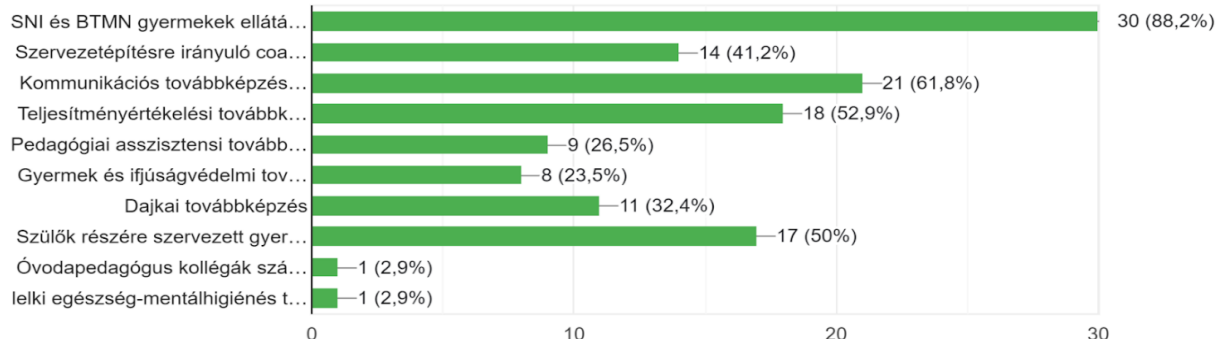
Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

Az intézmények szakmai életének forrásai a szakmai munkaközösségek, melyek folyamatosan „akkumulátorként” táplálják a szervezet minőségi munkavégzését, módszertani megújulását. Magas szintű szakmai bázist alkotnak, melyekre az intézmények támaszkodhatnak. A fenti adatokból megállapítható, hogy az óvodavezetők és a vezetői csapatok kisebb arányban heti (20,6%), de inkább havi (32,4%) rendszerességgel konzultálnak a szakmai munkaközösség-vezetőkkel. Közel 30%-uk ennél is ritkábban, inkább konkrét feladathoz kötötten (pl.: alapdokumentum módosítás, Zöld Óvoda pályázat stb.), vagy fél évente (5,9 %) veszi fel a kapcsolatot velük. **A megismert trend javításra érdemes, hiszen ideális esetben a szakmai munkaközösség-vezetőknek és a Szakmai Centrumvezetőknek a vezetői csapat részeként kellene működniük. Véleményünkkel, szakmai**

javaslataikkal az óvodák pedagógiai tevékenységét és annak minőségét hivatottak emelni.

4. Ön szerint milyen kerületi szintű továbbképzések segítenék az óvodák színvonalas szakmai működését?

34 válasz

39. sz. ábra: mely továbbképzések segítenék az óvodák szakmai fejlődését

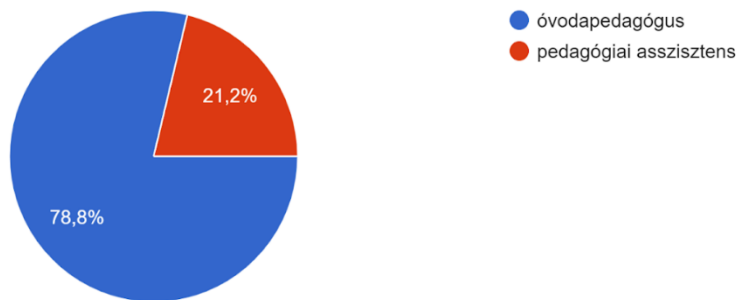
Forrás: XI. kerületi intézményi vezetők

A kérdésre több választ is adhattak a megkérdezettek. **Legszükségesebbnek az SNI és BTMN gyermek ellátásához kapcsolódó specifikált akkreditált továbbképzéseket tartják.** Az SNI és BTMN gyermekek óvodai nevelésének mindennapokban jelentkező kihívásai megoldásához a fenntartó eddigiekben is törekedett a Budapesti Korai Fejlesztő Központtal kötött megállapodás keretében magas szakmai szintű továbbképzések biztosítására, melyekre a válaszok alapján továbbra is szükség mutatkozik. **Kommunikációs, panaszkezelési továbbképzésekkel** – melyekben 2022-2023-ban fenntartói finanszírozás mellett valamennyi intézmény 2-2 alkalommal 15-15 dolgozóval részt vett, illetve az óvodavezetők és függetlenített óvodavezető-helyettesek számára szintén két alkalommal 3-3 napos képzés valósult meg – **szintén továbbra is szükséges tervezni.** **A Púétv. és a pedagógusok új típusú teljesítmény értékelésének bevezetésével** a jogszabályi elvárások szerinti munkáltatói magatartáshoz **elengedhetetlen a teljesítményértékelési továbbképzés az óvodavezetői teamek számára, mely markáns (61,8%) igényként jelentkezik.** Javasolt erre a fenntartónak kerületi szintű továbbképzés biztosításában gondolkodni, hogy a képzés a helyi sajátosságokat is figyelembe vehesse és elérje a célját. **A szülők részére szervezett gyermekneveléssel kapcsolatos előadások (50%) kerületi szinten a „Készüljünk együtt az óvodára!” előadás-sorozat keretében 2023-ban első alkalommal elindultak. Ennek kiegészítésére más-más tartalommal javasolt az egyes intézményeknek kerekasztal-beszélgetéseket indítani.** Szervezetfejlesztésre, vezetői team, óvodapedagógusok számára alapvetően gyakran indulnak képzések, de **az egyes szakdolgozók (dajkák, pedagógiai asszisztensek, gyermekvédelmi munkatársak) számára is lényeges volna kerületi szinten képzéssorozat indításában gondolkodni.** A mutatkozó igények a fenti ábrán követhetők.

A munkatapasztalat, foglalkoztatás vizsgálatára válaszadó óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek aránya a következőként alakult:

3. Milyen beosztásban tölti ki a kérdőívet?

146 válasz

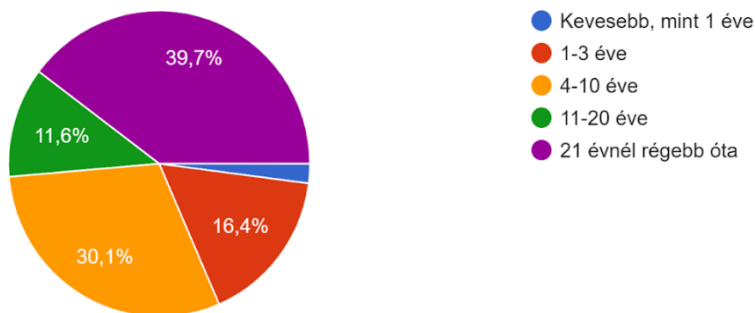

40. sz. ábra: kérdőívet kitöltők beosztása

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

1. Hány éve dolgozik óvodapedagógusként/pedagógiai asszisztensként?

146 válasz

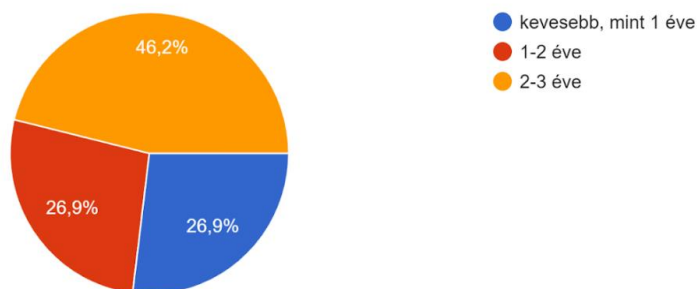

41. sz. ábra: munkában töltött évek száma

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A kérdőívet kitöltők 39%-ának több mint 21 évnyi munkatapasztalata van. Hozzájuk véve a 11-20 évnyi tapasztalattal rendelkezőket (11,6%), megállapíthatjuk, hogy az önkormányzati fenntartású óvodákban dolgozók fele (51,3%) legalább 11 -21 év szakmai tapasztalattal bír. A válaszadók 30,1%-a pályája termékeny időszakát éli, 4-10 éve nevel óvodás gyermekeket. **Össességében a dolgozók 81,4 %-a stabil módszertani, nevelési, szervezési gyakorlattal rendelkezik, ami egyik garanciája a magas minőségű óvodai nevelés megvalósításának, a gyermeki és szülői igények kielégítésének. A pályakezdők és a gyakornoki éveiket töltők viszont nagyon alacsony mértékben (18,6%) vannak jelen, ami a nyugállományba vonulók pótlása szempontjából már jelenleg is érzékelhető nehézséget okoz.**

2. Pedagógiai asszisztensi beosztásban hány éve dolgozik óvodapedagógusi munkakörben ?

42. sz. ábra: pedagógiai asszisztensek óvodapedagógusi munkakörben eltöltött évei

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

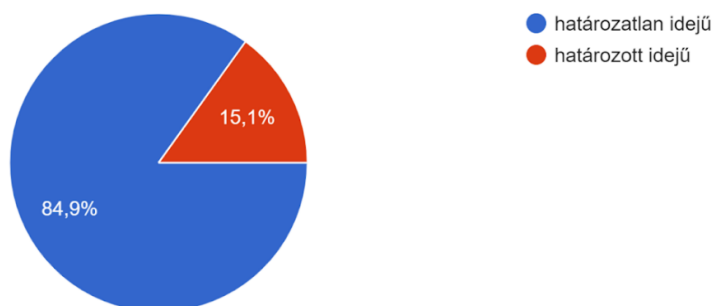
A törvényi lehetőség hatályba lépésével az országosan jelentkező óvodapedagógus-hiányt az önkormányzati fenntartású óvodákban is pedagógiai asszisztensek bevonásával enyhítik. **A válaszadó pedagógiai asszisztensek közel fele 2-3 éve dolgozik óvodapedagógusi munkabeosztásban. A 3 éve megnyílt lehetőséggel jelent meg legmarkánsabban ez a fajta hiánypótlás, mely az utóbbi 1-2 évben közel fele – fele arányban továbbra is kiegyenlített jelen van.**

Az óvodavezetők és a vezetői tisztséget betöltők határozatlan idejű munkaviszonyban és határozott idejű vezetői kinevezéssel (óvodavezetők esetében ez 5 év, a vezető-helyettesek esetében ettől eltérő lehet 1-5 év) vannak alkalmazásban.

Az óvodapedagógusi és pedagógiai asszisztensi munkakörben dolgozók esetében továbbra is a határozatlan idejű munkaviszony a jellemző, mely egyfajta biztonságot, folytonosságot nyújt mind a munkavállaló, mind a munkáltató, mind a gyermekek és szülők számára.

1. Milyen munkaviszonyban dolgozik jelenleg?

146 válasz

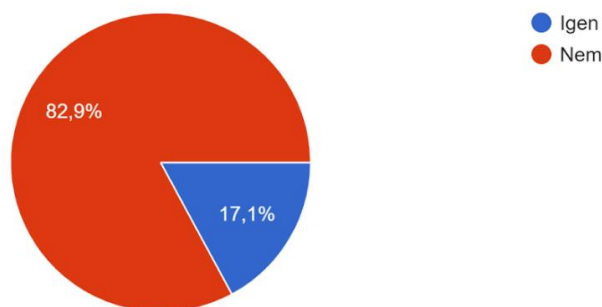

43. sz. ábra: munkaviszony jellege

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

2. Jelenleg dolgozik valahol másodállásban?

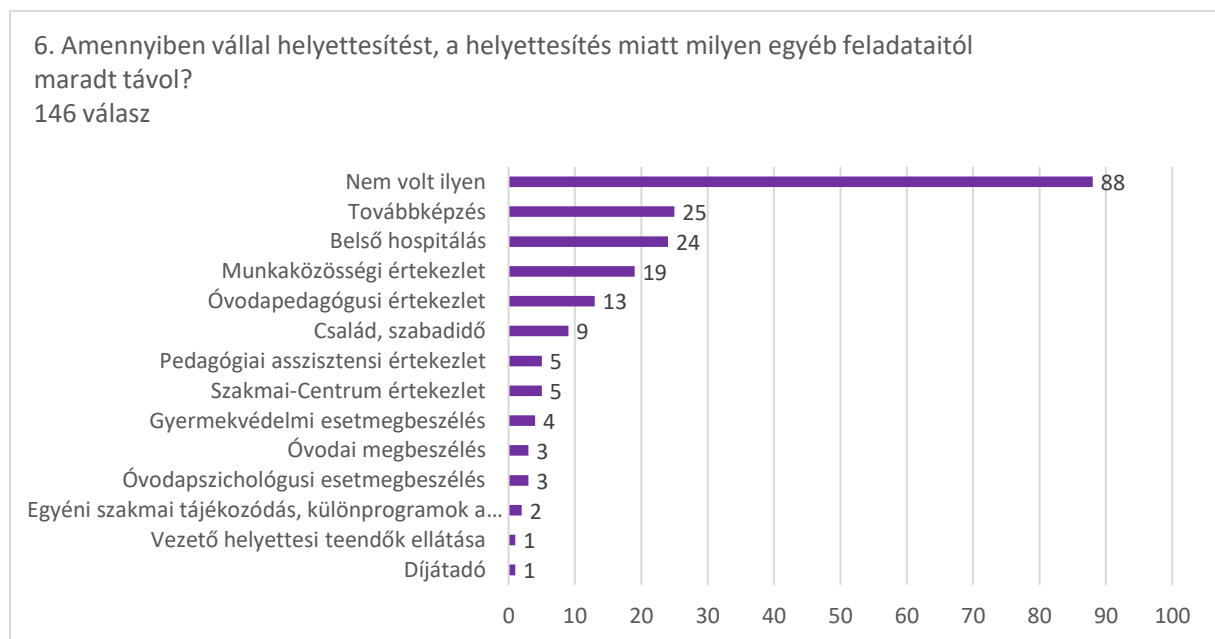
146 válasz

44. sz. ábra: másodállást vállalók aránya

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A válaszadók 82,9%-a főállásának, az óvodának és a gyermekeknek szentelheti minden figyelmét, ami a minőségi óvodai nevelés vonatkozásában egyértelmű előny. Ugyanakkor megjelent egy közel 20 %-nyi dolgozói kör, akik másodállást is vállalnak a megélhetés könnyítésére.

45. sz. ábra: helyettesítések miatt elmaradt feladatok típusai

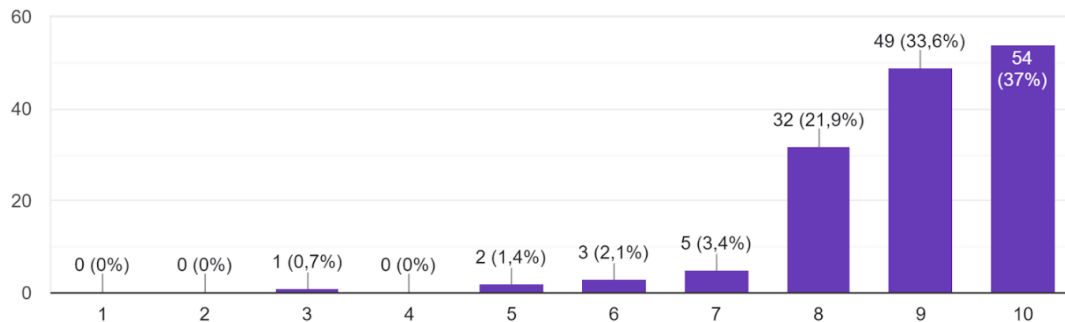
Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A betöltetlen álláshelyek, a meglévő munkatársak megbetegedése és tartós távolléte helyettesítéseket hoz magával. **A válaszadók több mint fele a helyettesítések és az egyéb feladatai között megtalálja az egyensúlyt. Azonban a megkérdezettek - közel fele - 41%-a nyilatkozott úgy, hogy a helyettesítésekkel járó elfoglaltság miatt nem jut ideje fontos nevelési teendőkre vagy vezető-helyettesi feladatok elvégzésére. Nagyobb mértékben jelentkeznek a szakmai fejlődésre fordítható idő elvesztése (belső hospitálásokon, munkaközösségi-, óvodapedagógusi-, pedagógiai asszisztensi-, gyermekvédelmi-, környezeti-Zöld Óvodai értekezleteken való részvétel), valamint a magánélettől, a családtól való távolmaradás is megjelenik nehézségként. Ezek frusztrációt, belső feszültséget jelenthetnek, mely a dolgozók napi tevékenységére kihathatnak, a kiegész veszélyét is**

magukban hordozzák. Javasolt a munkaszervezést és az intézményeken belüli terhelés megosztását megvizsgálni. **Okfeltárást követően nevelőtestületen belül - akár mediátor, pszichológus vagy coach bevonásával – mindenki számára elfogadható döntést hozni a helyettesítések ütemezéséről.**

5. Értékelje, hogy tapasztalata szerint az iskolára való felkészítés milyen eredményességgel valósul meg intézményükben?

146 válasz

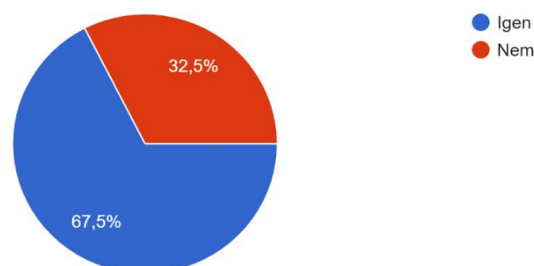
46. sz. ábra: iskolára való felkészítés eredményességének megítélése

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Az óvodai nevelés egészét áthatja a gyermekek személyiségének kiteljesítése, életkori sajátosságaikhoz igazodó, játékos keretek között megvalósított készségfejlesztése és az iskolai alkalmasságra való felkészítés értelmezésében az óvodai nevelés célja, hogy az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását segítse elő az életkori és az egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével. **A gyermekek egyéni ütemben megvalósuló készség- és képességfejlesztését a pedagógusok fejlődési naplóban rögzítve követik, arra terveznek és a szülőknek évente legalább két alkalommal fogadó óra keretében tájékoztatást nyújtanak gyermekük fejlődéséről.** Az intézmények többsége DIFER vizsgálatot is alkalmaz, illetve a kerületben évtizedek óta az Újbudai Pedagógiai Iroda (ÚPI) szervezésében iskolai bemeneti méréssel követik a gyermekek felkészültségének mértékét. A tapasztalatok az óvodák és az iskolák nevelő- oktató munkáját is támogatják. **A családokkal közösen megvalósított felkészítést a válaszadók 92,5%-a teljes vagy közel teljes mértékben eredményesnek tartja. Ez az arány - fenntartói információ szerint - megegyezik az ÚPI által mért legfrissebb adatokkal.**

10. Óvodapedagógusi feladatai magasabb szintű ellátásához - további - szakember/szakemberek segítségét szükségesnek látja-e?

126 válasz

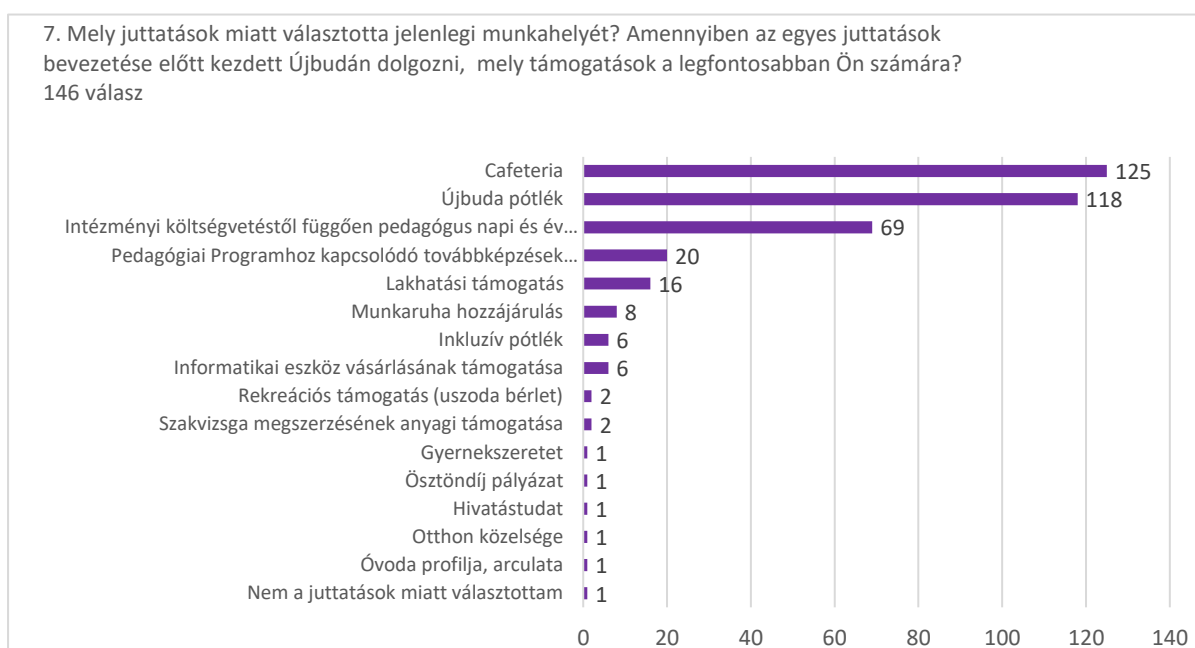

47. sz. ábra: szakemberek bevonásának szükségessége

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Az óvodapedagógusok és a pedagógiai asszisztensek kétharmada gondolja úgy, hogy nevelő – fejlesztő munkája eredményesebbé tételéhez további szakemberek (gyógy- és fejlesztő pedagógus, mozgásfejlesztő, logopédus – részletesen az online kérdőív ide vágó 11. kérdésénél) alkalmazása szükséges, kiemelten az SNI és BTMN gyermekek napközbeni folyamatos ellátásához.

A Púétv. bevezetése Újbuda önkormányzati fenntartásban működő óvodáira nem volt számottevő hatással a dolgozói eltávozások terén (3 fő távozott). **Az Önkormányzat számos pótlékkal, hozzájárulással, ösztöndíjjal igyekszik megkönnyíteni az itt dolgozók életét. Intézkedéseivel arra törekszik, hogy Újbudát vonzóvá tegye a munkavállalók számára. A kerületi elismerésekkel, díjakkal - pl.: Újbuda kiváló intézményvezetője, Újbuda kiváló mesterpedagógusa, Újbuda környezettudatos óvodapedagógusa, Polgármesteri elismerések kiemelkedő pedagógusi munkáért stb. – a pedagógusok Újbudán végzett több évtizedes kiemelkedő munkáját, illetve a fiatalabb pedagógusok ösztönzését és megtartását, szakmai munkájuk megbecsülését kívánja elismerni a Kerület.**

48. sz. ábra: juttatások fontossága a munkahelyválasztásban

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A fenti ábra azt támasztja alá, hogy **az újbudai önkormányzati óvodákban munkát vállalók számára munkahely-választásnál elsődleges juttatási forma a cafetéria, ezt követi az Újbuda pótlék, majd az évenkénti – költségvetéstől függő – kétszeri jutalom.** A materiális támogatások – lakhatási, munkaruha, informatikai eszköz – kisebb arányban, de mégis hatással vannak a munkavállalók döntésére. A szakmai aspektus ugyancsak ezt követi - Pedagógiai Programhoz kapcsolódó továbbképzések támogatása, szakvizsga támogatása, inkluzív pótlék, az óvoda profilja – de a válaszadók 20%-a ezek miatt döntött **Újbuda mellett. Az otthon, a lakás közelsége (0,68%) a felmérés szerint még sem jelentősen befolyásoló, holott az Újbudán dolgozók 44,5%-a XI. Kerületi lakos.**

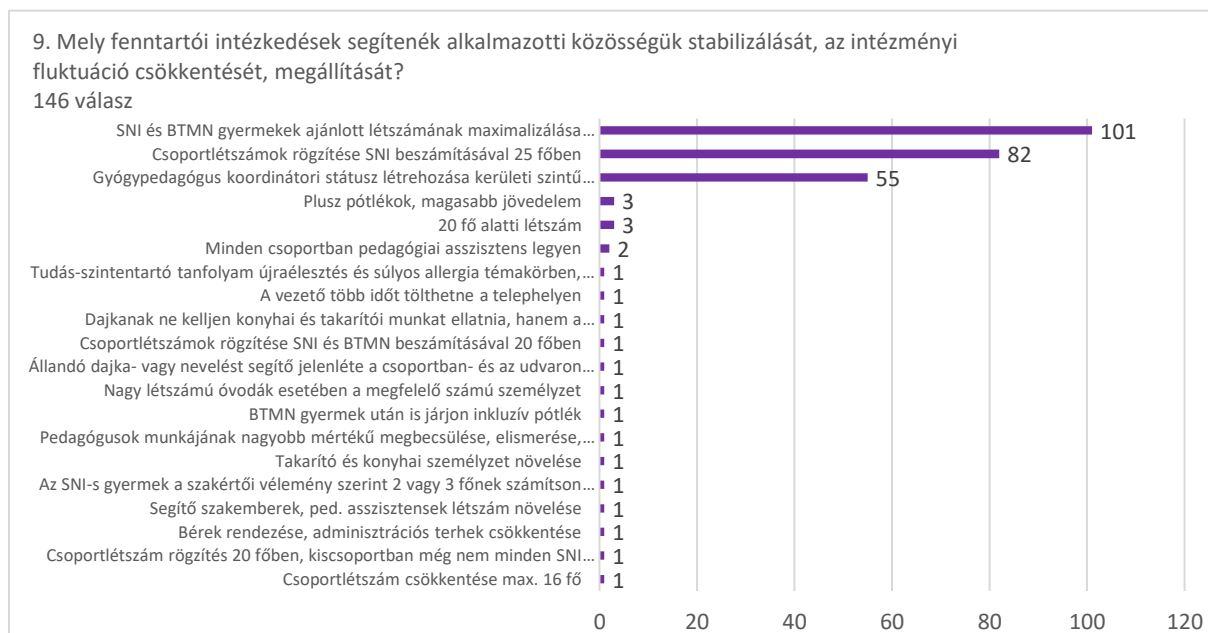

49. sz. ábra: egyéb támogatások preferenciái a munkahelyen maradás érdekében

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Amennyiben a fenntartó az óvodai nevelési rendszere minőségi fenntartása és a dolgozók megtartása, kerületbe vonzása miatt újabb plusz juttatások bevezetésére lát lehetőséget, úgy elsősorban **BKV bérlet biztosításával, egészségpénztári - és önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulással tudja motiválni a munkaerőpiacon jelenleg aktívan megjelenő óvodapedagógusokat, köznevelésben dolgozókat. Az ezekre adott voksok mértéke meghaladja a jelenleg működő rekreációs támogatás és az ösztöndíj pályázat igenlésének mértékét.**

A gazdaságos intézményrendszer működtetése végett javasolt a támogatási rendszer egyes elemeinek átgondolása, cseréje.

50. sz. ábra: várt fenntartói intézkedések az intézményi fluktuáció csökkentése érdekében

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A válaszadók több javaslatot is tehetek erre a kérdésre, keresve a lehető legcélravezetőbb megoldásokat. **Az intézményi fluktuáció megállítását a válaszadók súlyozottan az SNI és BTMN gyermekek létszámának csoportonkénti 2-2 főben történő maximalizálásában látják a csoportlétszámok SNI szorzó beszámításával 25 főben történő rögzítésével.** A csoportlétszámok alacsonyabb (20 fő, 20 fő alatti, 16 fő) rögzítésére is érkezett kérés, **mellyel csökkenthető lenne átmenetileg a kerületi férőhelyszám kihasználtsága is.** A dolgozói javaslatok alapvetően megegyeznek az Nkt. által szabályozott (minimum 13 fős, általános 20 fős és maximális 25 fős) átlag csoportlétszámokkal. **Ezek szerint a valós igény - mely az Oktatási Hivatal által jegyzett irányelvekkel megegyezik - az SNI és BTMN gyermekek csoportonkénti számának 2-2 főben történő fenntartói maximalizálása, mivel ezt törvény jelenleg nem szabályozza.** A gyógypedagógusok státuszának növelését a fentiekben már érintettük, ugyanakkor itt **lényeges megoldási javaslatként érkezett a gyógypedagógiai szakemberek szakmai támogatására, munkájuk koordinálására hivatott kerületi gyógypedagógiai koordinátori státusz létrehozása** a 2015-től már eredményesen működő óvodapszichológusi koordinátori pozícióhoz hasonlóan. **A meglévő gyógypedagógiai státuszokhoz is hasznos lenne, de amennyiben a fenntartó a megbízási szerződéssel foglalkoztatott fejlesztő szakemberek helyett további saját státuszokat biztosítana az SNI és BTMN gyermekek ellátásához, úgy még inkább megfontolandó a kerületi gyógypedagógiai koordinátori státusz kialakítása.**

4.6. Intézményeken átívelő Szakmai Centrumok tevékenysége

A 2015-ben megvalósult intézményi struktúraváltással létrejött 8 intézmény kerületi óvodapedagógiai szakmai tevékenységét, az egymástól való tanulást, a módszertani megújulást és a jógyakorlatok átadását a 2016-tól működő kerületi Szakmai Centrumok segítik. A Szakmai Centrumok céljai összhangban állnak az *Óvodai nevelés országos alapprogramjának* elvárásaival és a módszertani tudásbővítés harmonizál az egyes óvodák pedagógiai programjával.

A Szakmai Centrumnak otthont adó intézmény	Szakmai Centrum neve	Szakmai Centrum tagságának létszáma/fő
Albertfalvai Óvoda	Anyanyelvi Szakmai Centrum	4 fő
Dél-Kelenföldi Óvoda	Mozgás Szakmai Centrum	5 fő
Észak-Kelenföldi Óvoda	Környezetvédelem-Egészségnevelési Szakmai Centrum	38 fő
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Játék Szakmai Centrum	4 fő
Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy-Őrmező	Sajátos Nevelési Igényű Gyermekek Együttnevelését Támogató Szakmai Centrum	5 fő
Lágymányosi Óvoda	Mozgásszervi Prevenciós Torna Szakmai Centrum	5 fő
Sasadi Óvoda	Tehetség Szakmai Centrum	6 fő
Szentimrevárosi Óvoda	Zene és néphagyományőrzés az óvodában Szakmai Centrum	7 fő

23. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

4.6.1 A Szakmai Centrumok tevékenysége³

Az **Anyanyelvi Szakmai Centrum** erőssége, hogy az anyanyelvi játékokra nagy hangsúlyt fektet és a mesélés szerepét kiemelten kezeli. A Szakmai Centrum már hagyománnyá vált kerületi rendezvényei a Benedek Elek rajzverseny és az Albertfalvai Óvoda pedagógusainak közös meseelőadása. Magyar nyelvterületű **szlovákiai óvoda bevonásával e kerületi rendezvény 2023-tól átlépte az országhatárt.** Az óvodapedagógusok az alkotásokból mese videót készítenek, mely az online térben elérhető és visszanezhető, hasonlóképpen az előző évek meséihez. Gyűjtőmunka keretében készített játékgyűjteményük inspirációul szolgál a pedagógusoknak, különösen a pályakezdő kollégáknak. Anyanyelvi felmérést végeznek – eddigiekben az Albertfalvai Óvodán belül -, mellyel nyomon követhető a gyermekek mesei ízlésvilágának alakulása, és bepillantás nyerhető az óvodába járó gyermekek szülei mesélési szokásaiba. Ezzel lépést tarthatnak a feladatellátási helyek a számítógépen és tévében nézett mese növekvő dominanciájával. Munkájuk jelentős részét főként az anyaintézményben, az Albertfalvai Óvodában végzik. A Szakmai Centrum, illetve az óvoda szerepe az anyanyelvi nevelésben hangsúlyos, hiszen a 3-6 éves kor kiemelt időszaka a beszédfejlődésnek. Ekkor fejlődik legintenzívebben a gyermek beszéde, amely egybeesik az ugrásszerű mentális és pszichés fejlődéssel. A gyermekek családból hozott sajátosságait szükség esetén játékosan tovább fejlesztik. A nevelést, oktatást segítő eszközök és módszerek kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik a komplex anyanyelvi nevelés jegyében.

A Mozgás Szakmai Centrum főbb feladatai a kisgyermekek mindennapokban történő mozgásfejlesztése, a testi nevelés és az egészséges életmód megalapozása a szülők, családok bevonásával. Hangsúlyt fektetnek a mozgásfejlesztési terület kiemelt lehetőségeire, a mozgás-ritmus (mozgás és ének-zene) jótékony kapcsolatára, az SNI és BTMN gyermekek mozgással elérhető fejlesztésére, a sportolás (úszás, falmászás, különböző labdajátékok) népszerűsítésére. A belső képzés és tudásmegosztás elsődlegessége mellett a **Grosics Gyula Katolikus Sport Általános Iskolával kialakított eredményes együttműködésük tapasztalatainak átadásával, hospitálási lehetőségekkel,** szakirodalom ajánlással, a tavaszi és őszi kerületi pedagógiai héten szakmai nyílt napokkal, bemutató foglalkozásokkal támogatják az önkormányzati fenntartású óvodák pedagógusainak szakmai ismereteit.

A Környezetvédelem-Egészségnevelési Szakmai Centrum rendelkezik a legmagasabb számú tagsággal. Tevékenységük valóban kiterjed valamennyi önkormányzati óvoda valamennyi feladatellátási helyére. Célkitűzéseiket, feladataikat a Szakmai Centrum vezetője, az intézményi környezeti munkaközösség-vezetők és az egyes feladatellátási helyek környezeti koordinátorai valósítják meg. **Szakmai tevékenységüket segíti az Önkormányzat Köznevelési és Ifjúsági Osztálya, valamint a Környezetvédelmi Osztálya, az Önkormányzattal szakmai megállapodásban lévő Duna-Ipoly Nemzeti Park** és igény szerit 1-2 fő környezeti nevelési szakértő. A Környezetvédelmi Osztály segítségével számos környezettudatos változás megvalósításában aktív szerepet vállal/t a Centrum, úgy mint: az ökogondolkodás elsajátítása továbbképzéseken, a Zöld Óvodai működés gyakorlatba helyezés, környezetkímélő takarítószer bevezetése, tudatos hulladékcsökkentés, komposztálás, lehetőség szerinti autómentes közlekedés meghonosítása, madárbarát-kertek kialakítása, a gyermekeket körül vevő élőlények, növények, rovarok életének és védelmének megvalósítása, az esővíz hasznosítás, az energia felhasználás csökkentése, az ivóvíz felelősségteljes használata. A Szakmai Centrum – az említett önkormányzati osztályokat is bevonva – **online „Tájékoztató**

³ A Szakmai Centrumok tevékenységének bemutatásának alapja a 2022/2023. nevelési évi nyilvános beszámolójuk.

Hírlevélben” rendszeresen információkat nyújt az intézmények számára az aktuális kerületi környezeti nevelési szakmai programok, jeles Zöld Napok megünnepléséhez kapcsolódó lehetőségekről, kerületi és fővárosi továbbképzések, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság Sas-hegyi Látogatóközpontjával való együttműködés keretében meghirdetett rendezvényekről, a Kamaraerdei, Rupp-hegyi, Sas-hegyi tanösvényeken induló szakvezetésekről. A Szakmai Centrum aktívan részt vállal a helyi kezdeményezésű generációkat összekapcsoló egészség- és környezetvédelmi programsorozatban. A Szakmai Centrum vezetője tagja az „Újbuda környezettudatos óvodája” évente megrendezésre kerülő program bizottságának.

A Játék Szakmai Centrum a gyermekek legfőbb tevékenységét, a szabad játék elsődlegességét preferálva alakította ki programját, melyet a pszicho-pedagógiai tudáson túl a szakmai tapasztalatok határoznak meg az Óvodai nevelés országos alapprogramjával egységben. A Centrum többségében a gazdagréti feladatellátási helyeken látja el tevékenységét, de a kerület önkormányzati óvodákat bemutató foglalkozásokkal, szakmai hospitálási lehetőségekkel, digitális játékgyűjteménnyel segítik. Tudásukat és szemléletmódjukat átadják az **ELTE-TÓK óvodapedagógus hallgatónak is, akiknek gyakorlati helyet biztosít az intézmény.**

A Sajátos Nevelési Igényű Gyermekek Együttnevelését Támogató Szakmai Centrum (Ovis TámPont) a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését segítő módszertan és gyakorlat tudásbázisa. Fő specifikumuk **az autizmus spektrum zavarral élő gyermekek integrált együttnevelése. 2 fő saját státuszban alkalmazott gyógypedagógus és 3 fő gyógypedagógiai asszisztens alkotja a Centrum tagságát,** akik megbízási szerződéssel alkalmazott mozgásfejlesztők, illetve szakszolgálati logopédus egészít ki. Az intézményeken átívelő, együttnevelést segítő Szakmai Centrum lehetőséget nyújt hospitálásra és esetmegbeszélésre az önkormányzati óvodákból érkező munkatársak számára. Tájékoztató előadásokat és saját élményű gyakorlatokat szervez a bázisintézmény pedagógusainak, illetve a kerületi óvodákból érkező, érdeklődő kollégák számára, változatos témákban (pl.: kihívást jelentő viselkedések dokumentálása és kezelése, a befogadó csoport, környezet, a team-munka elmélete és gyakorlata, kollégák közötti konfliktusok kezelése). Javaslatokkal segíti az egyéni és kiscsoportos fejlesztések kidolgozását, **gyakorlati helyet biztosít az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának autizmus spektrum pedagógiája és tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányos hallgatói számára.**

A Mozgásszervi Prevenációs Torna Szakmai Centrum fő tevékenysége, hogy a XI. Kerület önkormányzati fenntartású óvodáiba járó nagycsoportos korú gyermekek tartáshibáinak korrekcióját, további elváltozások megelőzését ellátja előzetes - önkormányzati megállapodás alapján elvégzett - **ortopédiai szűrővizsgálat alapján. A Centrum 5 tagja gyógytornászi, preventív mozgásfejlesztői szakképesítéssel rendelkezik és 2023-ban valamennyien elvégezték Az inkluzív nevelés pedagógiája képzést is.** A testi fejlődés elősegítését, a teljesítőképesség helyreállítását célzó mozgásszervi prevenációs torna foglalkozások az óvodák délelőtti időrendjének megfelelően, a nevelési év elején meghatározott és egyeztetett órarend szerint zajlanak az 5 fejlesztő „utazó” szakemberrel az intézményhálózat valamennyi feladatellátási helyén. **A Szakmai Centrum kapcsolatot tart az iskolaegészségügyi szolgálattal (óvoda orvosokkal), a védőnői hálózattal.** A kontrollszűrés alapján az iskolai gyógytestnevelés indokoltságára is javaslatot tevé. További **terveik között szerepel az iskolai gyógytestnevelőkkel való kapcsolatfelvételt az egymásra építés megerősítése, a tapasztalatok megosztása végett.** Tapasztalataikat rendszeresen megosztják a kerület óvodapedagógusaival, gyógypedagógusaival „Mozgásszervi prevenció az óvodában” címmel tartott előadássorozat keretében.

A Tehetség Szakmai Centrum a tehetségígéretes gyermekek egyénre szabott fejlesztését végzi matematikai/logikus gondolkodás/probléma felismerés-megoldás, vizuális és ének-zenei területeken. Nevelőmunkájukban a differenciált bánásmód elveit követve törekednek a gyerekek egyéni képességeit, átlagon felüli területeit minél hamarabb felismerni és támogatni. A heterogén összetételű csoportokban a tehetségígéretes gyermekeket az idősebb korosztályhoz tartozó tevékenységbe is bevonják. A homogén összetételű csoportoknál a tehetségígéretes gyermekeket egyéni differenciálással „magasabb szintű” tevékenységgel keresik meg az adott területhez kapcsolódóan. Az önkormányzati fenntartású óvodák pedagógusait szakmai tudásmegosztásra nyílt napokon fogadják.

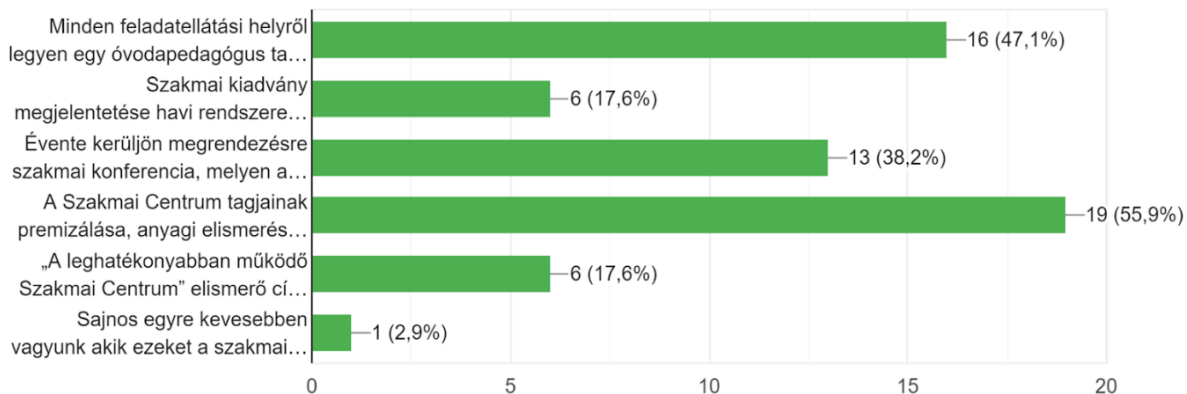
A Zene és néphagyományőrzés az óvodában Szakmai Centrum a zenei neveléssel és a magyarságtudat fejlesztésével, valamint a néphagyományőrzés erejével kívánja az óvodai nevelést támogatni. A Szakmai Centrum a profiljához kapcsolódó speciális tudás megosztását a kollégáknak szervezett műhelymunkákkal, hospitálás biztosításával, saját intézményen belüli „Beszélgető-körök”-kel, gyermekeknek havi rendszerességgel szervezett táncházakkal, szülők bevonásával történő hagyományápolással (pl.: Márton-napi lámpás készítés, „Luca-napi” adventi vásár stb.) valósítja meg. Munkáját elsősorban intézményen belül végzi. A kerületi szakmai hetek alkalmával rendszeresen invitálja az önkormányzati fenntartású intézmények dolgozóit nyílt délelőttre, jógyakorlat átadásra, zenei módszereik, gyűjteményük megosztására.

A Szakmai Centrumok széleskörű, értékes szakmai tevékenységet folytatnak, mely munka eredményesebbé tételét az óvodák az alábbiakban látják.

Az 51. számú ábra diagram a vezetői team válaszait mutatja.

9. Megítélése szerint, a Szakmai Centrumok eredményesebb működését mi segítené?

34 válasz

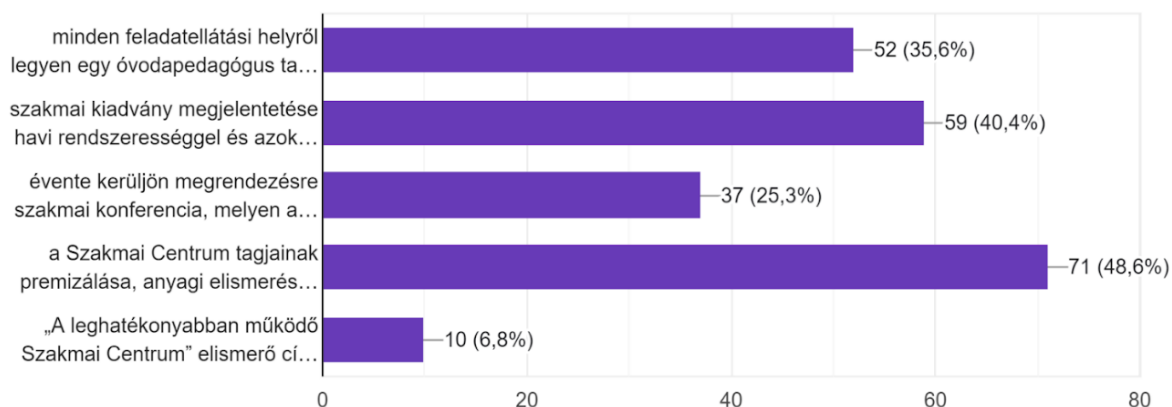
51. sz. ábra: mi segítené a Szakmai Centrumok működését a vezetői team szerint

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A 52. számú ábra pedig az óvodapedagógusok válaszait tartalmazza:

8. Megítélése szerint, a Szakmai Centrumuk eredményesebb működését mi segítené?

146 válasz

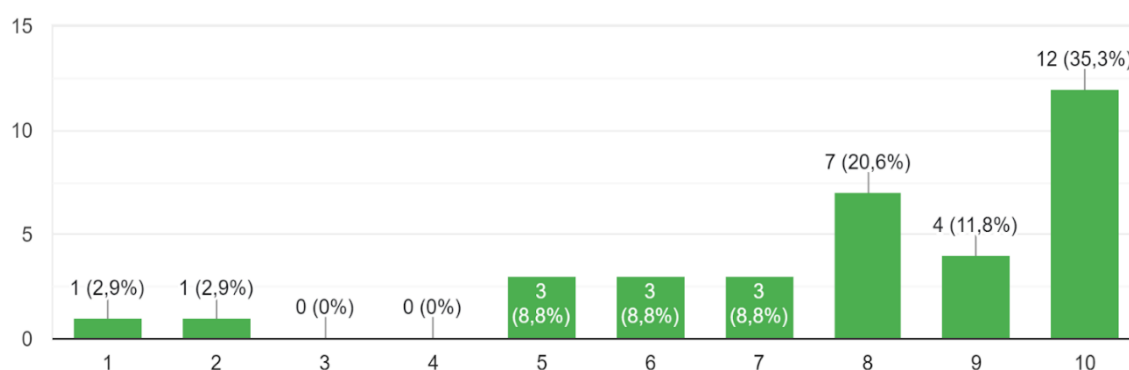
52. sz. ábra: mi segítené a Szakmai Centrumok működését a óvodapedagógusok szerint

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

Az online kérdőíves vizsgálat szerint a Szakmai Centrumok eredményesebb működését mind az óvodavezetői teamek, mind az óvodapedagógusok és pedagógiai asszisztensek szerint **elsődlegesen a Szakmai Centrumok tagságának anyagi elismerése segítené**. A vezetői teamnél másodsorban, míg a dolgozóknál harmadik helyen jelenik meg az a megállapítás, hogy **az egyes Szakmai Centrumokba – az Egészség- és Környezeti nevelési Szakmai Centrumhoz hasonlóan – minden óvoda delegáljon legalább egy óvodapedagógust**. Ezáltal az egyes Szakmai Centrumok valóban betölthetnék a korábbi kerületi elképzelést: az intézményeken átívelő tudásmegosztással a kerületi óvodai hálózat szakmai kiteljesedését. (A Centrumok többsége jelenleg saját óvodáján belül tevékenykedik.) A megkérdezettek fontosnak tartják az elért sikereik, eredményeik megmutatását akár konferencia vagy kiadvány formájában is.

10. Milyen a Szakmai Centrum-vezető szervezetén belüli megbecsültsége, elismertsége?

34 válasz

53. sz. ábra: Szakmai Centrum elismertsége szervezetén belül

Forrás: XI. kerületi intézményi alkalmazottak

A Szakmai Centrum-vezetők szervezetén belüli elismertsége a válaszadók közel 68%-a szerint magas. Ugyanakkor a skála alacsonyabb pontozásaira is érkezett voks, ami azt jelzi, hogy az egyes intézményekben különböző megbecsültségben részesülnek ezek a szakmai vezetők. **Javasolt**

intézményen belül okfeltárást végezni, és a Szakmai Centrum, ill. annak vezetője, tagsága presztízsét emelni az elért szakmai eredmények szerint.

4.6.2 Biztonságos közlekedésre nevelés Újbuda önkormányzati fenntartású óvodáiban

A Közúti Közlekedésbiztonsági Akcióprogram keretében megvalósuló, az óvodás korosztály közlekedésre nevelését támogató országos program 2016-ban indult el. A korábbi országos, óvodás korosztálynak szóló programokhoz képest a Biztonságos Óvoda Program abban egyedülálló, hogy – egyebek mellett – olyan egységes módszertant adott a résztvevő óvodáknak, amely integrálható a pedagógiai programjukba, s ezáltal fenntarthatóvá válik az intézményekben a közlekedésre nevelés megvalósítása.

Újbuda Önkormányzata, illetőleg az általa fenntartott óvodák 2015-től állnak kapcsolatban a Közlekedéstudományi Intézet (KTI) Nonprofit Kft. munkatársaival. Az óvodák a fővárosi intenzív közlekedésben élve kiemelten fontosnak tartják az újbudai gyermekek biztonságos közlekedésre történő felkészítését. Ennek érdekében a KTI Nonprofit Kft. Közlekedésbiztonsági Központ által kidolgozott óvodai közlekedési ismeretek módszertanát **2016. évtől valamennyien beépítették a pedagógiai programjukba. Az országban elsőként, minden intézmény elnyerte a Biztonságos Óvoda címet. A programon belül itt valósult meg először a Biztonságos Óvoda Kupa. A „Biztonságos Óvoda Kupa” mintaprojekt 2017 tavaszán került megtartásra a XI. kerületi önkormányzati óvodák között, együttműködési megállapodás keretén belül.** A program célja az óvodák további ösztönzése tevékenységeik bővítésére a biztonságos közlekedésre nevelés terén. A program 2016-2020. között minden nevelési évben megvalósult gyermekek, óvodapedagógusok és szülők bevonásával. A korábbi sikeres együttműködés eredményeként 2022. évben - a COVID járvány enyhülését követően - újra felvette Újbuda Önkormányzata a KTI Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet Nonprofit Kft-vel a kapcsolatot. Ennek eredményeként a program megújításra és ismételt elindításra került, melynek folytatására 2023 őszén is sor került. **A program 6 éve alatt, több mint 7000 gyermek részesült közlekedési szakemberek által koordinált, óvodapedagógusokkal közösen megvalósított biztonságos közlekedésre való felkészítésben, mellyel a fenntartó a közúti gyermekbalesetek és halálozások csökkentéséhez és minél biztosabb megelőzéséhez kívánt hozzájárulni. A program folytatását Újbuda Képviselő-testülete határozati formában támogatja.**

4.6.3 Óvodai érzékenyítő program a sérült emberek társadalmi integrációja érdekében

Újbuda Önkormányzata Esélyegyenlőségi Csoportja, a Humánszolgálati Igazgatóság, majd a Köznevelési és Ifjúsági Osztály és a Kézen Fogva Alapítvány együttműködésében 2015-től valamennyi önkormányzati fenntartású óvoda pedagógusa számára biztosított a „Fogadd el, fogadj el” a sérült embertársak elfogadását segítő felkészítő program. A gyermekek részére - az újbudai óvodákkal és az Újbudai Montágh Imre Általános Iskola, Óvoda, Fejlesztő Nevelés-oktatást Végző Iskola, Készségfejlesztő Iskola és EGYMI pedagógusaival együttesen kidolgozott - „Közös a napunk” óvodai érzékenyítő program ad lehetőséget a társadalmi nyitottság elsajátítására. A program célja az óvodapedagógusok érzékenyítése a fogyatékkal élő gyermekek és felnőttek iránt, hogy a képzés elvégzését követően olyan óvodai projektek megszervezésére legyenek alkalmasak, melyekkel a gyermekek érzékenyítése is megvalósítható. A gyermekeknek szervezett projektekben a Montágh Iskola növendékei előadásában sor kerül a Csukás István által is elismert „Mese a dombtetőn” című

előadásra, mely játékosan, a sérült állatszereplőkön keresztül, érzelmeikre hatva szólítja meg őket. A szülők érzékenyítése délutáni kerekasztal beszélgetésben történik. **Az óvodák 2016-tól pedagógiai programjukban is megjelenítik az érzékenyítést. 2015-től közel 140 pedagógus vett részt a képzésben és alkalmazza a megszerzett tudást óvodai csoportjában.**

Az óvodapedagógusi, gyermeki és szülői pozitív visszajelzések, a társadalmi felelősségvállalás és a gyermekek szociális fejlődése érdekében Újbuda Képviselő-testülete a program további megvalósulását támogatja.

4.6.4 Az „Újbuda Környezettudatos Óvodája” program és a Zöld Óvodává válás elősegítése

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjában nevesített környezeti nevelés tartalmához és céljaihoz, valamint az intézmények pedagógiai programjához illeszkedő „Újbuda Környezettudatos Óvodája” program az **Önkormányzat Környezetvédelmi Osztálya és a Humánszolgálati Igazgatóság együttműködésében indult el 2012-ben**, mely - a szervezeti átalakulást követően - **a Köznevelési és Ifjúsági Osztállyal közösen működik megújult szemlélettel 2022-től.** A program érdeme, hogy átgondolt szakmai keretek között, anyagi (pl.: csoportokat támogató előfinanszírozás, programzáró elismerés, környezeti nevelési eszközök támogatása, esővízgyűjtő rendszer kiépítése, környezetkímélő tisztítószeres bevezetésének megfinanszírozása stb.) és szakmai (pl.: továbbképzések, civil szervezetekkel kapcsolatépítés, hálózati működés, szakkönyvek, vezetett túrák nemzeti parkokban stb.) segítségnyújtással támogatja az óvodák Zöld Óvodává és Örökös Zöld Óvodává válását, az intézményi felelős zöld gondolkodás kialakulását és gyakorlati megvalósulását. Az óvodák maguk dönthették el, hogy részt vesznek-e a programban. A csatlakozás folyamatos volt és **2015-re valamennyi intézmény bekapcsolódott az évente meghirdetett programba.**

„Újbuda Környezettudatos Óvodája” címmel az **Önkormányzat azon óvodák pedagógiai és szervezetfejlesztési eredményeit ismeri el, melyekben a környezeti nevelés, a fenntarthatóság, a környezet- és klímatudatos gondolkodásmód és gyakorlat az óvoda életében, pedagógiai-nevelési tevékenységében megjelenik**, továbbá ezek a szempontok a bemutatásra szánt programokban kifejezésre jutnak. Fontos, hogy az óvodák olyan programokat tervezzenek és valósítsanak meg a nevelési év során, melyek hozzájárulnak az intézmény “Zöld Óvodává” vagy “Örökös Zöld Óvodává” válásához, illetőleg a már elnyert címek megtartásához.

A 2020/2021. nevelési évben a 28 feladatellátási hely mindegyike az Országos Zöld Óvoda hálózat részévé vált, mivel Magyarországon egyedülállóan minden újbudai óvoda (székhely és telephelyek vonatkozásában) Zöld Óvoda, ill. Örökös Zöld Óvoda cím birtokosa lett.

Óvoda neve	Feladatellátási hely neve	Elnyert cím
Albertfalvai Óvoda	Székhely	Örökös Zöld Óvoda
	Pajkos Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Bükköny Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Érem Utcai Telephely	Zöld Óvoda
	Derzsi Utcai Telephely	Zöld Óvoda
Dél-Kelenföldi Óvoda	Székhely	Zöld Óvoda
	Újbudai Lurkó Óvoda Telephely	Zöld Óvoda

	Újbudai Cseperedő Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
Észak-Kelenföldi Óvoda	Székhely	Örökös Zöld Óvoda
	Újbudai Napraforgó Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
	Keve Utcai Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
	Újbudai Palánták Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Székhely	Örökös Zöld Óvoda
Gazdagréti Óvoda Kindergarten in Gazdagrét	Székhely	Örökös Zöld Óvoda
	Gazdagréti Szivárvány Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Aranykapu Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
Kelenvölgy-Őrmezei Óvoda Kindergarten in Kelenvölgy- Őrmező	Székhely	Zöld Óvoda
	Neszmélyi Úti Telephely	Zöld Óvoda
	Kelenvölgy Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Újbudai Napsugár Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
Lágymányosi Óvoda	Székhely	Zöld Óvoda
	Újbudai Nyitnikék Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Újbudai Csicsergő Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
Sasadi Óvoda	Székhely	Zöld Óvoda
	Tesz-Vesz Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
	Töröcsvár Utcai Óvoda Telephely	Örökös Zöld Óvoda
Szentimrevárosi Óvoda	Székhely	Zöld Óvoda
	Újbudai Karolina Óvoda Telephely	Zöld Óvoda
	Alsóhegy Utcai Óvoda Telephely	Zöld Óvoda

24. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

Az óvodák környezettudatos, egészségfejlesztő holisztikus gondolkodása a gyermekek mindennapjait és ünnepeit, jeles Zöld Napjait is áthatja. Partnerségre törekcsenek civil szervezetekkel, kommunikációjukban, zöld iroda programjukban a külső partnerek is megtapasztalhatják a Zöld Óvodai működést. A szülők az intézmények honlapján elérhető „Zöld Sarok” menüben tájékozódhatnak a legfrissebb zöld hírekről, aktuális egészségnevelési-környezeti programokról. A családok óvodaválasztásában egyre inkább értékes szempontként jelenik meg az intézmények fenntartható környezetért tett fáradozása.

A fenntartó „Újbuda környezettudatos pedagógusa” polgármesteri elismerés létrehozásával és évenként 2 főnek történő átadásával ismeri el az egészség- és környezetnevelésben végzett kiemelkedő tevékenységet.

Összegzés:

- az egyes Szakmai Centrumokba – az Egészség- és Környezeti nevelési Szakmai Centrumhoz

hasonlóan – minden óvoda delegáljon legalább egy óvodapedagógust. Ezáltal az egyes Szakmai Centrumok valóban betölthetnék a korábbi kerületi elképzelést: az intézményeken átívelő tudásmegosztással a kerületi óvodai hálózat szakmai kiteljesedését.

- **A gazdaságos intézményrendszer működtetése végett átgondolásra javasolt a támogatási rendszer egyes elemeinek átgondolása, cseréje.**
- **A dolgozói kör előregedő tendenciát mutat, melyhez a fiatalabb generációkból (40 év alattiak: 28,8%) nem társul megfelelő arányú utánpótlás.**

5. Demográfiai előrejelzés

A demográfia által meghatározott mutatók nagymértékben befolyásolják az Önkormányzat által fenntartott intézmények jövőbeni finanszírozásának kiadásait és szakmai irányítási elvárásait.

5.1. A 2015-2024-es hosszú távú előrejelzés tanulságai

Az intézmények jövőjéről és a csoportok indításáról hozott döntések legalább négy, de gyakran nyolc évre is meghatározzák az intézmény fenntartói kiadásait. Ekkora méretű intézményrendszerben ezeknek a döntéseknek - vagy azok esetleges felülvizsgálatának - évente több milliós nagyságrendű költségvonzata lehet. A 2015. évben - a becült számításokra alapozva - elvégezték az óvodai feladatellátás létszámának 2024-ig tartó előrejelzését. Ennek alapján 2017-2024 között 3843-3644 óvodás korú gyermekkel számoltak a kerületi fenntartású intézményekben. A KSH lezárt 2022. évi adatait tekintve közel egy évtizedes viszonylatban (2013-2022-ig) **a kerületi állandó lakosságból a 3-5 éves korosztály száma 4329 főről 3552 főre csökkent, 2023-ban - 10 év alatt - 777 fő csökkenés diagnosztizálható. A 2023-as kerületi férőhelyszám átlagosan 1300-fővel haladja meg a valós gyermeklétszámot. Az SNI szorzót is figyelembe véve (2x-es és 3x-os szorzó) ez a szám közel 1000-re csökken. A kerületi óvodás gyermekek számának prognosztizált becslése valójában erős csökkenésként valósult meg, mely legmarkánsabban a kerületi fenntartású intézményekben jelenik meg.** A figyelembe vett tényezők közül az Nkt. azon módosításai, melyek 2015 szeptemberétől váltak hatályossá, **a valóságban ténylegesen enyhítették a negatív demográfiai mutatókat.**

A demográfiai, társadalmi körülmények alapvetően azt vetítik előre, hogy összesen mekkora igény van óvodai férőhelyre. Az eredmények alapján megállapítható, hogy mind **az élve születések száma, mind a lakások száma** (egyidejűleg) szignifikáns, **azaz nem gyakorol pozitív hatást a XI. kerület önkormányzati fenntartású óvodai keresletre.**

5.2. A 2020-2030-as hosszú távú előrejelzés fő szempontjai és eredményei

2015-ben, a koncepció megírásának időpontjában a lakásadatokra vonatkozóan öt nagyobb fejlesztéssel számoltak. Az ingatlanfejlesztésekkel párhuzamosan igényként merült fel, hogy az

Önkormányzat kössön a beruházókkal fejlesztést célzó megállapodást annak érdekében, hogy az adott területen megoldható legyen az óvodai feladatellátás. **Az eltelt időszakban a fenntartó és a beruházók közötti megállapodásokban rögzítésre került az építendő óvodai férőhelyek száma.** A sajátos nevelési igényű gyermekek létszámát illetően további növekedést jelzett a prognózis, s felhívva a figyelmet arra, hogy ha az SNI gyermekek aránya továbbra is évről évre nő, akkor az jelentős mértékben növelheti a szükséges óvodai férőhelyek számát. **Ez a prognózis azonban az utóbbi öt nevelési évben vizsgált létszámadatokat áttekintve nem valósult meg, mivel az SNI gyermekek létszáma stagnál, átlagosan évente 110 fő.** A folyamatosan csökkenő gyermeklétszámot és a kerületi rendelkezésre álló csoportszámot figyelembe véve az SNI szorzóval kiszámított átlagos csoportlétszám is évről évre csökken, jelenleg, 2023/2024. nevelési évben az SNI szorzóval együtt 21 fő. Az előző fejezetekben bemutatottak alapján fél évtized alatt az SNI szorzóval számított csoportátlag 2,29 fővel csökkent. A nagyobb megterhelést az SNI-nek nem számító BTMN gyermekek létszámának nyolc év alatt történő megtízszereződése okozza, de ez nem befolyásolja a férőhelyszám kihasználtságát.

5.3. Lakásépítés, lakásállomány

Az óvodai létszámot közvetve (a népességszámon és annak kormegoszlásán keresztül) leginkább a lakások száma, illetve annak változása befolyásolja. A lakások száma alapvetően attól függ, hogy az elkövetkezendő időszakban milyen lakóépületeket, lakóparkokat építenek a kerületben, hány lakást adnak át. Számos projekt 2020-ra realizálódott, vagy realizálódás alatt állt, de jó pár tervezet is ismeretes, melyek megvalósulása bizonytalan. Az alábbiakban láthatók azok a projektek, amiket figyelembe vettünk a következő időszakra.

Az építkezések területi elosztását, a megvalósult és tervezett lakások számát mutatja az alábbi táblázat.

Városrész	2017-2023. június 30. napjáig elkészült, használatba vett lakások statisztikája	2017-2023. június 30. napjáig megvalósult hatósági eljárások statisztikája
	Lakásszám	Lakásszám
Albertfalva	2263	753
Gazdagrét	112	0
Hosszúrét	67	52
Kelenföld	2241	3989
Kelenvölgy	39	22
Madárhegy	780	805
Nádorkert	1002	180
Örsöd	51	0
Órmező	227	22
Pösingermajor	15	133
Sasad	1494	29
Spanyolrét	661	169
Sashegy	25	10
Péterhegy	22	159
Szentimreváros	24	3
Gellérthegy	14	27
Kőérberek	0	899
Dobogó	0	0
Kamaraerdő	0	0
Lágymányos	0	0
Összesen	9037	7251

24. sz. táblázat

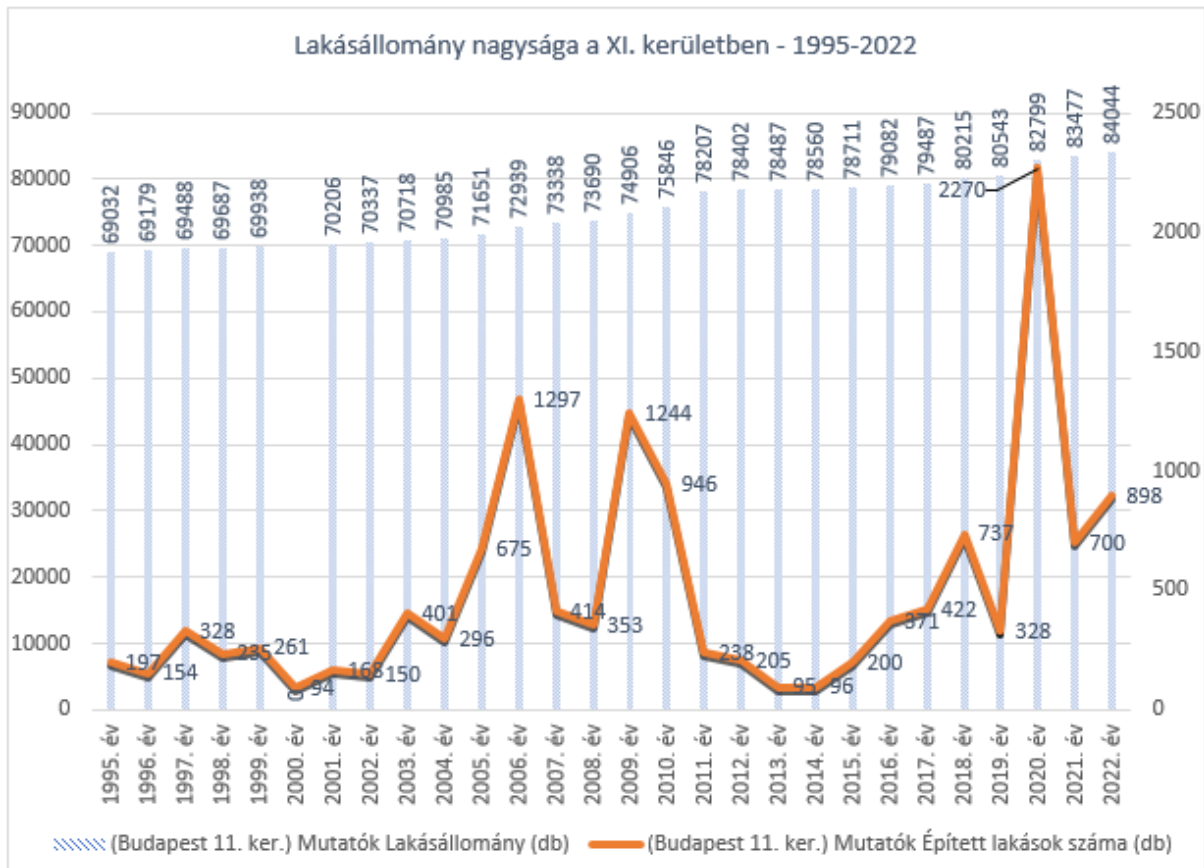
Forrás: XI. kerület Építési Igazgatóság

Budapest Főváros XI. ker. Újbuda Önkormányzat 2015-ös Köznevelési Koncepció felülvizsgálata 2023

Intézmény	Székhely/Telephely neve	Cím	Székhely és telephelyek kihasználtság mutatója 2023-ban (%)	2024-2025-ben átadásra kerülő új csoportok	2017-2023-ig kiadott építési engedély	2017-2023-ig használatba vett lakások	Megjegyzés
Albertfalvai Óvoda	Székhely	1116 Bp., Ezüsfenyő tér 1.	71		753	2263	
	Bükköny Óvoda	1116 Bp., Bükköny utca 9.	85,9	100 férőhely, 4 óvodai csoport			
	Derzsi Utcai	1116 Bp., Derzsi utca 54.	86,5				
	Érem Utcai	1116 Bp., Érem utca 2-4.	92,6				
	Pajkos Óvoda	1116 Bp., Pajkos utca 35.	56,9				
Dél- Kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Lecke utca 15-19.	86,2	Metrodom-River Parkban 2 csoport, 60 férőhely a Dél-Kelenföldi Óvodához fog tartozni	3171	2243	
	Újbudai Csepererdő Óvoda	1119 Bp., Albert utca 28-30.	85	Evangélikus Óvoda Albert utcában 50 férőhely (2 csoport)			
	Újbudai Lurkó Óvoda	1119 Bp., Bornemissza utca 21.	81,1				
Észak- Kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	57,3		998	1000	
	Újbudai Napraforgó Óvoda	1119 Bp., Bikszádi utca 57.	86,4				
	Keveháza Utcai Óvoda	1119 Bp., Keveháza utca 4.	85				
	Újbudai Palánták Óvoda	1119 Bp., Mérnök utca 42.	82,4				
Gazdagréti Óvoda	Székhely	1118 Bp., Csikihégyek utca 11.	62,9		1159	1635	Madárhegyi Gyermekcentrum 4 csoport, 120 férőhely, még nincs eldöntve, melyik intézményhez fog tartozni (2025 februárjában adják át, 2025 őszétől indítható)
	Gazdagréti Szivárvány Óvoda	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a	87,9				
	Aranykapu Óvoda	1118 Bp., Törökugrató utca 13.	73,4				
Kelenvölgy-Örmező Óvoda	Székhely	1112 Bp., Neszmélyi út 22-24.	89		1101	339	
	Neszmélyi	1112 Bp., Neszmélyi út 36.	90				
	Újbudai Napsugár Óvoda	1112 Bp., Menyecske utca 2.	54,7				
	Kelenvölgyi Óvoda	1116 Bp., Kecskeméti J. u. 11-15.	79,2				
Lágymányosi Óvoda	Székhely	1117 Bp., Bogdánfy utca 1/b.	96,2		27	14	
	Újbudai Csicsergő Óvoda	1117 Bp., Siroki utca 6.	67,3				
	Újbudai Nyitnikék Óvoda	1114 Bp., Kanizsai utca 17-25.	89,6				
Sasadi Óvoda	Székhely	1118 Bp., Dayka Gábor u. 4/b	79,5		39	1519	
	Törösvár Utcai Óvoda	1112 Bp., Törösvár utca 19-21.	84,1				
	Tesz-Vesz Óvoda	1118 Bp., Zólyomi utca 20-22.	82,9				
Szentimrevárosi Óvoda	Székhely	1113 Bp., Badacsonyi utca 20-22.	71		3	24	
	Alsóhegy Utcai Óvoda	1118 Bp., Alsóhegy utca 13-15.	72,4				
	Újbudai Karolina Óvoda	1113 Bp., Karolina út 64-72.	85				
Kerületi kihasználtság			78,7		7251	9037	

25. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály

54. sz. ábra: lakásállomány nagysága a XI. kerületben

Forrás: KSH adatbázis

Ahogy a fenti ábra mutatja, a lakásállomány nagysága **egyes években a nagyobb, akár kampányszerű építkezések és/vagy átadások hatására megugrik**. 2009-től markáns csökkenés látszódott a lakásadatokra vonatkozóan, majd a koncepció megírásának időpontjában lassú emelkedés tapasztalható. **Az országon végig vonuló COVID járvány 2019-ben nagyon érezhető, azonban 2020-ban a kerületben megvalósuló ingatlanfejlesztésekre nem volt negatív hatással**, sőt ekkor érte el csúcspontját. Az ingatlanfejlesztések, valamint az egyes ütemekben átadásra kerülő lakások száma nehezen volt becsülhető. Az elmúlt 7 évben (2016-2022-ig) 5578 lakás épült, mely éves átlagban 799 lakás átadását jelentette. A növekedés 2017-2019-ig aránylag egyenletesen, évi átlagosan 200-300 lakással való bővülést jelentett, majd 2020-ban óriási ugrással az előző évhez képest 1553 lakással készült több.

Az építést mintegy előrejelző mutatóként jellemezni lehet az építési engedélyek számával. Fontos leszögezni, hogy a statisztikai adatszolgáltatások sok esetben nem azonos metodikán alapulnak, így adódhatnak bizonyos eltérések. Szükséges az adatok értelmezését bizonyos mértéktartással kezelni. Ugyanakkor a folyamatok iránya, a kirajzolódó trendek, tendenciák világosan értelmezhetők és értékelhetők. Az engedélyek nem feltétlenül azonosak a ténylegesen átadott lakásszámokkal, de előrejelzőként szolgálhatnak. A XI. kerületre a KSH 2005 óta közöl adatokat az engedélyek számáról is. Ez alapján az engedélyek számának változását megközelítőleg kétéves késéssel követi az épített lakások számának változása.

55. sz. ábra: kiadott építési engedélyek és épített lakások számának alakulása a XI. kerületben

Forrás: KSH adatbázis

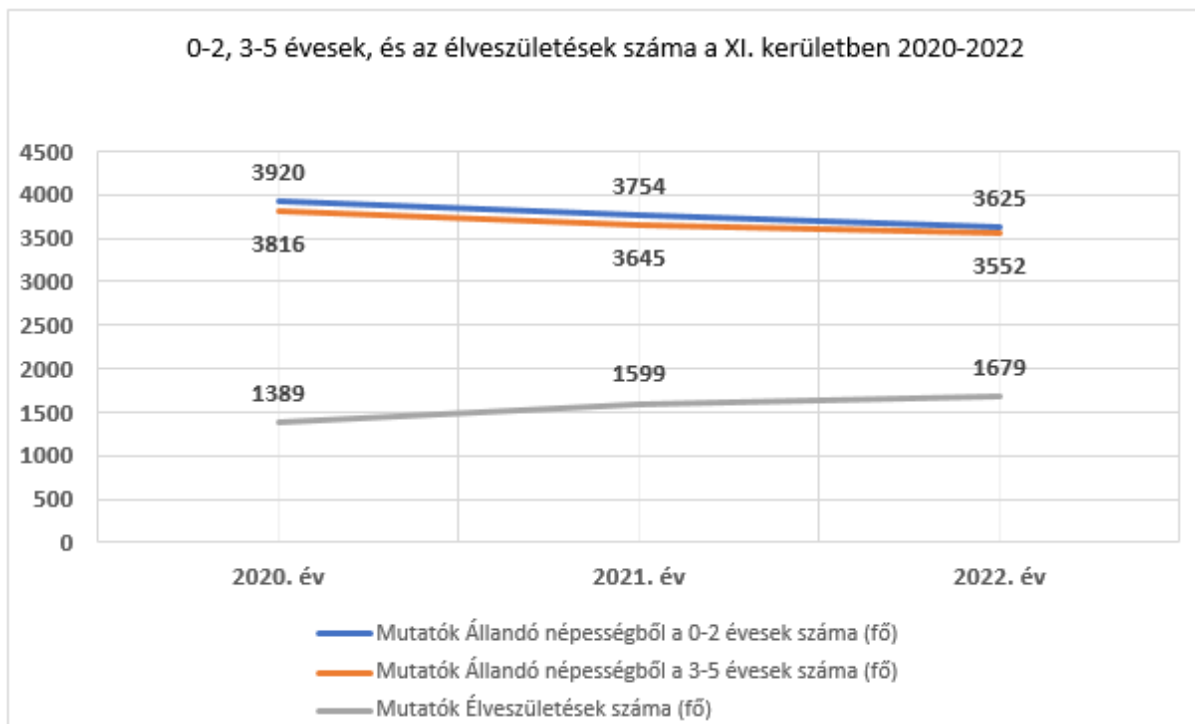
Az évi hatósági eljárások statisztikája alapján 2017-2023. között (június 30-ai adatszolgáltatás szerint) 7251 lakás építésének engedélyezése történt meg, melyek jelzőszámként jelenhetnek meg a férőhelyek biztosítása szempontjából, mert arra vonatkozóan nincs adat, hogy ezek felépültek vagy fel fognak-e épülni.

5.4. Kapcsolatvizsgálat, előrejelzés

Mi és milyen késleltetéssel befolyásolja az óvodai létszámot?

Az élve születések – a jogszabályi előírások tükrében - 3 év múlva éreztetik hatásukat az óvodai beiratkozások folyamatában.

5.4.1 A kerületi önkormányzati és egyéb fenntartású intézmények létszámát befolyásoló adatok

56. sz. ábra: 0-2, 3-5 évesek, és az élveszületések száma a XI. kerületben

Forrás: KSH adatbázis, Helyi Vizuál Regiszter

Az Újbudán élő 3-5 éves korosztály már jelenleg is résztvevője a kerületi intézményhálózat óvodáinak, a KSH adata alapján ez a létszám 3552 fő. Az óvodai gyermeklétszámokat egy év múlva a 2020. szeptember 01-től a következő év augusztus 31-ig élve született gyermekek, két év múlva a 2021. szeptember 01-től a következő év augusztus 31-ig élve született gyermekek határozzák meg. Az adatok szerint a várható gyermeklétszám 2024/2025. nevelési évben 1389 fő, a 2025/2026. nevelési évben pedig 1599 fő lesz. A két év között enyhe emelkedés - 210 fő - várható. A vizsgált időszakban a 2022. szeptember 01. és 2023. augusztus 31. között született gyermekek a 2026/2027-es nevelési évben lesznek kiscsoportos korúak 1679 fő, mely 80 fővel több férőhelyet igényel az előző évinél a kerület óvodáiban. Az önkormányzati és a nem önkormányzati fenntartású intézmények közötti gyermeklétszám megoszlásban - az eltelt időszak mutatói alapján - az tapasztalható, hogy az egyéb fenntartású intézmények gyermeklétszáma enyhén emelkedik, az önkormányzati óvodáké kisebb mértékben csökken.

5.4.2 A legfontosabb levonható következtetések:

- 2020-tól a kerületi élve születések száma enyhe emelkedést mutat a vizsgált 3 év távlatában.
- A rövid távú előrejelzés (2020-2022) szerint mintegy 290 fős növekedés tapasztalható.
- A kerületi óvodai létszám folyamatosan csökken, melyből ugyanakkor az egyéb fenntartású intézményekbe járó gyermekek létszáma enyhe, de folyamatos emelkedést mutat.
- Továbbra is bővítheti az óvodai helyek iránti keresletet, ha a kerületen kívüli családok gyerekei is igénybe veszik az önkormányzati fenntartású óvodai feladatellátást, illetőleg a kerületben munkát vállaló családok is jelzik igényüket az óvodai férőhelyekre, mely utóbbi

kötelezőségét jogszabály már nem írja elő. Az óvodai létszámot, a demográfiai és lakásépítési előrejelzéseket ez is befolyásolhatja.

- Csökkentheti az igényt, ha megkezdődik egy elvándorlás, azaz a lakosok a költözés helyének óvodáit választják. A 2021-es magas elvándorlási mérleg (10069) jelentős tényező, de még 2022-ben is nagyon magas, bár már csökkenő tendenciájú (9019). Ez szerepet játszhat a megtapasztalt gyermeklétszám csökkenésre is.
- Az óvodai férőhelyek tervezésénél szükséges figyelembe venni azt is, hogy az Önkormányzattal együttműködésben előkészítés alatt állnak **óvodai férőhely-bővítési tervek**, illetve szerződéses fázisban lévő építkezések és ingatlan beruházások, melyek a következők:
 - Fővárosi Önkormányzat, Kopaszi-gát Kft. (XVIII 34-5/2017) Kopaszi-gát területe **350 bölcsődei/óvodai férőhely kapacitás létesítése**,
 - Metrodom Duna Alfa Kft., (XVIII-46/2020) Budafoki út 62.(4012 hrsz)., **2 db 60 m² óvodai csoportszoba**, valamint további 2 csoportos magántulajdonú és üzemeltetésű bölcsőde.
 - Lake Greens Kft. (XVIII-327-13/2021.) Partfutó u.-Tóváros u. Balatoni út-Hosszúréti patak gyermekek napközbeni ellátását biztosító piaci alapú magánintézmény **50 férőhellyel**.
- Az Újbuda GAMESZ újra felmérte az Önkormányzat által működtetett intézmények férőhelyszámait, melynek ismerete hozzájárulhat a megfelelő döntés kialakításához. Az adatokat a 26. számú összegző táblázat szemlélteti.
- Az újra gondolt és mérésekkel alátámasztott férőhelyszám, valamint két szünetelő csoportszoba (Észak-Kelenföldi Óvoda székhelyen és a Gazdagréti Óvoda székhelyén) tornaszobává történő visszaalakításával **4440-ről így 4210-re csökkenthető (-230 férőhely)**, a jelenlegi **165 csoport 163-ra való módosulásával. A változással remélhetőleg a csoportszüneteltetések kérdése is megoldódhatna.**
- A kerületi férőhelyszám kialakításában javasolt figyelembe venni az energetikai tervben szereplő felújításokat összhangban a férőhelyszámról szóló fenntartói döntéssel.

Budapest Főváros XI. ker. Újbuda Önkormányzat 2015-ös Köznevelési Koncepció felülvizsgálata 2023

Óvoda adatai			Korábbi adatok szerint		MKR szerinti felmérés alapján	Köznev. koncepcióban javasolt csoport és férőhelyszámok			Tornaszobák kialakítása utáni hasznos terület (m ²)	Férőhely létszám	Csoportátlag /férőhely
Óvoda neve	Óvoda székhelye, telephelyei		Összes		tornaszoba, sportszertárral	Összes		Csoportok hasznos területe (m ²)		2 m ² /gyermek	
			csoport	férőhely		csoport	férőhely				
Albertfalvai Óvoda	Székhely	1116 Bp., Ezüsfenyő tér 1.	8	200	igen	8	204	407,80	407,80	203,90	26
	Telephely	1116 Bp., Büköny u. 9.	7	185	igen	7	182	623,85	623,85	311,93	26
	Telephely	1116 Bp., Érem u. 6.	3	68	igen	3	78				26
	Telephely	1116 Bp., Derzsi u. 54.	2	52	nem, DE: nem is lehet kialakítani	2	52	26			
	Telephely	1119 Bp., Pajkos u. 35.	5	137	igen	5	115	230,00	230,00	115,00	23
Összesen			25	642		25	631	1261,65	1261,65	630,83	25
Déli-Kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Lecke u. 15-19.	9	217	igen	9	209	417,53	417,53	208,77	23
	Telephely	1119 Bp., Bornemissza u. 21.	6	159	igen	6	148	296,00	296,00	148,00	25
	Telephely	1119 Bp., Albert u. 28.	5	127	igen	5	120	240,30	240,30	120,15	24
Összesen			20	503		20	477	953,83	953,83	476,92	24
Észak-Kelenföldi Óvoda	Székhely	1119 Bp., Tétényi út 46-48.	6	157	nem, DE: szűnetelő csoportból került kialakításra	5	145	596,29	546,29	273,15	29
	Telephely	1119 Bp., Bikszádi u. 57-59.	5	125	igen	5	128				26
	Telephely	1119 Bp., Mérnök u. 42.	7	188	igen	7	188	376,00	376,00	188,00	27
	Telephely	1119 Bp., Keveháza u. 4.	6	167	igen	6	167	334,20	334,20	167,10	28
Összesen			24	637		23	628	1306,49	1256,49	628,25	27
Gazdagréti Óvoda	Székhely	1118 Bp., Csikihegyek u. 11.	8	210	nem, DE: szűnetelő csoportból került kialakításra	7	174	397,60	347,90	173,95	25
	Telephely	1118 Bp., Gazdagréti tér 2/a.	12	330	igen, DE: szertár nincs külön, a tornaszobában vannak beépített szekrényben az eszközök.	19	302	982,12	982,12	491,06	25
	Telephely	1118 Bp., Törökugrató u. 13.	7	188	igen, DE: szertár nincs külön, a tornaszobában vannak beépített szekrényben az eszközök.						189
Összesen			27	728		26	665	1379,72	1330,02	665,01	26
Kelenföldi-Órmezsei Óvoda	Székhely	1112 Bp., Neszmélyi u. 22-24.	4	100	igen	4	94	280,20	280,20	140,10	24
	Telephely	1112 Bp., Neszmélyi u. 36.	2	50	nem, DE: nem is lehet kialakítani	2	46				23
	Telephely	1112 Bp., Menyecske u. 2.	6	150	igen	6	149	298,30	298,30	149,15	25
	Telephely	1116 Bp., Kecskeméti u. 11-15.	4	125	igen	4	100	199,08	199,08	99,54	25
Összesen			16	425		16	389	777,58	777,58	388,79	24
Lágymányosi Óvoda	Székhely	1117 Bp., Bogdánfy u. 1/B	5	133	igen	5	133	267,01	267,01	133,51	27
	Telephely	1114 Bp., Kanizsai u. 17-25.	8	240	igen	8	240	479,88	479,88	239,94	30
	Telephely	1117 Bp., Siroki u. 6.	5	150	igen	5	121	241,72	241,72	120,86	24
Összesen			18	523		18	494	988,61	988,61	494,31	27
Siszi Óvoda	Székhely	1118 Bp., Dayka u. 4/b	7	210	igen, DE: sportszertár nincs	7	204	408,00	408,00	204,00	29
	Telephely	1112 Bp., Töröcsvár u. 19-21.	6	176	igen	6	172	344,00	344,00	172,00	29
	Telephely	1118 Bp., Zólyomi út 20-22.	4	105	igen, DE: sportszertár nincs	4	95	190,18	190,18	95,09	24
Összesen			17	491		17	471	942,18	942,18	471,09	28
Szentmártoni Óvoda	Székhely	1113 Bp. Badacsonyi u. 20-22.	8	217	igen	8	216	432,60	432,60	216,30	27
	Telephely	1118 Bp. Alsóhegy u. 13-15.	6	174	igen	6	143	285,92	285,92	142,96	24
	Telephely	1113 Bp. Karolina út 64-72.	4	100	igen	4	96	192,00	192,00	96,00	24
Összesen			18	491		18	455	910,52	910,52	455,26	25
Összesen:			165	4 440	0	163	4 210	8 521	8 421	4 210	26

26. sz. táblázat

Forrás: Köznevelési és Ifjúsági Osztály/ Újbuda GAMESZ

6. Beazonosított fejlesztendő területek

A helyzetértékelés alapján az elkövetkező időszak megoldandó fő feladataiként **három nagy témakör rajzolódik ki**. Ezek a témakörök nemcsak önállóan, de egymáshoz kapcsolódva is tételeződnek, a megoldásuk stratégiája és ezek lépéssorai összekapcsolhatók.

6.1. Az SNI és a BTMN gyermekek fejlesztése további szakemberek bevonásával, képzésekkel és kerületi szakmai munkaközösség működtetésével

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 47. § (3) bekezdése rögzíti:

„A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, ... az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban,... vagy a többi gyermekkel,... részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban, ... történhet.”

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 47. § (8) bekezdése szerint: „Ha a gyermek, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. A fejlesztő pedagógiai ellátás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés keretében valósítható meg.”

Az SNI és BTMN gyermekek ellátásában az intézmények az Oktatási Hivatal irányelveit követik, a helyi szakmai sajátosságaikkal és egyéni pedagógiai arculatukkal színesítve, a gyermekeket megillető különleges bánásmód mellett.

Az önkormányzati fenntartású óvodákban az SNI gyermekek száma az elmúlt 8 évben közel kiegyenlített (110-118 fő közötti). A BTMN gyermekek mérhető számossággal 2016-tól jelentek meg a kerületi köznevelési rendszerben, de ettől számítva, 8 év alatt létszámuk megtízszereződött.

Újbuda Önkormányzata ez idáig is jelentős segítséget nyújtott az SNI és BTMN gyermekek szakszerű és teljes körű ellátásához a saját státuszban alkalmazott gyógypedagógiai szakemberek alkalmazásával. Ugyanakkor **a különleges bánásmódot igénylő gyermekek köznevelési rendszerben való egyre fokozódó jelenléte az óvodai dolgozókra növekvő szakmai terhet ró, illetőleg az intézményi státuszban jelenleg elérhető gyógypedagógusok munkaidejében, óraszámában a kiírt fejlesztések teljes körűen nem láthatók el.**

Fontos lenne az óvodákban dolgozó pedagógusok rendelkezésére állítani olyan szűrési eljárásokról szóló további folyamatos képzéseket, amelyek alkalmazásával a pedagógusok széles köre számára már viszonylag korán felismerhetőek az SNI és BTMN első jelei. Ez segítené az érintett gyermekek mielőbbi szakszolgálathoz, szakértői bizottsághoz történő irányítását a szülővel közösen meghozott döntés szerint. A diagnózisok összetettségétől függően a fentiekben javasolt továbbképzéseken elsajátított módszerekkel csökkenthetik, mérsékelhetik vagy akár meg is szüntethetik a fennálló tüneteket.

A legfontosabb levonható következtetések:

- **Javasolt további 10 státusz kialakítása kerületi szinten**, melyet az óvodavezető, az óvodapedagógusi és a pedagógiai asszisztensi közösség az online kérdőíveken adott visszajelzései alátámasztanak. Ezzel a külső hatásoktól is függetlenné válna az óvodai ellátórendszer és kiváltható lenne a külső szakemberek óraszámára, mert hosszútávon egyre nehezebb az ellátásra szakembert találni (ezt tovább nehezíti a KATA törvény megszűnése).
- A gyógypedagógiai szakemberek szakmai munkájának koordinálására, követésére, módszertani fejlődésük biztosítására – az óvodapszichológusi koordinátori munka mintájára

– javasolt gyógypedagógiai munkaközösség létrehozása koordinátor irányításával.

- Mind a kerületi gyógypedagógiai munkaközösség és a vezetésével megbízott gyógypedagógiai koordinátori státusz létrehozását alátámasztják az óvodavezetői és óvodapedagógusi online kérdőívre adott válaszok.
- Fontos lenne az óvodákban dolgozó pedagógusoknak a rendelkezésére állítani olyan szűrési eljárásokról szóló további folyamatos képzéseket, amelyek alkalmazásával a pedagógusok széles köre számára már viszonylag korán felismerhetőek a BTMN első jelei. Ezzel meggyorsíthatóvá válna a szakszolgálathoz történő irányítás a diagnózis mielőbbi felállítása érdekében.
- Javasolt folytatni a Budapesti Korai Fejlesztő Központ kiváló szakmai, módszertani továbbképzéseit a kerületben dolgozó pedagógusok, pedagógiai asszisztensek és dajkák számára is.

6.2. Erőforrás és szakemberhiány

6.2.1 Hiányzó pedagógus státuszok betöltésére vonatkozó intézkedések megtervezése

A munkaerő-tervezés a fenntartó felelőssége a költségvetés tervezésén keresztül. Az adatszolgáltatás alapján Újbuda óvodahálózatának rendelkezésre álló 346 pedagógus státusza 94 %-ban betöltött. Amennyiben mélyebben vizsgáljuk a rendelkezésre álló adatokat, a jövőre vonatkozó tervezés szempontjából a következő jelenségre fokozottan figyelni kell a kerület közneveléséért felelős szakembereknek. Az utóbbi időben már országosan is visszatérő probléma az óvodai szinten is megjelenő pedagógushiány, amely miatt bizonyos óvodai csoportok akár hónapokig is egy óvodapedagógussal, dajkai és pedagógiai asszisztensi besegítéssel működnek. Korszerű tudást biztosító, hatékony köznevelési rendszert csak megfelelő számú szakképzett pedagógussal lehet biztosítani. Újbudán - a szolgáltatott adatok alapján - a rendelkezésre álló 346 óvodapedagógus státuszon dolgozó 325 alkalmazott közül megközelítőleg **82% rendelkezik óvodapedagógiai végzettséggel**. Ez azt jelenti, hogy a hiányzó szakképzett státuszok pótlását kényszerűségből - jogszabályi felhatalmazással – kerületi szinten **18%-ban pedagógiai asszisztensek óvodapedagógus feladatokon történő kinevezésével** tudják ellátni. Az **álláshelyek további 6%-a nincs betöltve**. A kerületi betöltött státuszok **megközelítőleg csak 5%-a pályakezdő**. Kevés a fiatal utánpótlás a pályán, pedig a kerület vezetői több elismerésre méltó kezdeményezéssel próbálja a pályán tartani a gyakornokokat, illetőleg óvodáiba vonzani a végzős hallgatókat. Az intézményekben dolgozó pedagógusok **6 %-a nyugdíjból visszafoglalkoztatott**. A dolgozók közül várhatóan a kedvezményes és az öregségi nyugdíjat igénybe vevők lehetséges száma **az elkövetkező öt évben a betöltött státuszok számának 19%-a**. Összességében elmondható, hogy a következő fél évtizedben a fenntartó számára kihívást jelenthet az óvodapedagógus álláshelyek betöltése, ezért a jelenlegi óvodai rendszer minőségi működtetése gondos, előrelátó tervezést igényel. A dolgozók megtartására és elismerésére eddigiekben bevezetett pótlékok, támogatások és elismerések mellett fontos figyelembe venni a munkavállalói elvárásokat, igényeket (pl.: BKV bérlet biztosítása, egészségpénztári - és önkéntes nyugdíjpénztári hozzájárulás).

6.2.2 A legfontosabb levonható következtetések:

- A gazdaságos intézményrendszer működtetése, valamint a pedagógusok kerületbe történő

bevonása érdekében megfontolásra javasolt az eddig kialakított támogatási rendszer egyes elemeinek átgondolása, cseréje.

- További lehetőségként rajzolódik ki a jelenleg is csoportban óvodapedagógusi feladatokat ellátó pedagógiai asszisztensek, vagy a jó pedagógiai érzékkel rendelkező fiatal dajkák munka melletti támogatása a főiskola elvégzésében, mely jó alkalom lehet az intézményben való hosszú távú foglalkoztatásra.
- Lehetőségként szerencsés lenne a férfiak részvételének támogatása is, bízva abban, hogy az újonnan bevezetésre kerülő teljesítményértékelési rendszer vonzóvá teszi számukra ezt a szép szakmát.

6.3. A kerületi intézmények férőhely-kihasználtsága

A XI. kerületi Önkormányzat feladatellátásában működő 8 intézmény székhelye és 20 telephelye jelenleg 165 csoporttal, 4440 férőhellyel működik az intézmények alapító okirata szerint. Általánosságban elmondható, hogy az elmúlt két évtizedben a férőhelyek száma a feladatellátási helyek számával arányosan változott. 2016-2021 között a feladatellátási helyek száma nem változott, de a férőhelyek száma a meglévő intézményszerkezet mellett enyhén növekedett. A 2023-as **kerületi férőhelyszám átlagosan 1300-fővel haladja meg az ellátási igényeket**. Ha a sajátos nevelési igényű gyermekek csoportlétszám tekintetében figyelembe vevő kétszeres, illetve háromszoros szorzójával (továbbiakban: SNI-szorzó) tekintenénk a betöltött férőhelyekre, ez a szám **közel 1000-re csökken**.

Az önkormányzati fenntartású intézményekben tapasztalt gyermeklétszám-csökkenés vizsgálatára, az okok feltárására és a gyermeklétszám újbóli növelésére az Önkormányzat 2020-2021-ben külső szakértői csoportot kért fel szociológiai vizsgálatra, tanulmány készítésére. A beavatkozási pontok megtalálásával (mely alapvetően az intézményrendszer kommunikációjának időszerűvé és partnerközpontúvá tételére, a sajátos nevelési igényű gyermekek módszertanának frissítésére, a tárgyi környezet modernizációjára irányult) **a csökkenő tendenciát 2023 őszére sikerült megállítani.**

A vizsgált 5 évben az önkormányzati fenntartású **óvodák férőhelyszám-bővítéssel nem éltek**. A csökkenő gyermeklétszám miatt az intézményrendszer **csoportszüneteltetésekkel törekedett a gazdaságos működés fenntartására. Fél évtized alatt az SNI szorzóval számított csoportátlag 2,29 fővel csökkent**, de még így is eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény által nevesített 20 fős átlagléttszámot.

A Köznevelési Csoport tájékoztatása alapján az utóbbi években nem okozott gondot a jelentkezők ellátása, fogadása (ezt a férőhely-számok alakulása bizonyítja legmarkánsabban). Amennyiben a következő nevelési évre/évekre történő beóvodázás előkészítése során – vizsgálva azt, hogy hogyan alakulnak a kerületben az építkezések, illetőleg a beköltözések – szükségessé válik, egy újabb, és az adatok függvényében már célzottabb módosítás keretében vizsgálni azokat a körzeteket, ahol esetlegesen indokoltá válik az óvodák közötti körzetek korrekciója.

A nagymértékű változást a

- gyermeklétszámok csökkenése,
- szünetelő csoportok számának emelkedése, mely 2023/2024-es nevelési évben hét,
- a jogszabályi környezet dinamikus változása, a társadalmi hatások és a COVID időszakban tapasztalt a kerületből való elvándorlás,
- az országosan is jelentkező pedagógushiány,

- a magánintézményekben és környező településeken is bővülő lehetőségek okozhatják.

6.3.1 A legfontosabb levonható következtetések:

A lakcímnnyilvántartó által nyújtott évi adatok figyelembevételével a felvételi körzethatárok kialakítása, esetleges módosítása rendkívüli körülményt igénylő feladata az Önkormányzatnak. Az óvodák kiegyenlített férőhelyszám kihasználtságának alakítása érdekében a Köznevelési Csoport az utóbbi időben több ízben foglalkozott az óvodai körzetek témájával a lehető legjobb megoldást keresve.

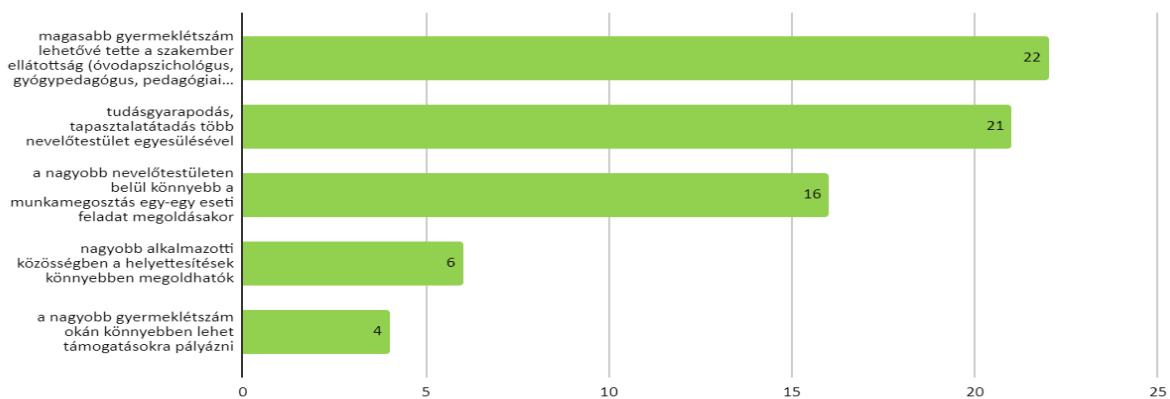
- A jelenlegi körzetmódosítás megtételéhez javasolt, hogy a működő 23 feladatellátási helyhez rendelt körzet helyett 8 óvodai körzet kialakítása történjen meg, azaz: 1-1-óvoda székhelyintézményének és telephelyeinek jelenlegi saját, különálló körzete kerüljön összevonásra. A felvázolt megoldás **jogszabályba nem ütközik**. Ez a változtatás mindenképpen megkönnyíti, bővíti az óvodavezetők döntési lehetőségeit a gyermekek felvétele/átvétele tekintetében, így megoldási lehetőséget nyújt az egyes feladatellátási helyekhez tartozó egyenlített férőhelyszám kihasználtság, valamint a megfelelő csoportátlagok eléréséhez.
- Javasolt a rendelkezésre álló intézményi kapacitások és a jövőbeli szükséglet - a dinamizálódó ingatlanpiaci helyzet- előrejelzés folyamatos **fenntartói általi trendelemzése** az óvodai ellátórendszer gazdaságos működtetésének biztosítása céljából.
- Az SNI gyermekek létszámának (2x, 3x) alapító okiratban történő maximalizálásának rögzítése hozzájárulhat a férőhelyszám kihasználtság stabilizálásához.
- Az évisméltó gyermekek számbavétele.

6.4. Az óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése, az óvodák innovatív potenciáljának növelése, a pedagógiai-módszertani kultúra megújítása

A 2015. évi önkormányzati óvodarendszer átstrukturálását követő öt évben a legnagyobb feladat az intézmények egyéni arculatának és specializálódásának megőrzése mellett elkészíteni és gyakorlatba helyezni a működéshez szükséges új alapidokumentumokat, a különálló nevelőtestületekből odafigyelő szervezetépítési munkával összetartó nevelőtestületeket, alkalmazotti közösségeket létrehozni és a napi tapasztalatok alapján teljes nevelési évre tervezhető rendszert kialakítani. Ezt a nem könnyű folyamatot a változó jogszabályi környezet, az Újbudán is egyre inkább érzékelhető óvodapedagógus hiány, az SNI és BTMN gyermekek számának növekedése, illetőleg a 2019-ben megjelent COVID járvány is nehezítette, mindamelllett, hogy **a fenntartó szervezetépítő továbbképzésekkel, külső tanügyigazgatási szakértői segítség megadásával rendszeresen támogatta az intézményeket. A 2015-ös változást és annak beválását a fenntartó folyamatosan nyomon követte. Ezekre visszautalva, valamint az óvodavezetők visszajelzései alapján elmondható, hogy öt év alatt kialakultak a működési mechanizmusok, amelyek mentén megfelelő, minőségvesztés nélküli óvodai munka valósítható meg. 2021-től az intézmények már 8 újbudai óvodaként azonosítják magukat, élvezni tudják az új struktúra előnyeit.** Ugyanakkor még mindig vannak az átalakításra visszavezethető, megoldásra váró feladatok.

6.5. Az óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése, a szakmai munka alakulása az óvodák megítélése szerint

1. Az intézményi struktúraváltás milyen pozitív változásokat hozott?
34 válasz

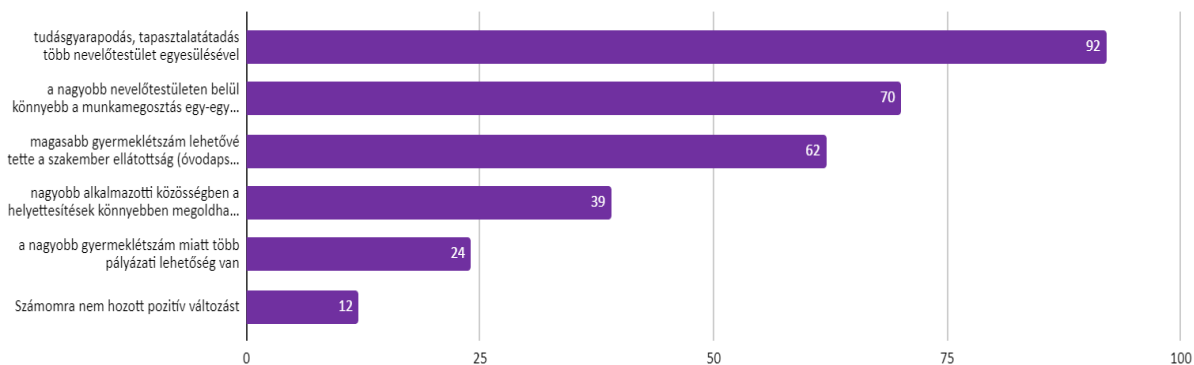

57. sz. ábra: óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése az óvodavezetők szerint

Forrás: óvodavezetők

Az online kérdőíves vizsgálat eredményei alapján az óvodavezetők, illetve a vezetői teamek az óvoda összevonások **legpozitívabb hatásának tartják a magasabb gyermeklétszám miatti szakember ellátottság (óvodapszichológusok, gyógypedagógusok, pedagógiai asszisztensek) növelését.** Ez összefügg a nagymértékben emelkedő különleges bánásmódot igénylő gyermek fejlesztési feladatainak növekedésével. **A 2015-ös Köznevelési Konceptióban az összevonás egyik várható eredményeként megjelölt nevelőtestületen belüli tudásgyarapodás az adott válaszok alapján beigazolódott. Az eseti feladatok megoldása is gördülékenyebb a nagyobb létszámú közösségben.**

1. Az intézményi struktúraváltás milyen pozitív változásokat hozott?
146 válasz

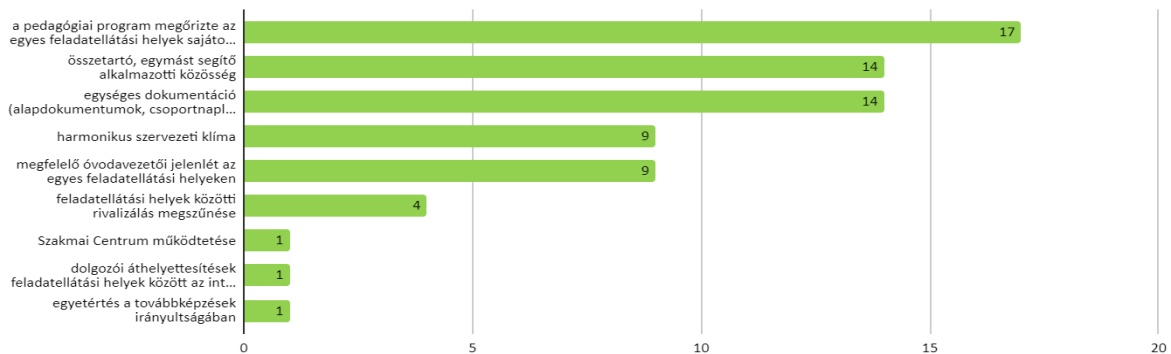
58. sz. ábra: óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése az óvodapedagógusok szerint

Forrás: óvodapedagógusok

Az óvodapedagógusok számára a tudásgyarapodás az elsődleges pozitívum, mely arra enged következtetni, hogy az intézmények szervezetépítése eredményes volt. Véleményük szerint az eseti feladatok megosztása is több lehetőséget biztosít a nagyobb szervezetben, pl.: alapküldokumentumok készítésénél és felülvizsgálatánál, intézményi rendezvények megszervezésénél. Szintén magas számú értékelést kapott a gyógypedagógiai szakember ellátottság növelésének lehetősége a felsoroltak között. **A válaszadók 8,2%-a számára az intézményi rendszer átalakítása nem hozott pozitív változást.**

2. Kérjük, válassza ki a 2015. évi intézményi struktúraváltásból (összevonás) adódott 2 legmarkánsabb vezetői, intézményműködtetési kihívást, melyet az évek során sikerült megoldaniuk!

34 válasz

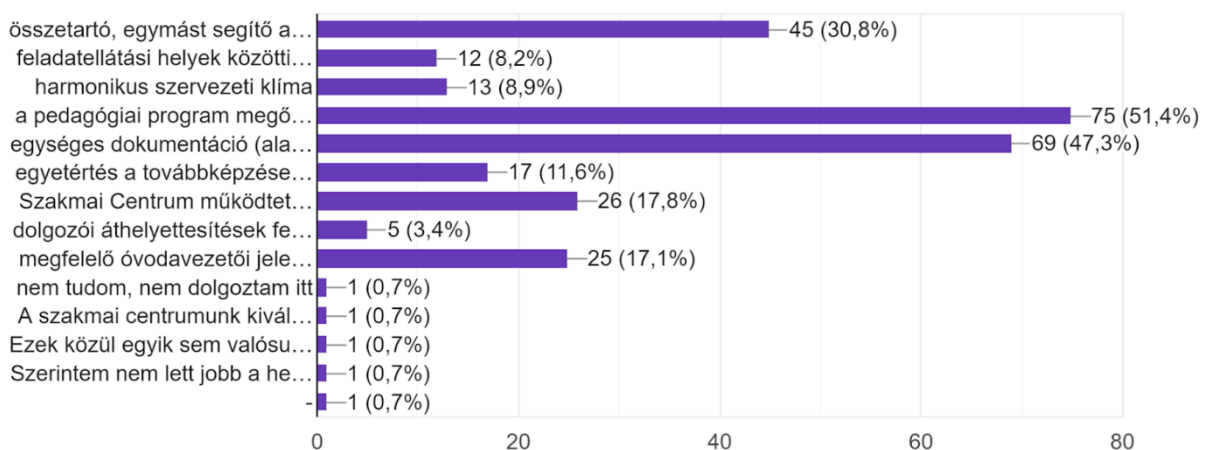

59. sz. ábra: a legfontosabb kihívások az intézményi struktúraváltás kapcsán az óvodavezetők szerint

Forrás: óvodavezetés

2. Kérjük, válassza ki a 2015. évi intézményi struktúraváltásból (összevonás) adódott két legmarkánsabb vezetői, intézményműködtetési kihívást, melyet az évek során sikerült megoldaniuk!

146 válasz

60. sz. ábra: a legfontosabb kihívások az intézményi struktúraváltás kapcsán az óvodavezetők szerint

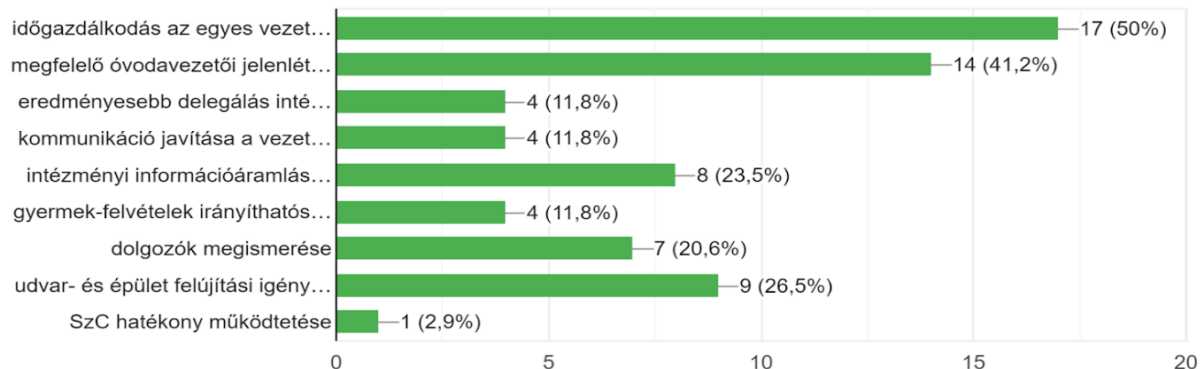
Forrás: óvodapedagógusok

Az intézményi struktúraváltás számos kihívása és feladata közül vannak olyanok, melyeket a vezetőknek és a szervezetnek mindenképpen meg kell oldani, különben az intézmény működése veszélybe kerül. A megélt kihívások teljesítése vezetői és dolgozói szinten egybeesik. Az óvodák számára az egységes dokumentáció elkészítése okozta a legnagyobb feladatot, hiszen fontosnak tartották a helyi sajátosságok és a pedagógiai programok egyéni arculatának megőrzését. Az összetartó, egymást segítő közösség kialakítása ugyan százalékosan eltérő, de arányaiban azonos hangsúllyal jelentkezik a megkérdezetteknek. A szervezeti klíma minősége meghatározó a dolgozók intézményi feladatellátásában. **A vezetők magasabb százalékban érzik harmonikusabbnak a szervezeti klímát, mint a dolgozók. A Szakmai Centrumok működésénél fordított a helyzet. A két terület fontosságára tekintettel javasolt a mielőbbi intézményi okfeltárás megtétele.** Valamennyi

válaszadót (vezetők és dolgozók együttesen) tekintve 1,6% nem érez pozitív változást.

3. Melyek az intézményi struktúraváltásból adódó, jelenleg is megoldásra váró vezetői, intézményműködtetési feladatai? Jelölje a 2 legfontosabbat!

34 válasz

61. sz. ábra: a struktúraváltásból adódó, megoldásra váró intézményműködtetési feladatok az óvodavezetés szerint

Forrás: óvodavezetés

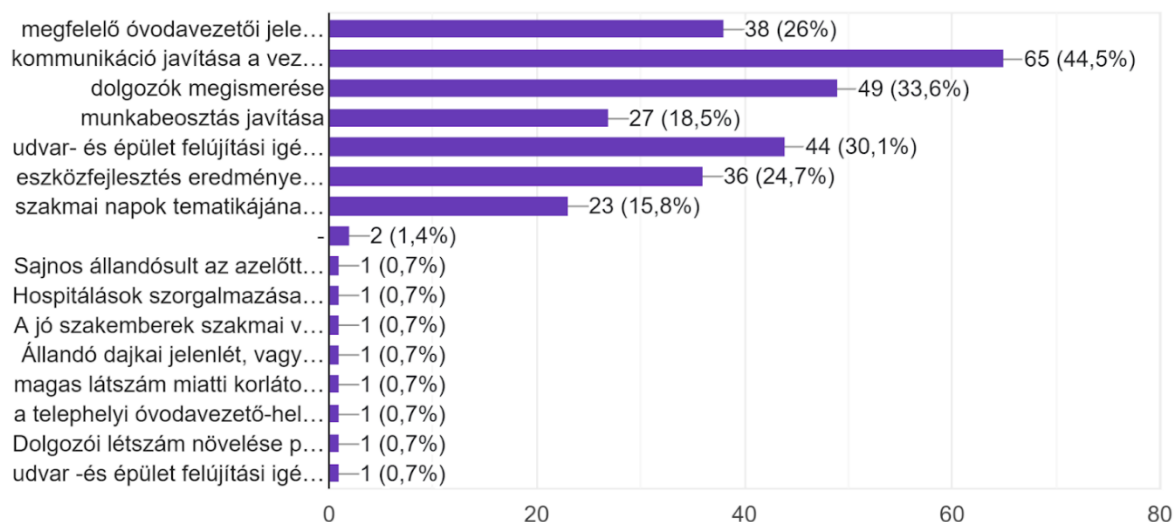
A megoldásra váró feladatok - jórészt az intézményben betöltött szerepük miatt - a vezetők és a dolgozók számára mást jelentenek. **A vezetőknek legnagyobb tennivalója az időgazdálkodás területén van, a vezetői feladataik prioritizálásával, lehetőség szerinti delegálásával.** Továbbra is nehézséget okoz számunkra **a több feladatellátási hely közötti személyes jelenlétük optimalizálása, a dolgozók megismerése.** Ennek pedig jelentősen megnő az értéke, hiszen a Púétv. hatályba lépésével teljesítményértékelés lesz a bérezés alapja, ennek megfelelően fontos, hogy a vezető ismerje a beosztottak teljesítményének minőségét. Az intézményi információ átadás nem azonos a valós – kétirányú – kommunikációval. **Azokra a területekre, melyeket a vezetői teameknek nem sikerült „önerőből” 8 év alatt megoldaniuk, érdemes vezetői coachingot igénybe venni.** A gyermekfelvételeknél az egyes feladatellátási helyek közötti „átírányíthatóság” és a szabad férőhelyek arányos betöltöttsége miatt érdemes az óvodai körzetek 1-1 óvodához illeszkedő 8 körzetté alakítását megfontolni.

A legfontosabb levonható következtetések:

- Vezetői továbbképzés keretében
 - időgazdálkodási tréning megszervezése
 - az új teljesítményértékelési rendszerrel való megismerkedés kerületi szintű megvalósítása

3. Ön szerint melyek az intézményi struktúraváltásból adódó, jelenleg is megoldásra váró intézményi feladataik? Jelölje a 2 legfontosabbat!

146 válasz

62. sz. ábra: a struktúraváltásból adódó, megoldásra váró intézményműködtetési feladatok az óvodapedagógusok szerint

Forrás: óvodapedagógusok

A dolgozók szintén érzékelik a kommunikáció és az információ áramlás javításának szükségességét. Többek véleménye szerint az óvodaösszevonások által a helyi feladatok kezelése távol került a helyi vezetéstől, a kommunikációs idő megnőtt, csorbult a bensőségesség, illetve az azonnali megoldások keresésének lehetősége. Mindemellett a 10 fokú skálán (ahol az 1 az egyáltalán nem, a 10 a teljes mértékben, bármikor értéket jelenti) a dolgozók 76,7%-a 10, újabb 11, 8%-a 9 és 6,8%-a 8 pontra értékelte a helyi első és másod óvodavezető-helyettesek dolgozói elérhetőségét. Az óvodavezetéssel való kommunikációt (10-8 pontra értékelve) 86% tartja eredményesnek.⁴ **A megfelelő, mindenkinek számára elfogadható eredményhez az alkalmazotti közösségeknek is javasolt a meglévő csatornákat rendszeresen használni, újabbak kialakítására, vagy a meglévők javítására megoldási javaslatokat tenni.**

A válaszadásból kitűnik, hogy a dolgozók megismerésükre, szakmai munkájukkal kapcsolatos beszélgetésekre nagyobb mértékű vezetői jelenlétet, több időt, alkalmat szeretnének. Az óvodapedagógusok 75,4%-a szerint az óvodavezetés és a belső teljesítményértékelési munkacsoport nagymértékben (8., 9. 10 pont) ismeri a dolgozók szakmai munkáját, 6, 3%-uk szerint viszont nem elégséges (1., 2., 3 pont) mértékben.⁵ A megkérdezettek több mint 50 %-a elégedett az óvodavezetői és szakmai munkaközösség-vezetői fejlesztéselvű visszajelzések gyakoriságával.⁶ **Az egyes vezetői teameken belüli feladatmegosztással és azoknak való kompetens megfeleléssel, a vezetői teamek tagjai és a dolgozók közötti bizalomnöveléssel az óvodavezető személyes jelenlétének alacsonyabb mértéke elfogadhatóbbá tehető. Az udvar- és épületfelújítási igények jelzik az előregedő óvodaépületek energetikai és egyéb korszerűsítési kívánalmát, mellyel a fenntartónak tervezni**

⁴ Óvodapedagógusi kérdőív – Szakmai munka - 6. és 7. kérdésekre adott válaszok nyomán

⁵ Óvodapedagógusi kérdőív – Szakmai munka – 1. kérdésre adott válasza szerint

⁶ Óvodapedagógusi kérdőív – Szakmai munka - 2. és 3. kérdésekre adott válaszok nyomán

szükséges. Az eszközfejlesztések hatékonyabbá tételében és a szakmai napok tematikájának összeállításában a nevelőtestületek javaslatot tehetnek az óvodavezetőn keresztül, vagy közvetlenül a szervező, Újbudai Pedagógiai Iroda felé.

A struktúraváltás értékelése kapcsán fontos megemlíteni a szülőkkel való kapcsolattartás alakulását is, mivel az óvodavezetők az óvodai nyitva tartás teljes időszakában adott épületben – a feladatellátási helyek növekedésével - nem mindig érhetők el személyesen. Fogadóórák előzetes megbeszélésére lehetőség nyílik mind az óvodavezetőkkel, mind az óvodai szakemberekkel.

Az intézmények minden nevelési évben partnerelégedettségi vizsgálatban ismerik meg egyik legfőbb partnerük, a szülők véleményét. Az óvodai tevékenységeknél, a fogadóórák, a szülői értekezletek és az óvodai rendezvények megszervezésénél töreksenek ezeket figyelembe venni.

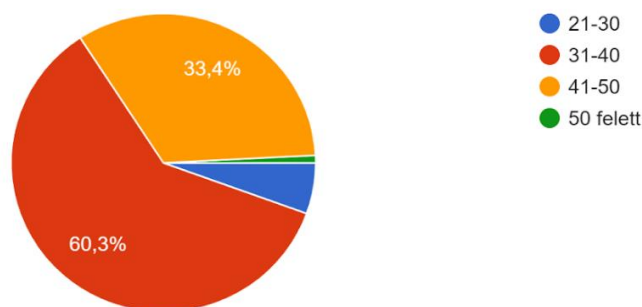
Az óvodapedagógusok és a választ adó pedagógiai asszisztensek 93,5%-a partnerelégedettségi vizsgálatokra alapozva vélekedik úgy, hogy a szülők elégedettek (8, 9, 10 pont) munkájukkal és a szakmai tevékenységükkel. Az óvodavezetők 91%-a szerint az intézmények szakmai munkájával a szülők nagymértékben elégedettek.⁷

A szülők egyéni helyzetét figyelembe véve az óvodavezetők és a dolgozók változatos kapcsolattartási formákat (személyes találkozás és online csatornákon történő megbeszélés: TEAMS, MEET) alkalmaznak. A kiválasztott kapcsolattartási formák átlagosan 92%-os hatékonysággal segítik az együttműködést.⁸

6.6. Az óvodák pedagógiai-módszertani kultúrája és kommunikációja a szülők szerint

Az óvodák szakmai fejlődéséhez, az intézményrendszer hosszú távú eredményes és gazdaságos működtetésének tervezéséhez elengedhetetlen az óvodahasználó szülők véleményének és igényeinek ismerete. Online kérdőívek kitöltésével 617 szülő (a beírt gyermekek ötöde) segítette vizsgálatunkat. **A válaszadók 89,1%-a nő, 10,9%-a férfi.⁹ Ebből arra következtethetünk, hogy az édesanyák könnyebben elérhetők óvodai kérdésekben.**

2. Életkora
617 válasz

63. sz. ábra: szülők életkor szerinti megoszlása

Forrás: szülők

A választ adó szülők 5, 5%-a a húszas éveit tölti, így az eredményes kapcsolattartás szempontjából

⁷ Szülőkkel való kapcsolattartás óvodavezetői és óvodapedagógusi - 1. kérdésre adott válaszok alapján

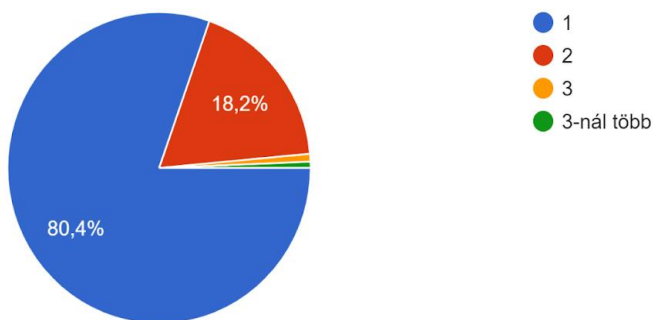
⁸ Szülőkkel való kapcsolattartás óvodavezetői (3) és óvodapedagógusi (2) kérdésre adott válaszok alapján

⁹ Szülői kérdőív 1. kérdése alapján

fontos lépést tartani ennek a generációnak az online kommunikációs szokásaival. A szülők döntő többsége (60,3%) 31-40 év közötti és közel 33,4%-uk a negyvenes éveiben jár. 0,8%-a 50 feletti. Megállapítható, hogy **a szülővé válás időben kitolódott,** ezért a társadalmi normák és erkölcsi értékek is tágabb körben értelmezendők. **Az intézmények több generációs gyermeknevelési elvekkel találkoznak és eltérő szülői igények kielégítésére kell, hogy felkészüljenek.**

3. Mennyi óvodáskorú gyermeke van?

617 válasz

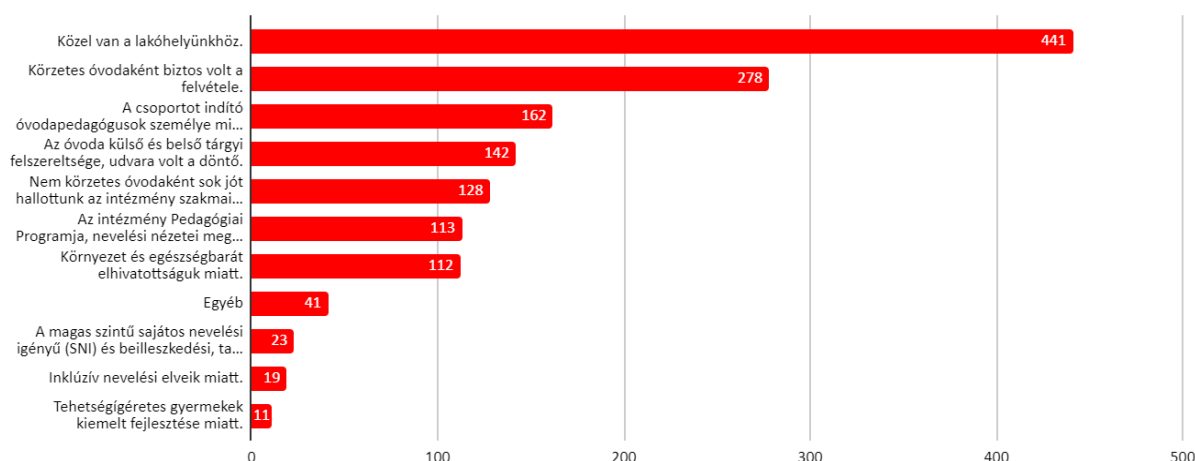
64. sz. ábra: óvodáskorú gyermekek száma

Forrás: szülők

A választ adó szülők döntő többsége (496 fő) egy gyermeket, 18,25%-a (112 fő) két gyermeket nevel. A válaszadók csupán 1,6%-a három gyermeket, vagy annál több gyermeket nevelő. **Az óvodai férőhelyek tervezésénél ez a minta választ kínál a gyermekvállalási kedv azonosításához.**

4. Gyermeke/gyermekei részére miért választott önkormányzati fenntartású óvodát?

617 válasz

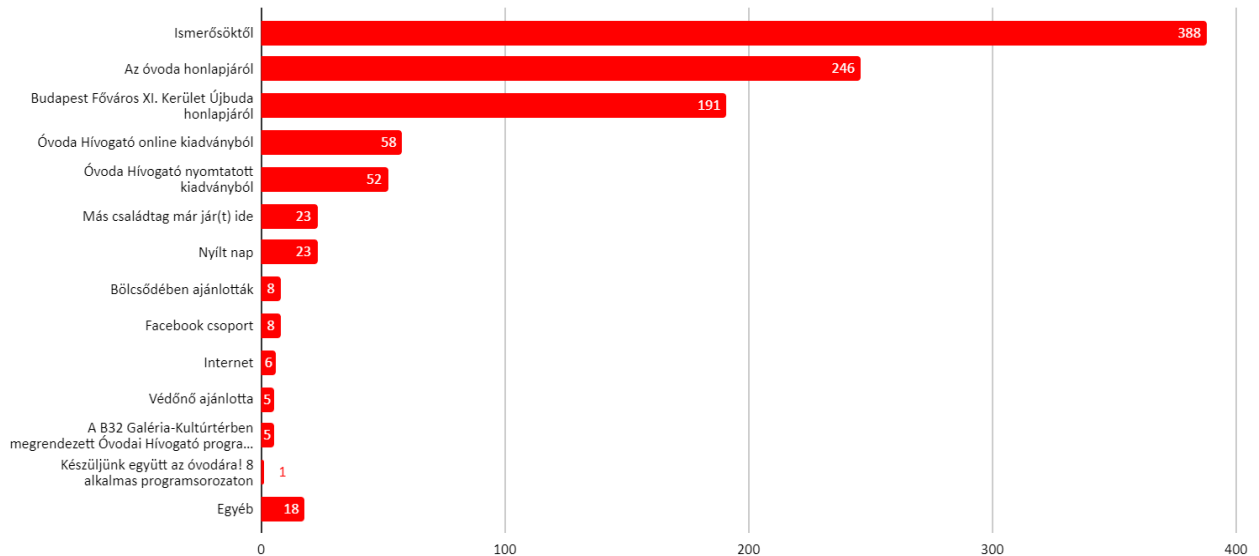
65. sz. ábra: önkormányzati fenntartású óvodaválasztás preferenciái

Forrás: szülők

Az önkormányzati fenntartású óvodákat választó szülők döntését elsősorban az otthonuktól való távolság, másodsorban a körzet szerinti biztos óvodai felvétel és harmadsorban az óvodapedagógus személye határozza meg. Az intézmények külső és belső adottságai, tárgyi felszereltsége, azaz az óvodák infrastrukturális állapota ezt követi, megelőzve az óvodák pedagógiai

specifikációját. **Az intézmények (akár nem körzetes is) kiváló reputációja, pedagógiai programja, nevelési elve és a környezettudatos, zöld óvodai elköteleződése a szülők 57%-ának elsődleges. Az SNI ellátás az inkluzív nevelés és a tehetséggondozás - a válaszok arányából következtetve - főként az érintett családok számára döntő.** Az „egyéb” választ adók döntése között a nagyszülők óvodához való közelsége, az alacsonyabb csoportlétszámok, az intézmény családi légköre, a homogén és heterogén életkori összetételű csoportokból való választási lehetőség, a nagyobb testvér is az adott óvodába járt, vagy az intézményhez közeli iskolába jár, illetőleg a sportolási lehetőség szerepelt.

5. Óvodaválasztást megelőzően, honnan szerzett információt az intézményről?
617 válasz

66. sz. ábra: intézménnyel kapcsolatos információszerzési források

Forrás: szülők

A szülők óvodaválasztást megelőzően alapvetően az ismerőseiktől tájékozódnak és az ő tapasztalataik, ajánlásuk befolyásolhatja döntésüket. Az online tér elterjedésével az óvodai honlapok, az Önkormányzat honlapja és az Óvoda Hívogató elektronikus formája nyújtják a biztos tájékozódási lehetőséget. **Az Óvoda Hívogató nyomtatott formája közel akkora érdeklődésre tart számot, mint az online kiadvány. Ez megerősíti a nyomtatott formátum létjogosultságát.** Az Önkormányzat által 2023-ban első alkalommal elindított Óvoda Hívogató program és a „Készüljünk együtt az óvodára!” 8 alkalmas programsorozat is megjelenik hiteles információforrásként, de mivel az említett programok még bevezetési idejüket élik, kevésbé vonultak be a köztudatba. Az „egyebekben” az óvoda régmúlta visszavezethető ismerete, a bölcsődei gondozók ajánlása is megjelenik.

Az óvodaválasztást követő 3 – 4 év, melyet a gyermekek az óvodában töltenek, meghatározó további életútjukra vonatkozóan. Fejlődés szempontjából – a csecsemőkor mellett – az egyik legszenzitívebb időszak. Ezért valamennyi óvodai szakember nevelő-fejlesztő munkája kulcsfontosságú a gyermekek egyéni ütemben végbemenő fejlődésében.

A megkérdezett szülők 85,7%-a nagyon vagy teljes mértékben elégedett (8, 9, 10 pont)¹⁰ a gyermekét nevelő óvodapedagógusok szakmai, erkölcsi és etikai tevékenységével. Az erre a kérdésre adott

¹⁰ Szülői kérdőív 6. kérdés szerint

óvodapedagógusi és pedagógiai asszisztensi válaszokhoz képest ez az arány közel 10 %-kal alacsonyabb, amit alapvetően a válaszadói kör számosságának eltérése okozhat. Megállapítható, hogy összességében az óvoda magáról alkotott képe megegyezik az intézményi ellátást igénybe vevő partnerek véleményével. A szülők 86 %-a nagyon vagy közel teljes mértékben (8, 9, 10 pont)¹¹ elégedett gyermeke pedagógiai asszisztensének szakmai tevékenységével. Ezt a szintű elégedettséget a dajkák¹² vonatkozásban a szülők 89%-a jelezte. **A gyermekekkel legtöbb időt eltöltő munkatársak nevelő-fejlesztő tevékenységével és etikai, erkölcsi hozzáállásával átlagosan a szülők 85,9%-a közel teljes mértékben elégedett. A gyógypedagógiai fejlesztő munkatársak (logopédus, gyógypedagógus, óvodapszichológus, preventív mozgásfejlesztő)¹³ segítségnyújtásával, szakmai tevékenységével való elégedettségét a 10 fokú skálán a szülők 70%-a 8, 9 és 10 pontra értékelte.** A szülők online válaszadásának tapasztalatai alapján megállapítható, hogy minden megkérdezett számára (nemcsak a sajátos nevelési igényű gyerekek családjai részéről), kiemelten fontos, hogy gyermekeik óvodájában korszerű pedagógiai módszerekkel, gyermekközpontú módon, az együttműködést támogató, de az egyes gyermekek egyéni fejlesztési igényeit is figyelembe vevő légkörben folyjon a szakmai munka, mellyel általánosságban meg vannak elégedve.

Az óvodavezetők, a pedagógusi és a szülői vélemények valamennyi megkérdezett területen szintén a pontozási skála felső harmadára estek. **Az elégedettség további növelésére javasolt célzott intézményi kérdőívvel, szülői fókuszcsoportos beszélgetéssel megismerni a szülői véleményeket, elvárásokat.**

A gyermekek mindenekfelett álló érdekeit szem előtt tartó együttnevelés megvalósításához a felek asszertív kommunikációjára és a felmerülő nehézségek szükséglet alapú, produktív, problémamegoldó együttműködésére van szükség. Ezt a folyamatot támogatja, ha a szülők a pedagógusokkal napi szinten beszélni tudnak. **A szülők 92,5% ¹⁴ szerint erre óvodájukban lehetőségük van. A kommunikáció és panaszkezelés eredményességével viszont csak 56,9%-uk¹⁵ elégedett teljes mértékben (10 pont) és további 26,9% elégedett nagymértékben (8, 9 pont).** Az óvodavezetőket könnyen eléri (84,3%)¹⁶, a problémáikra, a válaszadók kétharmada ¹⁷ nagyrészt azonnali, vagy rövid időn belül megoldást kap. **A szülői válaszok megerősítik az óvodapedagógusok, pedagógiai asszisztensek és óvodavezetők jelzését, miszerint szükségesnek érzik a további kommunikációs továbbképzéseket.**

A szülők egymással való együttműködése, gyermekük óvodai csoportján belül, az intézményi szülői szervezetben, vagy a gyermekek színvonalas nevelését támogató óvodai alapítványokban igen változatos. **Megállapítható, hogy az óvodai csoporton belül, a szülők fele intézményi szinten a szülők egyharmada, míg alapítványi ügyekben csupán 14%-a aktív.¹⁸ A külső és belső helyszínen megrendezett gyermekprogramok mennyiségével, minőségével és változatosságával a válaszadók kétharmada nagyon megelégedett. A családi programok tekintetében ennél is magasabb mértékű (75-80%) az elégedettség.** A szülők szívesen fogadnának több buszos kirándulást, angol nyelvű foglalkozást, sportolási és táncolási (balett, néptánc, ritmikus gimnasztika) lehetőséget az óvodai

¹¹ Szülői kérdőív 7. kérdés szerint

¹² Szülői kérdőív 8. kérdés szerint

¹³ Szülői kérdőív 9., 10., 11. és 12. kérdésre adott válaszok szerint

¹⁴ Szülői kérdőív 13. kérdés szerint

¹⁵ Szülői kérdőív 14. kérdés szerint

¹⁶ Szülői kérdőív 15. kérdés szerint

¹⁷ Szülői kérdőív 16. kérdés szerint

¹⁸ Szülői kérdőív 17-20. kérdései szerint

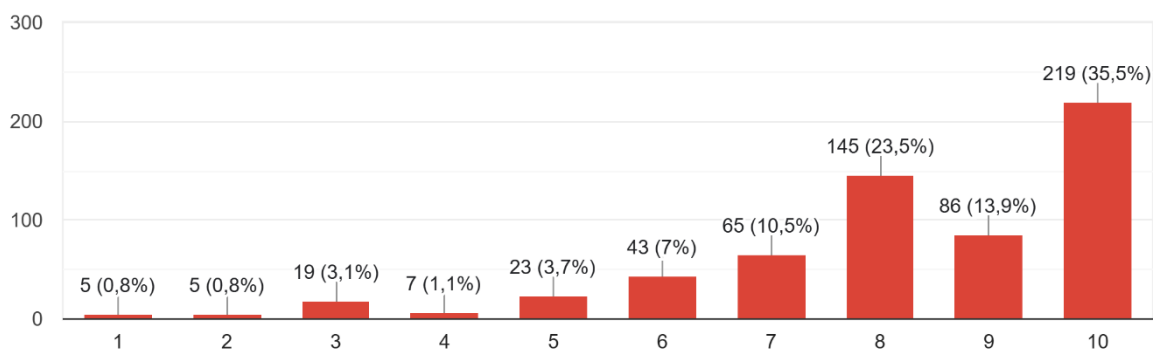
programok között.¹⁹ **A külön programokban a válaszadó szülők 37%-a tudna aktívan részt vállalni. A többség ezeket jelenlegi életkörülményeivel, munkabeosztásával csekély mértékben tudná összeegyeztetni.**²⁰

A szülők 94%-a jó szívvel ajánlaná másnak is gyermeke óvodáját. Annak családias, odafigyelő légkörével a válaszadók 85%-a nagyon elégedett.²¹

6.7. Az óvodák infrastrukturális állapota

28. Mennyire elégedett az óvoda felszereltségével (játékok, bútorzat stb.)?

617 válasz

67. sz. ábra: elégedettség az intézmény felszereltségével

Forrás: szülők

Az óvodák számára előírt eszközök biztosítását a köznevelési törvény végrehajtási rendelete és az ONOAP (363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról) szabályozza. Az utóbbi előírja, hogy az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését oly módon kell kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfeleljen változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. A beérkezett 617 válaszból a szülők közül 219 teljes mértékben elégedett (10 pont) 35,5%-gyermeke intézményének felszereltségével. Az óvodáskorúak egészségmagatartása, egészséggel kapcsolatos attitűdjeik még eredményesen alakíthatóak, ezért ebben a feladatban a család mellett az óvodák szerepe rendkívül fontos. Pozitív visszajelzés, hogy a szülők döntő többsége (77,9%) 7-10 pontig értékelte az óvodák felszereltségét, a játékokig bezárólag. Az óvodások nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a sokoldalú képességfejlesztés eszközeivel, azok segítségével a gyermekek személyiségének fejlődését biztosítják, elősegítését szolgálják. A szülők értékelése alapján a tárgyi feltételben biztosítottak a testi fejlesztéshez, a játékokhoz és a tanulási folyamatokhoz szükséges eszközök. Ezek megléte az intézményben dolgozó pedagógusok naprakészségét tanúsítják. **Mindezek finanszírozása a XI. kerület Önkormányzatának megfontolt tervezésével, az intézményben dolgozó pedagógusok bevonásával történik.** A 617 kérdőívet visszaküldő szülők közül mindössze 18,8 % adott 1-6 pont értéket a kérdésre, mely feltételezi, hogy a gyermekének intézményében ezek a feltételek nem állnak hiánytalanul rendelkezésre, vagy erre nincs rálátása a szülőknek. **Ezek intézményi monitorozása minőségi javulást eredményezhet a kétirányú kommunikációban.**

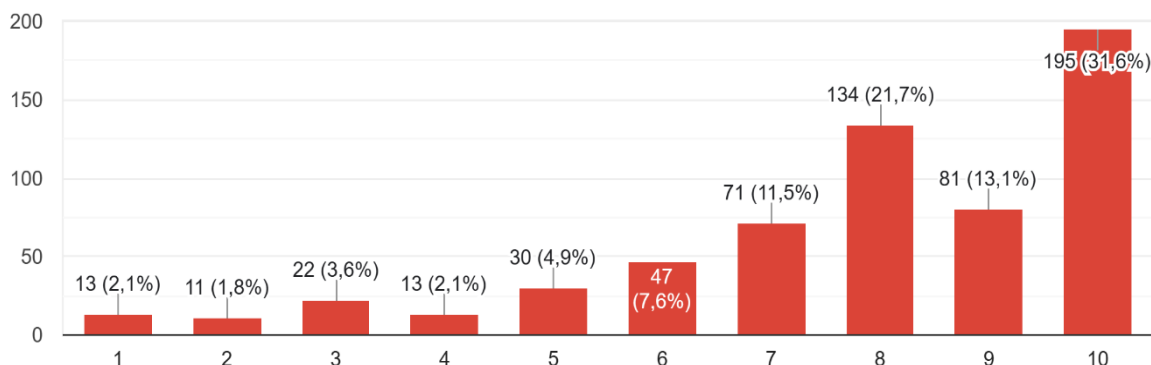
¹⁹ Szülői kérdőív 21-25. kérdései szerint

²⁰ Szülői kérdőív 26. kérdés szerint

²¹ Szülői kérdőív 27. é 30. kérdései szerint

29. Mennyire elégedett az óvoda udvarával (játékok, kapuk, bejáratok, járdák, burkolatok stb.)?

617 válasz

68. sz. ábra: elégedettség az intézmény udvarával

Forrás: szülők

195 szülő (31,6%) gondolja úgy (10 pont), hogy a XI. kerület Önkormányzata és az üzemeltetésért felelős Újbuda GAMESZ jó gazdája az általa fenntartott köznevelési intézményeknek. Összességében megállapítható, hogy a választ adó szülők közül 481 (7-8-9-10) 77,9 % elégedett a fenntartó gondoskodó magatartásával az általa fenntartott óvodaépületek és a hozzá tartozó udvarok vonatkozásában.

Az épületek karbantartása, felújítása tervszerűen az Újbuda GAMESZ irányításával folyik. **A működtető feladata továbbá a köznevelési intézmény alapító okiratában foglalt feladat ellátásához jogszabály szerint szükséges technikai berendezések működtetése, javítása, karbantartása, cseréje és a tulajdonában lévő taneszközök, egyéb eszközök és felszerelések karbantartása.** Az Újbuda GAMESZ által készített műszaki felmérés alapján megállapítható, hogy az épületek felújítása tervezett, melyben megjelenik a hőszigetelt bejárati ajtók és ablakok beépítése, a régiók cseréje, a radiátorok, termosztatikus szelepek, kazánok energiatakarékosra való cseréje, világításkorszerűsítés. Több épület teljes mértékig megújult és újak is átadásra kerültek. Az Újbuda GAMESZ saját kiválasztási standard eljárása alapján 2022-ben a négy legnagyobb fogyasztású önkormányzati tulajdonú és fenntartású épületre vonatkozóan **energetikai felméréseket készítettett.** Az elkészült felmérések tartalmazzák az épületek alapadatait, a részletes épületfizikai háttérszámításokat, a javasolt energetikai beruházások többféle opcióját a megtérülési számításokkal együtt. Általánosságban elmondható, hogy a jelenlegi fűtési rendszerek korszerűsítése önmagában nem hoz lényeges energia megtakarítást. Minden épület esetében megállapítható, hogy a komplex felújítás hozhat érdemi előrelépést, költséghatékonyabb működést

A négy legkevésbé energiahatékony épület:

1. Albertfalva Óvoda Bükköny Óvoda telephelye (116 Budapest, Bükköny u. 9.)
2. Észak-Kelenföldi Óvoda székhelye (1119 Budapest, Tétényi út 46-48.)
3. Észak-Kelenföldi Óvoda Palánták Óvoda telephelye (1119 Budapest, Mérnök u. 42.)
4. Dél-Kelenföldi Óvoda Lurkó Óvoda telephelye (1119 Budapest, Bornemissza u. 21.)

Mindegyik épület műszaki és energiafogyasztási állapota alátámasztja a fenntartói beavatkozás szükségességét, az elvárható és költséghatékonyabb működtetést. Külön kiemelendő az Albertfalva Óvoda Bükköny Óvoda telephely épület esetében a távfűtés fajlagos fogyasztásának kiugró értéke.

A Köznevelési Koncepció szempontjából megfontolásra javasolt az Észak-Kelenföldi Óvoda székhely (1119 Budapest, Tétényi út 46-48.) intézmény épületének energetikai korszerűsítésénél köznevelési, szakmai szempontok figyelembevétele a kihasználatlan férőhelyszámokról való döntésig.

Az Újbuda SMART 11 Nonprofit Kft. felméréséből kitűnik, hogy a pedagógusok által használt **számítógép - kivétel nélkül minden feladatellátási helyen - cseréje szükséges**. Ez azért is nagyon fontos megállapítás, mert a számítógépet - a COVID óta kifejezetten előtérbe került - kommunikációs eszközként is használják az intézmények, illetőleg a hamarosan bevezetésre kerülő teljesítményértékelési rendszer működtetéséhez és az elektronikus óvodai dokumentumok (pl.: csoportnaplók, fejlődést követő naplók stb.) vezetéséhez is nélkülözhetetlen.

7. Megoldási javaslatok, lehetőségek

Az önkormányzati fenntartású óvodák vezetői és óvodapedagógusai, pedagógiai asszisztensei által visszaküldött online kérdőívekből összegyűjtésre kerültek azok a feladatok, amelyeket a 8 év távlatában a legalacsonyabb számú értékeléssel illették a válaszadók. Az óvodapedagógusok (vezető, óvodapedagógus és pedagógiai asszisztens együttesen) válaszaik alapján a következő anyagi és szakmai eredetű feladatok rajzolódnak ki és fogalmazhatók meg:

7.1. A Szakmai Centrumok működtetésének újragondolása, továbbfejlesztése

- Szakmai Centrumok tagságának anyagi elismerése
- valamennyi óvoda delegáljon legalább egy óvodapedagógust minden Szakmai Centrumba
- az elért sikereik, eredményeik bemutatása konferencia és kiadvány formájában is
- a Szakmai Centrum vezetője és tagjai presztízsét emelni az elért szakmai eredmények szerint.

7.2. Vezetői feladatok eredményesebb megoldása, feladatok delegálása

- időgazdálkodási tréning kerületi megszervezése, fenntartói finanszírozása
- teljesítményértékelési továbbképzés a vezetői csapatok részére
- fiatal pályakezdekők megtartása, bevonása, utánpótlás-nevelés, létszámhiány kezelésére intézkedési tervek kidolgozása
- a helyi elismerési rendszer átgondolása
- a dolgozók munkájának hatékony megismerése (új bérezési, teljesítményértékelési rendszer alapja)
- kommunikáció javítása az egyes feladatellátási helyek között

7.3. Gyermekfelvételek irányíthatósága

7.4. Javaslatok az óvodapedagógusok anyagi elismerésének javítására, pályán való kerületben tartására

- a pedagógiai programhoz kapcsolódó képzések támogatása
- a cafetéria biztosítása a törvényi előírás szerint

7.5. Az SNI és a BTMN gyermekek csoportonkénti létszámának maximalizálása (2 -2 fő)

- SNI és BTMN nevelést segítő képzések folytatása a dajkák bevonásával is

7.6. Gyógypedagógiai munkacsoport létrehozása

- gyógypedagógiai koordinátor státusz kialakítása
- további 10 gyógypedagógusi státusz létrehozása
- a BTMN gyermekek után járó inkluzív pótlék bevezetése

7.7. Szülők részére tervezett helyi és kerületi előadások, tájékoztatók

- óvodáztatás, beiskolázás, SNI integráció, pedagógiai programok tartalma stb.

7.8. Infrastruktúra

- magas minőséggel rendelkező számítógépek beszerzése valamennyi intézmény minden csoportja részére
- a megváltozott kommunikációs csatornák működtetéséhez a megfelelő WIFI hálózat kialakítása

7.9. Inkluzív nevelés pedagógiai szemléleti és módszertani megerősítése

Az óvodapedagógusok szerint meg kellene teremteni annak a lehetőségét, hogy csoportonként maximalizálni lehessen a különleges bánásmódot igénylő gyermekek létszámát. Erre azért van szükség, mert egyrészt egyre több olyan gyermek érkezik az intézményekbe, aki nem kifejezetten speciális igényű, de mégis valamilyen fejlődési elmaradása van. Másrészt azért is, mert bizonyos problémával küzdő gyermekek (pl.: autizmus spektrum zavarral küzdők) számára kifejezetten káros a nagy létszámú gyermekcsoport, továbbá a pedagógus és szakember hiány is jelentősen megnehezíti a gyermekekkel való szakszerű foglalkozást és a fejlesztő tevékenységet. Az integráció és az inklúzió megvalósulása a kerület óvodáiban az együttnevelés elméleti és gyakorlati teljesítésének folyamataiban érhető tetten. Az intézmények mindegyike befogadó intézmény, teljes mértékben felkészült a sajátos nevelési igényű gyermek fogadására, melyet a kerületi feladatellátásáért felelős Önkormányzat évek óta jelentősen támogat plusz fejlesztő státuszok kialakításával, továbbá helyi képzések finanszírozásával. Az óvoda életét, értékeit, módszereit, személyi és tárgyi feltételeit úgy alakítják, hogy valamennyi érintett gyermek szükségleteit figyelembe veszik, törekednek a szociális beillesztésre is. Valamennyi pedagógus az egyes gyermekek egyedi igényeihez, szükségleteihez való alkalmazkodást, az egyéni differenciálást fő feladatának tekinti. Az óvodapedagógus együttműködő, segítő partnere a gyógypedagógus, a pszichológus, a fejlesztőpedagógus és a gyógypedagógiai asszisztens. Ennek ellenére visszatérő kérvényként fogalmazódik meg a fenntartó felé újabb segítő státuszok és képzések finanszírozására.

7.10. A szülővel való kommunikáció javítása

Az óvodapedagógus – szülő kapcsolata többféle lehet, az igazi hatékonyság érdekében az együttműködésre törekvő, a partnerségre épülő, a segítségre, bátorításra szolgáló formákat kell előnyben részesíteni. A szülővel való megfelelő szintű és minőségű kapcsolattartás nemcsak azért fontos, hogy az intézmény elfogadottsága, támogatottsága jó legyen, hanem azért is, mert a gyermek szempontjából az egyik legfontosabb nevelési színtér a család. A kerület pedagógusai hatékonyak és eredményesnek ítélik meg a szülővel való kapcsolattartás formáit és a kommunikációját is, ezért javasolt tovább folytatni a kommunikációs technikák alkalmazásáról szóló kerületi képzést a minőségi óvodai ellátás érdekében.

7.11. Az óvodai struktúra átalakítás előnyeinek fenntartása, hátrányainak kompenzálása, a pedagógiai innováció megerősítése

A kerületi óvodák szakmai életének és fejlődésének egyik meghatározó terepe az Újbudai Pedagógiai Iroda által évente kétszer megrendezésre kerülő szakmai hét, amelynek keretében lehetőség van az óvodai jógyakorlatok, pedagógiai-módszertani megoldások plenáris bemutatására. Javasolt átgondolni, hogy ez a rendezvény miként egészíthető ki rendszeres, gyakorlatorientált óvodai hospitálásokkal, helyszíni workshopokkal, a Szakmai Centrumok konferenciájával. A pályakezdő óvodapedagógusok mentorálása és a hospitálási lehetőségek növelése hozzájárulhat a pályakezdők

megtartásához.

7.12. A munkaterhelési problémák kezelése

Az ÓNOAP (363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról) így fogalmaz: „Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára. [...]

Emiatt fontos, hogy megteremtjük a megfelelő, harmonikus és eredményes munkavégzés feltételeit, ami a szervezet érdekeivel és céljaival is megegyezik. A vizsgált kérdőíves visszajelzések alapján megállapítható, hogy a pedagógusok és az őket segítő alkalmazottak számára kihívást jelent a helyettesítés, a magas számban jelentkező SNI és BTMN gyermekek ellátása. Mindezek mellett a munkatársak igyekeznek eleget tenni a továbbképzési és minősítési előírásoknak. A szervezeti klíma a nyolc év alatt stabilizálódni látszik az intézményekben.

8. Fenntartói célok, kiemelt feladatok

Az Önkormányzat a 2024-2030 közötti időszakban az alábbi célok elérését és feladatok megvalósítását szándékozik végrehajtani:

1. A hatályos törvényekben megjelölt köznevelési kötelező alapfeladat - óvodai nevelés - ellátása, melynek nagy része saját fenntartásban lévő óvodahálózatában, egy része pedig egyéb fenntartásban lévő köznevelési intézményekkel kötött köznevelési megállapodások keretében történik.
2. A kötelező feladatellátás minőségének és színvonalának megőrzése és fejlesztése, az intézmények működésének finanszírozása.
3. A feladatellátás során az Önkormányzat kötelező feladatai prioritást élveznek. A köznevelési intézmények számára a törvényben biztosított szakmai autonómiájának tiszteletben tartása mellett:
 - a nevelőmunka folyamatos, minőségi fejlődésének biztosítása,
 - a szülők és a gyermekek igényeinek kielégítése a lehetőségek függvényében,
 - a különböző irányultságú pedagógiai programok szerint működő óvodák nyújtotta nevelési lehetőségek gazdag, választékának magas színvonalú biztosítása a kerületben.
4. Az Önkormányzat célja, hogy a folyamatos értékelés és visszacsatolások figyelembevételével egy a társadalmi és jogszabályi változásokra is reagálni képes, hosszútávon fenntartható óvodahálózatot működtessen.
5. Az Önkormányzat célja, hogy a tanköteles korú és iskolaérett gyermekek iskoláztatását elősegítse, melyhez az óvodapedagógusok, az óvodapszichológusok, a fejlesztőpedagógusok és egyéb szakemberek is hozzájárulnak szakmai munkájukkal. Az Önkormányzat szükség szerint minden óvodában biztosítja az óvodapszichológust, logopédust, fejlesztőpedagógust, illetve a meghatározott eszközöket.
6. Az óvodavezetők értékelésébe is beépítendő az iskolaérett gyermekek arányának alakulása.
7. Az Önkormányzat a köznevelési intézményei szakmai tevékenységében általánosságban tovább erősíti a társadalmi értékek tiszteletére való nevelést, a valódi esélyegyenlőség biztosítását, a másság elfogadására történő érzékenyítés nevelési folyamatba való emelését.
8. Az Önkormányzat továbbra is kiemelten kezeli a nemzetiségi óvodai nevelés biztosítását.
9. Az Önkormányzat figyelmet fordít a kisgyermekkorai fejlesztés és nevelés kerületi hozzáférésére, együttműködik és támogatja a kerületi koragyermekkorai fejlesztési kezdeményezéseket, illetve támogatja ennek a szolgáltatási palettának a bővítését.
10. Az Önkormányzat továbbra is nagy hangsúlyt fektet a biztonságos közlekedés óvodás kortól való elsajátíttatására.
11. Az önkormányzati fenntartású óvodarendszerben jelenleg három feladatellátási hely esetében 60% alatti a férőhely-kihasználtság. Ugyanakkor a demográfiai prognózis szerint az Önkormányzatnak szükséges felkészülnie az ingatlanpiac által indukált óvodai ellátási igényre. Az óvodák férőhelyeinek folyamatos vizsgálatával, valamint az óvodai körzetek tervezett módosításával (8 óvodai körzet kialakítása), a jelenlegi

csoportszüneteltetésekkel, az alacsonyabb gyermeklétszámmal működő intézményekkel, valamint az Önkormányzat által megkötött Településrendezési szerződésekbe foglalt újabb óvodai férőhelyekkel kívánja a közeljövőben megvalósuló lakásépítkezések és beköltözések következtében várhatóan növekvő óvodai ellátási igényt teljesíteni.

12. Kerületi szinten az SNI ellátás és a kerületi óvodapedagógiai munka minőségének megőrzése, illetve javítása érdekében elengedhetetlen Újbuda óvodáinak – a fenntartó kilitétől független – együttműködése.

8.1. Az Önkormányzat a következő időszakban kiemelt figyelmet kíván fordítani:

- A köznevelési intézmények működtetése színvonalának megőrzésére, fejlesztésére és a szükséges anyagi források biztosítására, ugyanakkor a közpénzekkel való gazdálkodás felelősségét érezve, a köznevelési intézmények rendszeres és korszerű ellenőrzésének szükségességére, az intézményhálózat racionális, korszerű és hatékony működésére.
- A köznevelési intézmények állagának fejlesztésére több évre szóló felújítási ütemterv szerint.
- A köznevelési intézmények tárgyi eszközeinek fejlesztése a jogszabályi előírások és az óvodai pedagógiai programok figyelembevételével.
- A köznevelés személyi feltételeinek minőségi fejlesztésére.
- A feladatfinanszírozás és az intelligens mérés–értékelés eszközével a tartalmi munka minőségének javítására a gazdaságosság szem előtt tartásával.
- A csoportlétszámok SNI szorzókkal történő maximum 25 fős limitjének betartására. **Csoportonként 2 fő SNI és 2 fő BTMN gyermek nevelhető az Oktatási Hivatal által kibocsájtott ajánlás és irányelvek szerint.**
- Valamennyi általa fenntartott óvodában:
 - a beszédfejlesztés, a beszédmegértés készségeinek fejlesztésére,
 - a mozgás, művészeti nevelés és kreativitás fejlesztésére,
 - a pedagógusmunka hatékonyságára és az intézményvezetői munka eredményességére, a pedagógiai munka elismerésére,
 - az óvodapedagógusok pedagógiai-módszertani kultúrájának megerősítésére,
 - az óvodai munka minőségbiztosítására,
 - a környezeti nevelés fontosságára,
 - a szülőkkel való kapcsolattartás folyamatos megújítására,
 - a pedagógus továbbképzési rendszer továbbfejlesztésére,
 - az óvodai inkluzív szemlélet megerősítésére,
 - az óvodák szakmai együttműködésének megerősítésére
 - az önkormányzati fenntartású óvodák innovációs „állomásokká” alakítására,
 - a Szakmai Centrumok továbbfejlesztésére, konferenciák szervezésére.
- Az óvodaösszevonások előnyeinek érvényesítésére, fiatalabb munkavállalói generáció

bevonására, innovációs szemléletre, inkluzív nevelési gyakorlatra, az SNI, BTMN gyermekek kerületen belüli egységes elosztására, és a szülőkkel való hatékony kommunikáció kialakítására.

- Az innovatív óvodai rendszer kialakítására, melynek előfeltételei:
 - a szülő és gyerekközpontú (kommunikáció, szülői tájékoztatás, továbbképzés) kommunikációs terv készítése és a megvalósulás nyomon követése,
 - újszerű gyakorlatorientált kutatásokban-innovációkban való részvétel/azok indítása, a korszerű pedagógiai-módszertani kultúra meghonosodása céljából,
 - főiskolai gyakorlólhelyek bővítésének felajánlása az ELTE Bárczy Gusztáv Gyógypedagógiai Karának, az óvóképzésnek, segítve ezzel a pályakezdők bevonását,
 - koordinálás az egyházi, magán és egyéb állami szereplők közt SNI témában,
 - az Intézményi és dolgozói teljesítményértékelési rendszer megismerése, bevezetése
 - az „év pedagógiai innovációja” díj, az „év legjobban működő Szakmai Centrumja díj” a szakma és külső szakértők szerint,
 - szakmai továbbképzések, pedagógiai asszisztensekből óvodapedagógus képzés támogatása, óvónők esetén gyógypedagógiai kiegészítő végzettség megszerzésének támogatása,
 - szupervízió, coach, tréner, pszichológus biztosítása pedagógiai kérdésekben, illetve a kiégés ellen,
 - kerületi szakmai workshopok, intézményi látogatások, műhelykonferenciák szervezése

9. Finanszírozás

9.1. A finanszírozás célja és elvei

A finanszírozás legfontosabb célja, hogy hosszú távon biztosítsa a köznevelési intézmények működésének személyi és tárgyi feltételeit.

Legyen:

- kiszámítható,
- ellenőrizhető,
- általánosan alkalmazható,
- biztosítsa a szakmai önállóságot.

9.2. A csoportok létszámának meghatározása

Óvodák: A csoportok tervezhető átlagléttszáma 23 fő az SNI szorzó beszámításával.

9.3 Működési keretek meghatározása

Az óvodák nyitva tartása napi 12 óra.

Reggel 6.00-7.30 óra, valamint
délután 16.30-18.00 óra között ügyeleti rendszerrel.

A finanszírozás elvei

Óvodai személyi juttatások, álláshelyek meghatározása

- A kialakult gyakorlatnak megfelelően a kerületben változatlanul finanszíroz az önkormányzat minden óvoda élén egy fő igazgatót, 1 fő függetlenített igazgató-helyettest, székhelyen és telephelyenként 1 fő igazgató-helyettes I. és 1 fő igazgató-helyettes II., óvodánként 1 fő óvodapszichológust (illetve szükség szerint plusz pszichológust). A 401/2023.(VIII.30.) Kormány rendelet szerint meghatározott, csoportonként 2 óvodapedagógus és 1 dajka álláshelyet biztosít az önkormányzat. Feladatellátási helyenként az egyik óvodapedagógusi álláshely a rendelet szerint meghatározott igazgató-helyettesi álláshely, az igazgató-helyettes II. pótlékre jogosult, amely az adott feladatellátási hely gyermeklétszámától függ és minden évben a költségvetési rendeletben kerül meghatározásra. Amennyiben az óvodai csoportlétszám több mint a finanszírozott átlaglétszám, arányosan nő a finanszírozás mértéke.
- A fentiekén túlmenően figyelembe kell venni a pedagógiai programokban jóváhagyott egyedi sajátosságokat az álláshelyek meghatározásánál.
- Az óvoda pedagógiai programjában vállalt plusz feladatok ellátásának biztosítása, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat szakvéleményével rendelkező, integráltan foglalkoztatott enyhe értelmi fogyatékos beszéd-fogyatékos, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekeket duplán kell számításba venni a csoportlétszám meghatározásánál, mozgásszervi, érzékszervi, középsúlyos értelmi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral küzdő gyermeket pedig hármas szorzóval.
- A szakmai munka támogatásának érdekében szakmai munkaközösségek működésének feltételeit biztosítja az Önkormányzat.
- A Szakmai Centrumok működéséhez a fenntartó biztosítja az anyagi feltételeket.
- A nevelőmunkát segítő alkalmazottak körének meghatározása fentiekén túl:
 - integráció szerint szükséges gyógypedagógus álláshelyek,
 - szükség szerint fejlesztő pedagógus álláshely,
 - 3 csoportonként 1 pedagógiai asszisztens, illetve ahol indokolt plusz
 - szükség szerint gyógypedagógiai asszisztens
 - 5 preventív mozgásfejlesztői álláshely,
 - legalább 4 csoportos feladatellátási helyenként 1 óvodatitkári álláshely,
 - szükség szerint kertész álláshely,
 - 4 csoportonként 1 takarítói álláshely,
 - feladatellátási helyenként 1 konyhas álláshely.

9.4.1 Személyi fejlesztések

- 1 gyógypedagógus-koordinátori álláshely a 8 óvodához számítva,
- az SNI fejlesztési óraszámok alapján további 10 gyógypedagógusi státusz kerületi szinten.

9.4.2 Az intézményi személyi juttatás előirányzat tervezése

Alapbér előirányzat kiszámítása

- A működő csoport szerint kiszámolt álláshelyeken alkalmazott pedagógusok tényleges alapbére plusz a be nem töltött álláshelyekre a PI. fokozathoz tartozó illetményesáv alsó határának bére, továbbá
- a nem pedagógus dolgozók ténylegesen betöltött álláshelyeinek bére és a be nem töltött álláshelyekre a bértáblázat középkategóriájának megfelelő bér.

Kötelezően járó, nem normatív bérelemek:

- helyettesítés, túlóra,
- vezetői pótlékok,
- egyéb pótlékok,

Egyéb elemek, melyeket a törvényi szabályozások, a tényleges/betöltött/álláshelyek és a jogosság alapján kell meghatározni:

- jubileumi jutalmak,
- felmentések és végkielégítések,
- költségtérítések

Az Önkormányzat által biztosítható keretek:

- cafetéria,
- jutalom,
- megbízási díj,
- pótlékkeret az évenkénti költségvetési rendeletben meghatározottak szerint,
- a fentiek szerint megállapított be nem töltött álláshelyekre jutó személyi juttatás felhasználásáról az intézmény szabadon dönt, de tartós bérré nem használhatja.

Az intézmények dologi költségvetésének tervezése

Gyermeklétszámmal és a feladatokkal összefüggő kiadások tervezése

- Az év január 1-én ellátásban részesülők számát szorozni kell az egy főre jutó területi normatívával.

A dologi kiadások többi része az adott évre kiadott költségvetési tervezési útmutató szerint történik.

Következő időszakban szükséges előkészítő feladatok

- a kötelező és a vállalt feladatok ellátási, működési mutatószámainak figyelemmel kísérése, az adatok évenkénti elemzése. A feladat-ellátási rendszer értékelése.
- az Önkormányzat nevelési évenként meghatározza az indítható óvodai csoportok és a szüneteltetett csoportok számát.

10. Intézkedési terv

A beazonosított területeken a megvalósítás időtartama 2024-2030 közötti időszakra tervezendő.

10.1. Az inkluzív nevelés pedagógiai, szemléleti és módszertani megerősítése

I./1. Inkluzív nevelési pótlék kiterjesztése

Az inkluzív nevelés pedagógiai, szemléleti és módszertani megerősítése érdekében inkluzív nevelési pótlék kiterjesztése BTMN gyermekeket ellátó pedagógusokra is. A már SNI ellátásra bevezetett inkluzív pótlék kiterjesztése a BTMN ellátásból adódó többletfeladatot ellátó óvodapedagógusok munkájának elismerésére szolgál. A kiterjesztéshez szükséges javaslatot kidolgozni a pótlék jogi és szakmai kereteire vonatkozóan, oly módon, hogy lehetőség szerint annak finanszírozása az Önkormányzat, mint fenntartó, illetve az egyes óvodák, mint munkáltatók részéről egyenlő mértékben valósuljon meg.

Felelős: KIÓ

Határidő: 2024. április 30.

I./2. Célszerű segíteni a nem önkormányzati (egyéb) fenntartású óvodák a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásában történő aktívabb szerepvállalását. Ennek érdekében javasolt a nem önkormányzati (egyéb) fenntartású óvodákkal kötött köznevelési megállapodások kiegészítése a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátására vonatkozó feladatokkal.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

Határidő: 2025. február 28.

I./3. Támogatni szükséges az óvodapedagógusok igény szerinti gyógypedagógiai továbbképzését az inkluzív nevelés pedagógiai, módszertani területen, mely a szabályozó dokumentum felülvizsgálatakor az óvodák 5 évre szóló továbbképzési programjában kerül rögzítésre.

Felelős: Intézményvezető

Határidő: jogszabályi előírás szerint

10.2. A szülőkkel való kommunikáció javítása

II./1. A helyi igényeket és tapasztalatokat figyelembe véve az óvodaigazgatói team-ekben dolgozóigazgatók, függetlenített igazgató-helyettesek, valamint az igazgató-helyettes I. és igazgató-helyettes II. számára a partneri kommunikációs készségek megerősítését szolgáló, valamint konfliktus és panaszkezelési módszereket is tartalmazó vezetői továbbképzést ajánlott tovább folytatni.

Felelős: KIÓ

Határidő: 2025. június 30.

II./2. Minimum 2 évente tervezni szükséges a hatékony probléma és panaszkezelési technikák, protokollok elsajátításáról és a gyakorlatban történő alkalmazásáról szóló óvodapedagógusi/ dolgozói továbbképzéseken való részvétel lehetőségét az óvodapedagógusok számára.

Felelős: intézményvezetők

Határidő: 2025. június 30.

10.3. A munkaerőhiány kezelése, az óvodák innovatív potenciáljának javítása

III./1. A köznevelési intézményekben dolgozók megtartása, munkahelyi elégedettségük növelése illetve új munkavállalók alkalmazása, a pályakezdők bevonása érdekében indokolt új, kiegészítő bérkompenzációs juttatások szabályozását kidolgozni

Felelős: a területért felelős alpolgármester

Határidő: 2025. június 30.

III./2. Az intézményvezetői, menedzseri kompetenciák fejlesztése, a stratégiai intézményvezetés, az intézményi reputáció emelése, az egyenlő tehermegosztásra törekvés érdekében indokolt a helyi igényeket és tapasztalatokat figyelembe véve intézményvezetői továbbképzést biztosítani az óvodaigazgatói vezetői team-ek számára.

Felelős: Újbudai Pedagógia Iroda

Határidő: 2025. december 31.

III./3. Az óvodapedagógus képzést biztosító felsőoktatási intézményekkel szükséges fenntartói szinten együttműködési megállapodásokat kötni a gyakorlati képzés biztosítására és az óvodapedagógus hiány enyhítésére.

Felelős: a területért felelős alpolgármester

Határidő: 2024-től folyamatos

III./4. Támogatni szükséges a Szakmai Centrumok tudásmegosztása érdekében a helyi, intézményi szintű pedagógiai innovációt, a Szakmai Centrumok által vezetett műhelymunkát az egymástól tanulás lehetőségét. Ennek elérése érdekében az Önkormányzat anyagi kereteit figyelembe véve szükséges megvizsgálni a Szakmai Centrum-vezetők, munkaközösség vezetők anyagi elismerésének lehetőségét.

Felelős: KIÓ

Határidő: 2024. december 31.

10.4. Az önkormányzati óvodai ingatlanok állagának megóvása, fejlesztése

IV./1. Évente 1 alkalommal körzetenként szükséges megvizsgálni a korcsoportos létszámadatokat amennyiben a 3 éven belül óvodás kort elérő gyermekek száma, valamint az adott körzetet érintő meglévő és új lakásépítési tervek indokolják. A felmérés eredménye alapján fejlesztési koncepció elkészítése javasolt.

Felelős: KIÓ

Határidő: 2024-től folyamatos

IV./2. A 2016-os, az intézménybővítések műszaki lehetőségeit feltáró tanulmányra építve – az Újbuda GAMESZ-szel, valamint a Városgazdálkodási Igazgatósággal együttműködésben szükséges az óvodák infrastrukturális állapotának áttekintése az esetleges felújítások, energetikai korszerűsítések pontos beazonosítása végett.

Felelős: Újbuda GAMESZ, Városgazdálkodási Igazgatóság

Határidő: 2025. június 30.

IV./3. Az óvodai körzethatárok felülvizsgálatával és aktualizálásával, a demográfiai adatok figyelembe vételével a területben biztosítani szükséges az óvodás korú gyermekek lehetőség szerinti egyenletes elosztását a meglévő és a tervezett, kialakítandó férőhelyek ismeretének függvényében.

Felelős: KIÓ, intézményvezetők

Határidő: 2024. február 29.

IV./4. Javasolt az óvodai férőhelyek felülvizsgálata és azok optimalizálása az érvényes jogszabályoknak megfelelően.

Felelős: KIÓ, intézményvezetők

Határidő: 2024. február 29.

Az intézkedési terv értékelése

A Képviselő-testület kétévenként értékeli, szükség szerint módosítja az intézkedési tervet.

11. Záradék

Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata a 2023. évi módosított és felülvizsgált Köznevelési Konceptióját, valamint a Köznevelési Intézkedési tervét a/2023. (XII.14.) ÖK határozattal jóváhagyta a fenti dokumentum szerint.

Budapest, 2023. december 14.

Vargáné dr. Kermzner Zsuzsanna
jegyző

Dr. László Imre
polgármester

12. Ábrajegyzék

1. sz. ábra: Lakónépesség száma az év végén - Budapest összesített	11
2. sz. ábra: Lakónépesség száma az év végén – Kerületi bontás	12
3. sz. ábra: Természetes népmozgalom	13
4. sz. ábra: Belföldi vándorlási egyenleg	14
5. sz. ábra: Élveszületések és halálozások száma	15
6. sz. ábra: XI. kerületi érvényes lakcímmel rendelkező állandó népesség (fő)	16
7. sz. ábra: Házasságkötések és válások száma 1995 - 2022	16
8. sz. ábra: 0-14 éves korosztály számossága 2013-2022	17
9. sz. ábra: 0-2 évesek és 3-5 évesek számának alakulása 2013-2022	18
10. sz. ábra: Óvodai feladatellátási- és férőhelyek alakulása 2001-2023	19
1. sz. táblázat: Feladatellátási helyek száma	20
11. sz. ábra: Beíratott gyermekek és gyógypedagógiai ellátásban részesülő gyermekek száma	21
12. sz. ábra: XI. Kerületi óvodahasználók fenntartó szerinti megoszlása	22
13. sz. ábra: Önkormányzati fenntartású óvodába járó gyermekek aránya	22
14. sz. ábra: Csoportok száma és az egy csoportra jutó átlagos gyerekszám	23
2. sz. táblázat	24
3. sz. táblázat	24
15. sz. ábra: Óvodapedagógusok száma, és az egy pedagógusra jutó gyermekszám alakulása	25
4. sz. táblázat	26
5. sz. táblázat	27
16. sz. ábra: Óvodapedagógus fluktuáció Újbuda Önkormányzata fenntartásában működő 8 intézményben	28
17. sz. ábra: hátrányos helyzetű gyermekek számossága és megoszlása	30
18. sz. ábra: almozottan hátrányos helyzetű gyermekek számossága és megoszlása	30
19. sz. ábra: XI. kerületi óvodás gyermekek HH és HHH számossága	31
6. sz. táblázat	34
7. sz. táblázat	34
20. sz. ábra: SNI és BTMN gyermekek aránya	36
8. sz. táblázat	36
9. sz. táblázat	37
21. sz. ábra: OP tevékenységek	37
22. sz. ábra: Önkormányzati óvodákba járó SNI gyermekek fejlesztési óráinak ellátási megoszlása	38
23. sz. ábra: Önkormányzati óvodákba járó SNI gyermekek fejlesztési óráinak ellátási megoszlása	39
10. sz. táblázat	40
11. sz. táblázat	43
12. sz. táblázat	44
24. sz. ábra: Önkormányzati óvodákba beírt gyermekek lakóhely szerinti megoszlása	44
25. sz. ábra: Önkormányzati óvodákba beírt tankötelessé váló gyermekek aránya	45
13. sz. táblázat	46
15. sz. táblázat	48
16. sz. táblázat	48
17. sz. táblázat	49
18. sz. táblázat	50
19. sz. táblázat	50
26. sz. ábra: A kérdőívet kitöltők beosztása 1.	51
27. sz. ábra: A kérdőívet kitöltők beosztása 2.	52
28. sz. ábra: Pedagógiai asszisztensi beosztásban óvodapedagógiai feladatokat ellátók	52
29. sz. ábra: Alkalmazottak nemenkénti megoszlása	52
30. sz. ábra: Alkalmazottak életkor szerinti megoszlása	53
31. sz. ábra: Alkalmazottak lakóhely szerinti megoszlása	53
20. sz. táblázat	54
21. sz. táblázat	55
32. sz. ábra: Pályaelhagyáson gondolkodók aránya	56
22. sz. táblázat	56
33. sz. ábra: Hány éve dolgozik vezetői pozícióban?	57
34. sz. ábra: Munkamegosztás értékelése a vezetői team-en belül	58
35. sz. ábra: változtatás szükségessége az intézményvezetés terén	58
36. sz. ábra: óvodai csoportban töltött valós idő	59
37. sz. ábra: az intézményben folyó szakmai munka megismerésére fordított idő hetente	60
38. sz. ábra: az intézmény területeinek ellenőrzésére fordított idő hetente	60

39. sz. ábra: mely továbbképzések segítenék az óvodák szakmai fejlődését.....	61
40. sz. ábra: kérdőívet kitöltők beosztása	62
41. sz. ábra: munkában töltött évek száma	62
42. sz. ábra: pedagógiai asszisztensek óvodapedagógusi munkakörben eltöltött évei	63
43. sz. ábra: munkaviszony jellege	63
44. sz. ábra: másodállást vállalók aránya	64
45. sz. ábra: helyettesítések miatt elmaradt feladatok típusai	64
46. sz. ábra: iskolára való felkészítés eredményességének megítélése.....	65
47. sz. ábra: szakemberek bevonásának szükségessége.....	65
48. sz. ábra: juttatások fontossága a munkahelyválasztásban	66
49. sz. ábra: egyéb támogatások preferenciái a munkahelyen maradás érdekében	67
50. sz. ábra: várt fenntartói intézkedések az intézményi fluktuáció csökkentése érdekében.....	67
23. sz. táblázat	68
51. sz. ábra: mi segítené a Szakmai Centrumok működését a vezetői team szerint.....	71
52. sz. ábra: mi segítené a Szakmai Centrumok működését a óvodapedagógusok szerint	72
53. sz. ábra: Szakmai Centrum elsimertsége szervezeten belül.....	72
54. sz. ábra: lakásállomány nagysága a XI. kerületben	80
55. sz. ábra: kiadott építési engedélyek és épített lakások számának alakulása a XI. kerületben	81
56. sz. ábra: 0-2, 3-5 évesek, és az elveszületések száma a XI. kerületben.....	82
57. sz. ábra: óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése az óvodavezetők szerint.....	89
58. sz. ábra: óvodai intézményhálózat struktúra átalakításának értékelése az óvodapedagógusok szerint.....	89
59. sz. ábra: a legfontosabb kihívások az intézményi struktúraváltás kapcsán az óvodavezetők szerint	90
60. sz. ábra: a legfontosabb kihívások az intézményi struktúraváltás kapcsán az óvodapedagógusok szerint	90
61. sz. ábra: a struktúraváltásból adódó, megoldásra váró intézményműködtetési feladatok az óvodavezetés szerint	91
62. sz. ábra: a struktúraváltásból adódó, megoldásra váró intézményműködtetési feladatok az óvodapedagógusok szerint	92
63. sz. ábra: szülők életkor szerinti megoszlása.....	93
64. sz. ábra: óvodáskorú gyermekek száma	94
65. sz. ábra: önkormányzati fenntartású óvodaválasztás preferenciái	94
66. sz. ábra: intézménnyel kapcsolatos információszerzési források.....	95
67. sz. ábra: elégedettség az intézmény felszereltségével.....	97
68. sz. ábra: elégedettség az intézmény udvarával	98